

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ 13^{ης} ΣΥΝΟΔΟΥ

Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2011

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ:

Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ 13^{ης} ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ανδρέα Αβρααμίδη 9, 3ος ορ. Διαμ. 301, 2024 Στρόβολος –Λευκωσία

Τηλ.: 22 514 786 Φαξ: 22 514788

Ιστοσελίδα: www.volunteerism-cc.org.cy

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@volunteerism-cc.org.cy

Λευκωσία, 2012

Πρακτικά 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων

■ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Έκδοση: © Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

Τήρηση Πρακτικών: Βουλή των Αντιπροσώπων

Επιμέλεια Έκδοσης:

Σταύρος Ολύμπιος, Ηλίας Δημητρίου, Χαράλαμπος Χατζησάββας, Ιωάννης Μενελάου, Χρυστάλλα Χααραλάμπους, Μαρία Κωνσταντίνου.

ISBN: (print) 978-9963-9978-5-5

ISBN: (online) 978-9963-9978-6-2

Αναδημοσίευση μέρους ή ολόκληρης της έκδοσης επιτρέπεται νοούμενου ότι αναφέρεται η πηγή.

Για τη συμβολή στην οργάνωση και την επιτυχία της 13ης Συνόδου, θερμές ευχαριστίες:

- ❖ στον πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Ομήρου
- ❖ στον προεδρεύσαντα της Ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Σ. Φυττή
- ❖ στο διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Σ. Σωκράτους
- ❖ στη διευθύντρια υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κα Β. Αναστασιάδου
- ❖ στην πρώτη λειτουργό των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κα Ε. Ηλιάδη και το προσωπικό της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής των Αντιπροσώπων
- ❖ στα μέλη του προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων για την προσφορά διαφόρων υπηρεσιών
- ❖ στο χορηγό της 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο θεσμός της Βουλής των Γερόντων.....

Διαδικασίες για τη διοργάνωση της 13^{ης} Συνόδου.....

Ημερήσια Διάταξη 13^{ης} Συνόδου.....

Πρακτικά 13^{ης} Συνόδου.....

Οργανωμένα Σύνολα που εκπροσωπήθηκαν στη 13^η Σύνοδο.....

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Το Επαρχιακό Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού Λευκωσίας (ΕΣΣΕ), με την ευκαιρία της ανακήρυξης του Διεθνούς Έτους Ηλικιωμένων το 1999, οργάνωσε και λειτούργησε για πρώτη φορά τη Βουλή των Γερόντων με σκοπό να συμβάλει στην προώθηση των στόχων του Διεθνούς Έτους.

Το 2001, με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΣΣΕ Λευκωσίας και του Συντονιστικού Σώματος της Βουλής των Γερόντων που είχε συσταθεί, η ευθύνη λειτουργίας και συντονισμού του θεσμού της Βουλής των Γερόντων ανατέθηκε στο Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), με κύριο στόχο τη διεύρυνση και αναβάθμιση της Βουλής των Γερόντων σε παγκύπρια κλίμακα.

Ως θεσμός, η Βουλή των Γερόντων συμβάλλει ενεργά στον κοινωνικό προβληματισμό και στην προώθηση των διαφόρων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Τρίτη Ηλικία στην Κύπρο.

Η Βουλή των Γερόντων συνεδριάζει μία φορά το χρόνο στην Αίθουσα Συνεδριάσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την παρουσία μελών της Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας και άλλων παρατηρητών.

Αποτελείται από 56 βουλευτές, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 63ο έτος της ηλικίας τους και εκπροσωπούν Παγκύπρια οργανωμένα σύνολα, που ασχολούνται με την ευημερία των ηλικιωμένων.

Για την προώθηση των θεμάτων που απασχολούν τις ετήσιες εργασίες της Βουλής των Γερόντων, αναφορικά με την Τρίτη Ηλικία, λειτουργούν δύο επιτροπές. Η Επιτροπή Υγείας και η επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

- **Λειτουργία Συντονιστικού Σώματος** της Βουλής των Γερόντων από το ΠΣΣΕ
- **Προώθηση πρακτικών και αιτημάτων** των Συνόδων της Βουλής των Γερόντων στους αρμόδιους φορείς
- **Συνεχής προσπάθεια διεύρυνσης** της Βουλής των Γερόντων
- **Ετοιμασία καταλόγου 56 βουλευτών** κάθε δυο χρόνια
- **Λειτουργία Επιτροπών Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας**, για επεξεργασία των θεμάτων και των εκθέσεων των Συνόδων από τους προέδρους των Επιτροπών Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας
- **Προκαταρκτική Συνεδρία των Επιτροπών της Βουλής των Γερόντων** στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για μελέτη και διαμόρφωση των τελικών εκθέσεων με την παρουσία εκπροσώπων του ΠΣΣΕ, αρμοδίων Υπουργείων, Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, εκπροσώπων του Συντονιστικού Σώματος και μελών των Επιτροπών Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων
- **Διοργάνωση Συνόδου της Βουλής των Γερόντων** στη Βουλή των Αντιπροσώπων

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ 13^{ης} ΣΥΝΟΔΟΥ

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Γερόντων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων για το

Σάββατο, 26 Νοεμβρίου 2011, στις 9.00 το πρωί,

έχει ως ακολούθως:

Χαιρετισμός και κήρυξη των εργασιών της 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων **κ. Γιαννάκη Λ. Ομήρου**.

1. Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού και του Συντονιστικού Σώματος της Βουλής των Γερόντων **κ. Σταύρο Ολύμπιο**.
2. Χαιρετισμός από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων **κα Σωτηρούλα Χαραλάμπους**.
3. Χαιρετισμός από τον Υπουργό Υγείας **Δρ Σταύρο Μαλά**.
4. Χαιρετισμός από μέλος της Κυπριακής Παιδοβουλής.

Διάλειμμα

5. Έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων για το θέμα **«Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα πλαίσια του Εθελοντισμού»**, σε θέματα που αφορούν την κοινωνική πρόνοια **(Συζήτηση και έγκριση της έκθεσης)**.
6. Έκθεση της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων για το θέμα **«Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα πλαίσια του Εθελοντισμού»**, σε θέματα που αφορούν την υγεία **(Συζήτηση και έγκριση της έκθεσης)**.

Πρακτικά της Βουλής των Γερόντων

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 26^{ης} Νοεμβρίου 2011

(Ωρα έναρξης: 9.10 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Καλημέρα σας. Σεβαστά μέλη της Βουλής των Γερόντων, σας καλωσορίζω με

σεβασμό και εκτίμηση. Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων και παρακαλώ τους κ. Γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΛΥΓΙΑ ΦΥΣΕΝΤΖΙΔΟΥ/ΑΝΤΡΕΑΣ ΑΓΡΟΤΗΣ)

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Κυρία και κύριε Υπουργέ, αγαπητοί φίλοι, σεβαστά μέλη της Βουλής των Γερόντων, είναι για μένα ξεχωριστή και ιδιαίτερη χαρά που προσφωνώ τη φετινή σας Σύνοδο, που διανύει το δέκατο τρίτο έτος της ζωής της. Κατ' αρχάς επιτρέψτε μου να σημειώσω με ιδιαίτερη ικανοποίηση ότι, μέσα από την πολύχρονη πορεία της Βουλής των Γερόντων, αποδεικνύεται έμπρακτα, πως ο στόχος που η ίδια έθεσε από την αρχή της λειτουργίας της να καταστεί το βήμα

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

και η έπαλξη του αγώνα, που έχει ως στόχο την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών ζωής των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας, επιτυγχάνεται. Η σημερινή 13^η Σύνοδος προχωρεί ένα βήμα πέρα πέρα αφού καταπιάνεται με το θέμα της «Εποικοδομητικής Αφυπηρέτησης στα Πλαίσια του Εθελοντισμού», με ιδιαίτερη αναφορά στα θέματα κοινωνικής πρόνοιας και υγείας.

Σημειώνω επίσης με ικανοποίηση ότι, και φέτος τις εργασίες της Βουλής των Γερόντων παρακολουθεί και εκπρόσωπος της Κυπριακής Παιδοβουλής, που θα απευθύνει χαιρετισμό, γεγονός που αποδεικνύει στην πράξη την αγάπη και το ενδιαφέρον των νεότερων συμπολιτών μας για τους γηραιότερους συμπολίτες μας. Όπως είμαι σε θέση να γνωρίζω, αντίστοιχη κίνηση έγινε πρόσφατα και στα πλαίσια της Συνόδου της Κυπριακής Παιδοβουλής, όπου απηύθυνε χαιρετισμό και εκπρόσωπος της Βουλής των Γερόντων.

Οι εξελίξεις αυτές αποτελούν ελπιδοφόρες ενδείξεις ότι οι νεότεροι και οι μεγαλύτεροι σε ηλικία συμπολίτες μας μπορούν να συνεργαστούν για το κοινό καλό και αυτό μας κάνει να ελπίζουμε ότι στον Εθελοντισμό δε χωρούν ηλικιακά στεγανά, γι' αυτό και όλοι οι πολίτες μπορούν να έχουν ενεργότερο ρόλο σε αυτή την προσπάθεια.

Κάθε Σύνοδος της Βουλής των Γερόντων αποτελεί ευκαιρία και αφορμή για την ανάδειξη ιδιαίτερων πτυχών της ζωής των ηλικιωμένων μας, μέσα από τις ζωντανές μαρτυρίες των ανθρώπων που τις ζουν, ενώ ταυτόχρονα υποδεικνύει στην πολιτεία το καθήκον της να προσφέρει στους ηλικιωμένους τέτοιες συνθήκες, που να τους εξασφαλίζουν τόσο μια ενεργό τρίτη ηλικία, όπου η

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι είναι σημαντική, όσο και μια ζωή με αξιοπρέπεια και ποιότητα.

Η επιλογή του φετινού θέματος για συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων είναι στοχευμένη, αφού η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει επιπτώσεις, κυρίως στις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, και είναι γι' αυτό το λόγο που ο Εθελοντισμός μπορεί να αποτελέσει απάντηση σε πολλά από τα προβλήματα που είναι απότοκα της οικονομικής κρίσης. Παράλληλα, η οικονομική κρίση μπορεί να αποτελέσει την πρόσκληση και την πρόκληση για όλους μας να δημιουργήσουμε μια κοινωνία με πιο ανθρώπινο πρόσωπο, που δε βασίζεται μόνο σε οικονομικούς δείκτες και σε απλούς αριθμούς. Η εθελοντική προσφορά μπορεί να δώσει την ευκαιρία για εποικοδομητική αφυπηρέτηση, αφού προάγει την ενεργό συμμετοχή του πολίτη.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αφουγκράζεται και γι' αυτό γνωρίζει πολύ καλά ότι τα προβλήματα των ηλικιωμένων δεν είναι μόνο οικονομικά. Οι ηλικιωμένοι μας αντιμετωπίζουν και προβλήματα περιθωριοποίησης μέσα στην κοινωνία και γι' αυτό αποτελεί χρέος όλων μας να τους εμπλέξουμε καλύτερα στον κοινωνικό ιστό, να τους αξιοποιήσουμε καλύτερα και να τους δώσουμε την ευκαιρία, μέσα ακριβώς από τον Εθελοντισμό, να νιώσουν τη χαρά της προσφοράς και της αναγνώρισης, προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και της κοινωνίας που είναι ο αποδέκτης αυτής της προσφοράς.

Προς αυτή την κατεύθυνση, η Βουλή των Αντιπροσώπων είναι έτοιμη να συνδράμει, υπερψηφίζοντας κάθε νομοθεσία που συμβάλλει στην απάμβλυνση των προβλημάτων της τρίτης ηλικίας και στην εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

επιπέδου διαβίωσης γι' αυτούς, με τη συμβολή στη δημιουργία μιας κουλτούρας αναγνώρισης, σεβασμού και συμμετοχικότητας στην κοινωνία των πολιτών.

Ταυτόχρονα όμως δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε και γι' αυτό χαιρετίζουμε τις προσπάθειες που γίνονται, τόσο από πλευράς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όσο και από πλευράς των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών, καθώς και πολλών άλλων φορέων, για την υιοθέτηση πολιτικών και δράσεων που στοχεύουν στην ικανοποίηση των πάγιων αιτημάτων της Βουλής των Γερόντων.

Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι, υπάρχει αισθητή βελτίωση στο βαθμό υλοποίησης των αποφάσεων και εισηγήσεων που τίθενται στα πλαίσια των εργασιών της Βουλής των Γερόντων.

Χωρίς αμφιβολία οι εκθέσεις που ετοίμασαν οι δύο επιτροπές της Βουλής των Γερόντων, των οποίων η συζήτηση, όπως γνωρίζετε, θα ακολουθήσει, είναι αξιόλογες από κάθε άποψη και τονίζουν την ανάγκη συντονισμού και συλλογικής προσπάθειας, προκειμένου να εξασφαλιστεί για τους ηλικιωμένους μας μια τέτοια ποιότητα ζωής και αξιοπρεπούς διαβίωσης, ώστε οι πρεσβύτεροι συμπολίτες να αισθάνονται ότι είναι ενεργοί πολίτες. Οι εκθέσεις αυτές είναι πλήρως εναρμονισμένες μέσα στο πνεύμα αναλόγων ρυθμίσεων που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού η φετινή Σύνοδος εντάσσεται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντικών Δραστηριοτήτων, που προωθούν την Ενεργό Συμμετοχή του Πολίτη.

Έχω την πεποίθηση και την βεβαιότητα πως και η σημερινή συζήτηση θα είναι ιδιαίτερα δημιουργική, επωφελής και παραγωγική. Είναι σημαντικό σε μια δημοκρατική και ευνομούμενη πολιτεία να ακούγεται και να λαμβάνεται υπόψη η

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

φωνή των άμεσα επηρεαζόμενων και οι αποφάσεις που τους αφορούν και τους επηρεάζουν να μη λαμβάνονται ερήμην τους, στην απουσία τους, αλλά να δίνεται το βήμα σε όλες τις ομάδες των πολιτών να αναπτύσσουν το δικό τους προβληματισμό.

Στην προσπάθειά σας αυτή διαβεβαιώνω εκ μέρους της Βουλής ότι και θα σας ακούμε με κατανόηση και θα σας συμπαραστεκόμεθα στις κοινές προσπάθειες με κάθε δυνατό μέσο. Τόσο εγώ προσωπικά όσο και τα υπόλοιπα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων είμαστε σταθερά στο πλευρό σας και αρωγοί στο έργο και τις διεκδικήσεις σας.

Εύχομαι σε όλους σας καλή δουλειά και κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της φετινής Συνόδου, με την ευχή ο Εθελοντισμός να δώσει στους μεγαλύτερους συμπολίτες μας την ευκαιρία για μια χρήσιμη, δημιουργική και εποικοδομητική αφυπηρέτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στα επόμενα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Θέλω να καλέσω στο βήμα τον Πρόεδρο του Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού και του Συντονιστικού Σώματος της Βουλής των Γερόντων κ. Σταύρο Ολύμπιο.

Παρακαλώ, κύριε Ολύμπιε, να έρθετε στο βήμα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ:**

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

(ΣΤ. ΟΛΥΜΠΙΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριε Υπουργοί, κύριε βουλευτή, αγαπητοί βουλευτές της Βουλής των Γερόντων, εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Το περασμένο Σάββατο στα έδρανα της Βουλής είχαν καθίσει τα παιδιά μας, οι νέοι μας, το λυκαυγές της ζωής, η ελπίδα το Θεού, όπως την ονόμασε ένας μεγάλος παιδαγωγός. Σήμερα στα έδρανα της Βουλής κάθονται οι ηλικιωμένοι μας, το θεμέλιο της ζωής, το λυκόφως μεν, αλλά και το στήριγμα της κοινωνίας. Το περασμένο Σάββατο ήταν εδώ η ορμή, η δύναμη, η προοπτική, το μέλλον. Σήμερα είναι εδώ η εμπειρία και η σωφροσύνη.

Αυτή η συγκυρία της ακολουθίας της Παιδοβουλής με τη Βουλή των Γερόντων τυχαία μεν, αλλά ιδιαίτερα σημαντική γιατί οι δυο ηλικίες, όπως έχει ήδη αναφέρει και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, πρέπει να αλληλοενισχύονται και να αλληλοπεριχωρούνται. Αυτή είναι η νομοτέλεια της ζωής. Και οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά, ο εκατέρωθεν για παράδειγμα ηλικιακός ρατσισμός, όταν οι ηλικιωμένοι αγνοούν ή αποκλείουν τους νέους ή όταν οι νέοι περιφρονούν και χλευάζουν τους ηλικιωμένους, αυτή η συμπεριφορά είναι εκτροπή και από την κουλτούρα μας και από την παράδοσή μας, με επικίνδυνες σίγουρα προεκτάσεις.

Και επιτρέψτε μου να σημειώσω, από μέρους όλων των βουλευτών, σήμερα και να επαυξήσω την άποψη του Προέδρου ότι, με την παρουσία της Παιδοβουλής το περασμένο Σάββατο και με την παρουσία της Βουλής των Γερόντων σήμερα ανοίγει μια καινούρια περίοδος. Χαράσσουμε ένα καινούριο δρόμο συνεργασίας, εποικοδομητικής παρουσίας των ηλικιών για το καλό του τόπου μας. Για 13^η χρονιά επί τω αυτώ και πάλιν οι πενήντα έξι εκπρόσωποι των οργανωμένων συνόλων των ηλικιωμένων μας στη Σύνοδο της Βουλής των

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Γερόντων. Αυτού του καταξιωμένου πια και καθιερωμένου θεσμού που η συμβολή του στην επίλυση πολλών προβλημάτων της τρίτης ηλικίας είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Η σημερινή σύναξή μας γεμίζει, ιδιαίτερα και λόγω του θέματος, με περισσή χαρά και με πολλή ελπίδα. Γιατί; Γιατί με το θέμα, όπως έχει διατυπωθεί, “Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια του Εθελοντισμού” αποδεικνύει ότι, οι ηλικιωμένοι μας δεν είναι ούτε παρελθόν, δεν είναι ούτε παροδίτες της ζωής ούτε παρωχημένη υπόθεση. Οι ηλικιωμένοι μας είναι μια ζωντανή παρουσία στο παρόν και ένας φωτεινός οδοδείκτης για το μέλλον. Γιατί δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε πως μέσα στις αυλακίες των ρυτιδωμένων προσώπων των ηλικιωμένων μας ρέει η πολύφημη παράδοση της φυλής μας και ο δυναμικός πολιτισμός μας, που μας είναι ιδιαίτερα απαραίτητος σήμερα σε αυτή την εποχή του εγωκεντρισμού, της ιδιοτέλειας, των προσωπικών συμφερόντων, του ανταγωνισμού. Σε αυτή την εποχή όλη αυτή η παράδοση, όλες αυτές οι διαχρονικές αξίες που διατήρησαν οι ηλικιωμένοι μας μέσα στην κιβωτό που οι ίδιοι έφτιαξαν με τη ζωή και το παράδειγμά τους, αυτός ο πολιτισμός που είναι ο πλούτος μας, που είναι η περιουσία μας, αυτός θα είναι και ο καθοδηγητής για την πορεία του μέλλοντος μας.

Θέλω να σημειώσω με ιδιαίτερη ένταση το γεγονός ότι, οι ηλικιωμένοι μας φέτος, που είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού, δεν επέλεξαν οποιοδήποτε άλλο θέμα, αλλά επέλεξαν την “Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια του Εθελοντισμού”. Δεν επέλεξαν την αφυπηρέτηση στα πλαίσια του καφενείου, δεν επέλεξαν την αφυπηρέτηση στα πλαίσια της αδράνειας, δεν επέλεξαν την αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εφησυχασμού, της αδιαφορίας για τα πάντα, κάτι

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

που στο κάτω κάτω θα επέτρεπε η προχωρημένη ηλικία. Επέλεξαν το θέμα της αφυπηρέτησης που γίνεται εποικοδομητική, που γίνεται ζωντανή, που γίνεται ενεργός μέσα από τον Εθελοντισμό. Και δεν πρέπει να λησμονούμε κάτι που περνάει πολλές φορές απαρατήρητο ότι πλείστες εθελοντικές οργανώσεις, ιδρύματα και σωματεία του τόπου μας στελεχώνονται, εκτός από τους νεότερους και από ηλικιωμένους ανθρώπους. Γιατί αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι αυτοί της πείρας, της μακροχρόνιας προσφοράς, αυτοί που με τον ιδρώτα τους και με τον κόπο τους άνοιξαν το δρόμο της κατοπινής προόδου του τόπου μας, ξέρουν ότι ο Εθελοντισμός είναι μια προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, είναι ένας συμπαραστάτης του κράτους για να δημιουργείται το κοινωνικό του πρόσωπο. Και μπορούμε πράγματι να σεμνυνόμεθα για τον Εθελοντισμό του τόπου μας. Εθελοντισμός στον οποίο αρκετοί από τους σημερινούς βουλευτές της Βουλής των Γερόντων ανάλωσαν τον εαυτό τους από τα νεανικά τους χρόνια και συνεχίζουν μέχρι σήμερα και θα συνεχίσουν ακόμα.

Σε αυτή την εποχή της κρίσης, όχι μόνο της οικονομικής, αλλά της κρίσης των αξιών -η οικονομική κρίση είναι το αποτέλεσμα της ηθικής και πνευματικής κρίσης- σε αυτή την εποχή ο Εθελοντισμός είναι ιδιαίτερα χρήσιμος, σίγουρα απαραίτητος. Γιατί; Γιατί κάποιοι άνθρωποι πρέπει να βάζουν λάδι στο καντήλι της ελπίδας κάποιων ανθρώπων, όταν οι μπόρες και οι καταιγίδες της ζωής τους κτυπούν αλύπητα, όταν υπάρχουν τα αδιέξοδα της ζωής. Κάποιοι άνθρωποι που αγαπούν, κάποιοι άνθρωποι που δεν περιχαράκωνονται μέσα στα τείχη του εαυτού τους και των προσωπικών αναγκών τους, κάποιοι άνθρωποι που έχουν τη δύναμη να διασπούν αυτό το καβούκι του ατομισμού και της ιδιοτέλειας και να νοιάζονται για το συνάνθρωπό τους, κάποιοι άνθρωποι πρέπει να κρατούν

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

μαντήλι για να στεγνώνουν δάκρυα, πρέπει να κρατούν βακτηρίες για να στηρίζουν βήματα. Και αυτοί δηλώνουν σήμερα ότι θα είναι οι ηλικιωμένοι μας.

Τιμή λοιπόν και έπαινος και για ό,τι έπραξαν στη ζωή τους οι ηλικιωμένοι και που δίκαια ζητούν με αξιοπρέπεια, με ηρεμία, χωρίς αντιδικίες, χωρίς φωνασκίες, ήρεμα και ταπεινά, ζητούν να κάμνουν ανάληψη από τις καταθέσεις που έκαναν τόσα χρόνια στην τράπεζα της κοινωνίας. Ζητούν με το δίκαιό τους ανάληψη, όχι με οίκτο, όχι έτσι γιατί τους λυπάται κανένας, αλλά γιατί είναι δικαίωμα των ηλικιωμένων. Ζητούν ανάληψη με κάποια νομοθετήματα που πρέπει να γίνουν, με κάποιες διατάξεις που πρέπει να περάσουν μέσα στους νόμους, ώστε ο ηλικιωμένος να μπορεί να περνά τα τελευταία χρόνια της ζωής του με αξιοπρέπεια και τιμή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι βουλευτές, διάγουμε το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού. Είναι ιδιαίτερα παρήγορο γιατί στον τόπο μας έχουν γίνει και θα γίνουν ακόμα πολλές δραστηριότητες, για να μεταδοθεί παντού αυτό το μήνυμα της εθελοντικής, της αφειδώλετης προσφοράς, αυτό το μήνυμα της έμπρακτης, όχι της ρητορικής αγάπης, αλλά της έμπρακτης, της βιωματικής αγάπης, για να μπορούμε να διατηρούμε αυτό το επίπεδο του πολιτισμού, γιατί ο Εθελοντισμός οριοθετεί τη στάθμη του πολιτισμού μας. Και να μπορούμε να καυχόμαστε ότι μεταφέρουμε τη σκυτάλη που μας παρέδωσαν οι πρόγονοί μας, τη σκυτάλη της αγάπης, της αλληλεγγύης, της εθελοντικής προσφοράς, του να νοιάζεται ο καθένας για το συνάνθρωπό του.

Θέλω θερμά να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Βουλής, που παρά το φόρτο των εργασιών του, είναι σήμερα εδώ για να προεδρεύει αυτής της Βουλής και να καταθέτει τη βούληση της Βουλής για την ψήφιση νομοσχεδίων που αφορούν

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

τους ηλικιωμένους και να καταθέτει την ευχή του στο τέλος της προσφώνησής του για τη συνέχιση της προσφοράς - και αυτό είναι το σημαντικό - των ηλικιωμένων στις εθελοντικές δραστηριότητες.

Θέλω να ευχαριστήσω επίσης την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που με την ιδιότητά της και με το χώρο της ευθύνης της είναι πάντα δίπλα στο έργο των εθελοντών και έχει στηρίξει για τόσα χρόνια και τη Βουλή των Γερόντων.

Θέλω να ευχαριστήσω και τον Υπουργό Υγείας για την παρουσία του. Ερμηνεύω την παρουσία των υπουργών ως ένδειξη του ενδιαφέροντος των υπουργείων τους, αλλά και των ιδίων προσωπικά για τα θέματα των ηλικιωμένων, αλλά και για τον Εθελοντισμό, που είναι το θέμα της σημερινής 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων.

Θέλω να ευχαριστήσω το Γενικό Διευθυντή της Βουλής και τους λειτουργούς της Βουλής για όλες τις διευκολύνσεις που μας παρέιχαν για να έχουμε αυτή την τόσο οργανωμένη Σύνοδο της Βουλής.

Να ευχαριστήσω τις λειτουργούς του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού και της Βουλής των Γερόντων για τους πολλούς κόπους που κατέβαλαν.

Να ευχαριστήσω τους εκλεκτούς προσκεκλημένους μας που σήμερα μας τιμούν με την παρουσία τους. Και εύχομαι εκ βάθους καρδίας πλούσιες και εποικοδομητικές να είναι οι εργασίες και τα αποτελέσματα και της φετινής Συνόδου της Βουλής των Γερόντων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Ευχαριστώ τον κ. Σταύρο Ολύμπιο για τον εμπνευσμένο πράγματι χαιρετισμό του, που έδωσε ένα σαφέστατο και ηχηρό μήνυμα ότι η τρίτη ηλικία δε δηλώνει παραίτηση, δε δηλώνει αδράνεια, δεν περνά στο περιθώριο, επιλέγει τη δημιουργική συμμετοχή ως μια ζωντανή κοινωνική δύναμη, επιλέγει τον Εθελοντισμό, επιλέγει την εθελοντική προσφορά. Και είναι προφανές ότι η σοφία των μεγαλύτερων μαζί με την ορμή και τον ενθουσιασμό των νεοτέρων αποτελεί την αρμονική συνταγή της επιτυχίας.

Τούτων λεχθέντων, καλώ τώρα στο βήμα την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλα Χαραλάμπους για να καταθέσει τις απόψεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ)

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, κυρίες και κύριοι βουλευτές, σεβαστά μέλη της Βουλής των Γερόντων, γνωρίζετε ότι είναι πάντοτε με μεγάλη χαρά που παρευρίσκομαι στις ετήσιες Συνόδους

της Βουλής των Γερόντων, για να στηρίξω τη δική σας τη φωνή για να προχωρήσει η κοινωνία μας μπροστά.

Ο θεσμός της Βουλής των Γερόντων συμπληρώνει φέτος δεκατρία χρόνια δημιουργικής δράσης και παρουσίας. Σε κάθε ετήσια Σύνοδο της Βουλής των Γερόντων αναδεικνύονται τα σημαντικά ζητήματα της ενεργούς γήρανσης, της υγείας, της ποιότητας ζωής και της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ηλικιωμένων. Μέσα από τη Βουλή των Γερόντων οι ηλικιωμένοι μας μεταδίδουν, προωθούν και

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

διεκδικούν με ισχυρή συλλογική φωνή τα αιτήματά τους. Η Βουλή των Γερόντων παράγει ουσιαστικό και σοβαρό έργο, χρήσιμο προς κάθε κατεύθυνση.

Η πολιτεία οφείλει να παρέχει στους ηλικιωμένους μας επαρκή προστασία, ασφάλεια και προσοχή προκειμένου να απολαμβάνουν φυσική, κοινωνική και διανοητική υγεία και ταυτόχρονα τις κατάλληλες ευκαιρίες για τη διαρκή συμμετοχή τους στα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, πνευματικά και πολιτικά δρώμενα. Κάτω από συνθήκες ενεργούς γήρανσης, αλληλεξάρτησης και αλληλεγγύης των γενεών, μέσα στους κόλπους της οικογένειας και της κοινότητας, οι ηλικιωμένοι μας έχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν την αυτονομία και την ανεξαρτησία τους και να παραμείνουν μακριά από τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στο σημείο αυτό να μου επιτραπεί πραγματικά να συγχαρώ τη Βουλή των Γερόντων για την επιλογή του φετινού θέματος. «Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια του Εθελοντισμού». Είναι ένα θέμα που συνδυάζει το φετινό Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού, αφού το έτος 2011 έχει κηρυχθεί ως Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού, με το επόμενο Ευρωπαϊκό Έτος, που είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών 2012. Έχετε πετύχει πραγματικά να συνδυάσετε αυτά τα δύο έτη.

Θέλω να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα πλαίσια της άσκησης της προεδρίας του Συμβουλίου Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Πολιτικής, το δεύτερο εξάμηνο του 2012, έχει θέσει ως μία από τις προτεραιότητές του τη διαγενεαλογική αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών. Γιατί και εμείς όπως και εσείς πιστεύουμε ότι η αφυπηρέτηση από την εργασία δεν σημαίνει και αποστράτευση. Γιατί και εμείς όπως και εσείς

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφηγήρηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

πιστεύουμε ότι, τα άτομα της τρίτης ηλικίας έχουν και μπορούν να δώσουν πολλά στις επόμενες γενεές, έχουν και μπορούν να δώσουν πολλά στην κοινωνία.

Θα ήθελα να προσυπογράψω τα όσα έχει πει ο φίλος Πρόεδρος του Παγκύπριου Συντονιστικού Σώματος Εθελοντισμού. Αν σήμερα η Κύπρος μπορεί να νιώθει περήφανη, γιατί έχει ένα δυνατό εθελοντικό κίνημα, αυτό οφείλεται σ' εσάς. Εσείς που είσαστε σήμερα εδώ, εκπροσωπώντας τη Βουλή των Γερόντων, έχετε ξεκινήσει μέσα από εθελοντικές οργανώσεις κοινωνικής προσφοράς σ' αυτό τον τόπο και αυτή την προσφορά συνεχίζετε και σήμερα. Και εκείνο που θα έλεγα ότι θα είναι ο μεγάλος στόχος, το μεγάλο στοίχημα είναι να συνδέσουμε τις γενιές των εθελοντών. Τη δική σας εμπειρία με την ορμή των νέων, για να συνεχίσουμε αυτό το ωραίο έργο. Ένα έργο που βοηθά να είμαστε δίπλα στον πολίτη, να κτίζουμε μαζί, κράτος και εθελοντές, το κοινωνικό πρόσωπο του τόπου μας.

Με όραμά μας τη δίκαιη κοινωνία, γνωρίζετε, αγαπητές φίλες και φίλοι, ότι έχουμε διαμορφώσει νέες πολιτικές αλλά και δομές υποστήριξης για τα άτομα της τρίτης ηλικίας. Στηριζόμαστε στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τους Ηλικιωμένους, που αποτελεί δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα της ευημερίας των ηλικιωμένων. Η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου παρακολουθείται από Μόνιμη Διυπηρεσιακή Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επιπλέον, στις προσπάθειές μας για την ευημερία των ηλικιωμένων στηριζόμαστε και στη νέα Στρατηγική “Ευρώπη 2020” για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010. Σ' αυτή τη στρατηγική αναφέρεται η ανάγκη να έχουμε την

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ικανότητα να ανταποκριθούμε ως κοινωνία στην πρόκληση της προώθησης της υγιούς και ενεργούς γήρανσης.

Το Υπουργείο μας, στη βάση αυτών των κατευθυντήριων γραμμών και του προγράμματος διακυβέρνησης, έχει προωθήσει μια σειρά από πολιτικές που στοχεύουν στην αποτελεσματική στήριξη και ενσωμάτωση των ατόμων της τρίτης ηλικίας στην κοινωνία. Με το Νόμο για το Δημόσιο Βοήθημα και το Σχέδιο για Έκτακτα Βοηθήματα στοχεύουμε στην κάλυψη επειγουσών και εκτάκτων αναγκών των ληπτών δημοσίου βοηθήματος, δίνουμε οικονομική στήριξη σε άτομα της τρίτης ηλικίας.

Επίσης, προσφέρουμε επιδόματα φροντίδας με διάφορες μορφές σε άτομα της τρίτης ηλικίας, που χρειάζονται αυτής της μορφής τη στήριξη. Με βάση στοιχεία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, από το σύνολο των 25, 644 περιπτώσεων ληπτών δημοσίου βοηθήματος τον Οκτώβρη του 2011, το 19,5% αφορούσαν ηλικιωμένα άτομα. Επιπλέον, για την παροχή κινήτρων στους ηλικιωμένους για επαναδραστηριοποίησή τους λειτουργεί από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου μας, το Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων.

Επιπλέον το υπουργείο μας επιχορηγεί ένα σημαντικό αριθμό προγραμμάτων μέσω του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών και του Σχεδίου Επιχορήγησης των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για προγράμματα στήριξης της τρίτης ηλικίας. Μέσω του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών επιχορηγούνται 84 προγράμματα, που λειτουργούν εθελοντικές οργανώσεις, με το ποσό €1,9 εκατομ., ενώ μέσω των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιχορηγούνται άλλα 7 προγράμματα με το ποσό των €132.500. Και θέλω να πω ότι, σ' αυτά τα προγράμματα οι ηλικιωμένοι δεν είναι μόνο δέκτες υπηρεσιών. Είναι και οι ίδιοι ενεργοί συμμετοχοί για τη λειτουργία αυτών των

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

προγραμμάτων, καταθέτοντας την εμπειρία τους και την εθελοντική τους προσφορά.

Πρόσθετα προς τις πολιτικές που περιγράφονται πιο πάνω και παρά τις δυσκολίες στα δημόσια οικονομικά, εισαγάγαμε πολιτικές οικονομικής στήριξης των συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα. Οι πολιτικές που εισαγάγαμε συνδυάζουν την κοινωνική με την οικονομική στόχευση, στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ανάμεσα στην τρίτη ηλικία και για στήριξη των οικονομικά ασθενεστέρων τάξεων ειδικότερα λόγω των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Και να μου επιτραπεί εδώ, φίλες και φίλοι, να πω, επειδή γίνεται πάρα πολύς λόγος για τις δημόσιες δαπάνες και την εκτόξευση των δαπανών για κοινωνικές παροχές, ότι ως κυβέρνηση νιώθουμε πως το κάθε ευρώ που δαπανήθηκε για να στηριχθούν εκείνες οι ομάδες των συνταξιούχων μας, που έχουν χαμηλά εισοδήματα, έχει πάει σε καλό τόπο και δεν είναι κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος.

Ξέρετε ότι προχωρήσαμε στην παραχώρηση πασχαλινού επιδόματος, το οποίο καταφέραμε και δίνουμε στοχευμένα. Το πασχαλινό επίδομα για το 2011 ήταν αυξημένο κατά €50 ανά συνταξιούχο, στα πλαίσια των αντισταθμιστικών μέτρων που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο λόγω της αύξησης του ΦΠΑ στα τρόφιμα και τα φάρμακα. Μέχρι τον Οκτώβριο του 2011 έχει καταβληθεί πασχαλινό επίδομα σε περίπου 71, 000 συνταξιούχους με δαπάνη €24,7 εκατομ.

Εφαρμόσαμε επίσης το πρώτο ολοκληρωμένο, αποτελεσματικό και στοχευμένο σύστημα στήριξης των εισοδημάτων των συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα,

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

καταβάλλοντας τον Οκτώβρη του 2011 επίδομα σε περίπου 61, 000 άτομα με δαπάνη €87,9 εκατομ.

Διευρύνουμε επίσης τον κατάλογο των ωφελημάτων της κοινωνικής κάρτας με ωφελήματα πολιτιστικού και αθλητικού περιεχομένου και συνεχίζουμε τις προσπάθειες, σε συνεργασία με άλλα υπουργεία, για να διευρύνουμε περισσότερο τα ωφελήματα που απολαμβάνουν τα άτομα της τρίτης ηλικίας από την κάρτα συνταξιούχων.

Πέραν από αυτά τα μέτρα, οι συντάξεις από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν αυξηθεί στο βασικό τους μέρος κατά 2,98% και στο συμπληρωματικό τους κατά 2,58% για το 2011. Από την 1^η Ιανουαρίου 2012 αναμένεται να αυξηθούν κατά 2,29% στο βασικό τους μέρος.

Σημαντικό μέτρο διαρθρωτικού χαρακτήρα, που αφορά τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές, είναι και οι αλλαγές που έχουν επέλθει στο νόμο για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, με στόχο τη διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η τελευταία αναλογιστική μελέτη που έγινε καταγράφει τη θετική επίπτωση των αλλαγών που έχουν επέλθει για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αγαπητές φίλες και φίλοι, ολοκληρώνοντας, επιτρέψατε μου να συγχαρώ για ακόμα μια φορά το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού για τη σταθερότητα με την οποία στηρίζει το θεσμό της Βουλής των Γερόντων. Επιτρέψτε μου να εκφράσω το σεβασμό μου προς εσάς, τα μέλη της Βουλής των Γερόντων, που επιτελείτε το έργο σας με απaráμιλλο ζήλο, ενθουσιασμό και ακούραστη δράση. Και να καταθέσω για ακόμα μια φορά τη δέσμευσή μου για συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ μας με ένα και μοναδικό στόχο την

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών ζωής των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας. Εξάλλου, όπως πολλές φορές έχω πει, αυτή είναι η μικρή δική μας οφειλή προς εσάς. Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ, καλώ τώρα στο βήμα τον Υπουργό Υγείας κ. Σταύρο Μαλά για τη δική του κατάθεση.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ: (ΣΤ. ΜΑΛΑΣ)

Έντιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, κύριοι βουλευτές, κύριοι βουλευτές της Βουλής των Γερόντων, κύριε Πρόεδρε του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, αγαπητοί φίλοι

και φίλες, να μου επιτρέψετε αρχικά να εκφράσω τη χαρά μου για την ευκαιρία που μου δίνεται να βρίσκομαι σήμερα εδώ και να λαμβάνω μέρος στις εργασίες της 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων.

Έχω την αίσθηση ότι τα θέματα τα οποία θα απασχολήσουν τη Σύνοδο είναι θέματα που απασχολούν όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες κοινωνίες, γιατί η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και με σύνεση. Δεν θεωρώ απαραίτητο να αναφερθώ στις λεπτομέρειες που αφορούν στις δημογραφικές εξελίξεις στη χώρα μας, δεν μπορώ όμως να μην επισημάνω ότι οι εξελίξεις αυτές σημαδεύονται από το φαινόμενο της αντίστροφης πυραμίδας των γενεών με ό,τι και αν αυτό συνεπάγεται.

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι, η γήρανση του πληθυσμού μάς φέρνει μπροστά σε ένα ευρύ φάσμα σοβαρών θεμάτων τα οποία και θα πρέπει να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

αντιμετωπίσουμε. Στο Υπουργείο Υγείας η πρόκληση για μας είναι να αφουγκραστούμε τις ανησυχίες της τρίτης ηλικίας και να προσπαθήσουμε να δώσουμε άμεσες λύσεις, χαράσσοντας πολιτικές που θα μας οδηγήσουν σε μια ισορροπημένη προσέγγιση και αντιμετώπιση του πολύπλευρου θέματος της γήρανσης, με ορθολογιστική κατανομή των περιορισμένων μας πόρων στη βάση ενός προγράμματος που θέτει στόχους αλλά και προτεραιότητες.

Στις προτεραιότητες του Υπουργείου είναι και η **μείωση των λιστών αναμονής στα Νοσοκομεία** που απασχολούν ιδιαίτερα την τρίτη ηλικία, που επηρεάζουν δυσμενώς τα άτομα της τρίτης ηλικίας καθώς και άλλες ηλικίες. Να μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω τον όρο “μείωση” και όχι “εξάλειψη”, έτσι ώστε οι δεσμεύσεις του Υπουργείου να είναι υλοποιήσιμες και εφικτές. Οι λίστες αναμονής δεν αποτελούν φαινόμενο που εμφανίζεται μόνο στη χώρα μας, στο χώρο της υγείας και ιδιαίτερα στην παρούσα χρονική περίοδο που ο όγκος εργασίας στα δημόσια νοσηλευτήρια έχει αυξηθεί κατά περίπου 30% σε όλους τους τομείς, αφού πολλοί δικαιούχοι, λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών, έχουν στραφεί προς το δημόσιο τομέα. Αυτό βέβαια σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ως αιτιολογία για εφησυχασμό. Θέλω να πιστεύω ότι, είστε μάρτυρες των προσπαθειών του Υπουργείου Υγείας για απάμβλυνση του προβλήματος μέσα από τις πρόσφατες αποφάσεις για μηχανογράφηση των λιστών αναμονής, γεγονός που θα επιτρέψει την εύκολη παρακολούθηση και επικαιροποίησή τους, καθώς και για την επέκταση του ωραρίου του προσωπικού των δημοσίων νοσηλευτηρίων κατά τις απογευματινές ώρες για ορισμένες ειδικότητες, που αναμένεται να συμβάλει θετικά στη μείωση των λιστών αναμονής. Παράλληλα, η συμπερίληψη κονδυλίων στον

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

προϋπολογισμό για υπερωριακή εργασία του προσωπικού, δίνοντας πάντοτε προτεραιότητα στα επείγοντα περιστατικά, αποτελεί μέτρο υποστηρικτικό των προσπαθειών που καταβάλλονται.

Ως προς την **εφαρμογή τώρα του ΓΕΣΥ**, τα βήματα πρέπει να είναι στοχευμένα και μελετημένα με ορθολογισμό και σύνεση. Το ΓΕΣΥ είναι θέμα που απασχολεί γενικότερα την κοινωνία και φυσικά δεν είναι δυνατό να εξαντληθεί εδώ. Αυτό όμως που θεωρώ σημαντικό να σας μεταφέρω είναι ότι, οι ενέργειες για την υλοποίηση του ΓΕΣΥ συνεχίζονται σε όλους τους τομείς. Γίνεται μία σημαντική, αθόρυβη προεργασία αυτή τη στιγμή και στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και στο Υπουργείο, έτσι ώστε να πάψουμε πλέον να στρουθοκαμηλίζουμε όσον αφορά το ΓΕΣΥ και να προτείνουμε μία στοχευμένη και σταδιακή υλοποίησή του. Θέλω εδώ να πω ότι, ο ανασχετισμός δεν είναι χαρακτηριστικό αυτής της κυβέρνησης και θα έχουμε να εξαγγείλουμε πολύ συγκεκριμένο τρόπο έτσι ώστε να εφαρμόσουμε το ΓΕΣΥ. Θέλω επίσης να πω ότι η φιλοσοφία με την οποία θα προχωρήσουμε είναι η μία φιλοσοφία, η οποία έχει ήδη προγραμματιστεί και βασίζεται στον προγραμματισμό και στις μελέτες, οι οποίες έχουν γίνει μέχρι τώρα με μία μικρή διαφοροποίηση, έτσι ώστε να μπορέσουμε να αποσυμφορήσουμε τα δημόσια νοσηλευτήρια και να διοχετεύσουμε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό ασθενών στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος αυτή τη στιγμή υποφέρει από σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Άμεση προτεραιότητα λοιπόν είναι η ψήφιση του τροποποιητικού νομοσχεδίου, γι' αυτό και το Υπουργείο Υγείας ετοιμάζεται να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το τελικό κείμενο του τροποποιητικού νομοσχεδίου, με ενσωματωμένες τόσο τις θέσεις του Υπουργείου, όσο και τις θέσεις των

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

οργανωμένων συνόλων, οι οποίες έγιναν ήδη αποδεκτές από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας στα πλαίσια των σχετικών συζητήσεων.

Στις στρατηγικές του Υπουργείου Υγείας για την αναβάθμιση των υπηρεσιών περιλαμβάνεται και η αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας. Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί σήμερα στον τομέα της **Μηχανογράφησης** αφορά στην πληροφορική δικτύωση του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Νοσοκομείου Αμμοχώστου. Αυτά τα δύο νοσοκομεία πολύ σύντομα θα διασυνδεθούν ηλεκτρονικά, καθώς και την επέκταση της τηλεματικής στα Κέντρα Υγείας. Μέχρι σήμερα έχει καλυφθεί μηχανογραφικά το 36% των κλινών, ενώ το 37% των ασθενών που προσέρχονται στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων υποστηρίζονται από το Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα Υγείας. Με την υποστήριξη του συστήματος πραγματοποιήθηκε το 33% των χειρουργικών επεμβάσεων. Σε συνδυασμό με τη χρήση του ιατρικού φακέλου επιτυγχάνεται η αποκέντρωση των υπηρεσιών υγείας και η συνέχεια της ιατρικής φροντίδας. Όμως το Υπουργείο Υγείας δεν εφησυχάζει, αλλά αναθεωρεί ειλημμένες αποφάσεις με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή ωφέλεια των ασθενών μέσα από τους οποίους οι σχεδιασμοί θα πρέπει να υλοποιηθούν. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η απόφαση για εφαρμογή κάθετης αντί οριζόντιας μηχανογράφησης, έτσι ώστε κάθε συγκεκριμένη υπηρεσία να μηχανογραφείται στο σύνολό της σε όλα τα νοσηλευτήρια και μετά να προχωρούμε στην επόμενη. Με την αλλαγή αυτή θα παρέχεται η δυνατότητα ίσης μεταχείρισης των ασθενών όπου αυτοί και αν βρίσκονται σε σχέση με την παροχή μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας. Τελικός στόχος είναι η κάλυψη από το δίκτυο όλων των υπηρεσιών, αρχίζοντας από την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας μέχρι τις εξειδικευμένες υπηρεσίες των

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

νοσηλευτηρίων, τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια. Με την υλοποίηση αυτού του στόχου:

1. Θα ασκείται άμεσος και ακριβής διοικητικός έλεγχος στη βάση των δυνατοτήτων της πληροφορικής, γεγονός που θα επιτρέπει τη λήψη αποφάσεων βασισμένων σε πραγματικά και μετρήσιμα μεγέθη για τη μείωση των δαπανών και τη βελτίωση για αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.
2. Θα παρέχεται επίσης η δυνατότητα ενσωμάτωσης όλων των παροχών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (προσωπικοί ιατροί, διαγνωστικά εργαστήρια κ.λπ.), γεγονός που θα προάγει τη διαλειτουργικότητα και την άμεση συνεργασία των παροχών προς όφελος του ασθενούς.
3. Θα περιοριοποιηθεί επίσης η γραφειοκρατία με τη χρήση αυτοματοποιημένων διαδικασιών που θα οδηγούν σε άμεση και γρηγορότερη συνεργασία μεταξύ των παροχών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και θα καταλήγουν στην άμεση και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του ασθενούς και των αναγκών του με σημαντικά οφέλη για την υγεία του.

Σε σχέση με το θεσμό της **κατ' οίκον νοσηλείας**, το Υπουργείο Υγείας θεωρεί ότι είναι σημαντική μέθοδος παρακολούθησης, κυρίως των ατόμων της τρίτης ηλικίας με έμφαση στην προαγωγή της αυτονομίας και το σεβασμό στις ιδιαίτερες ανάγκες υγείας και αξιοπρέπειάς τους. Για το λόγο αυτό συνεχίζεται η σταδιακή επέκταση και ενίσχυση της Υπηρεσίας Κατ' οίκον Νοσηλείας. Ήδη στον Προϋπολογισμό του 2012 έχει εγκριθεί η πρόσληψη δώδεκα νοσηλευτών για όλη την Κύπρο, ενώ προγραμματίστηκε η περαιτέρω επέκταση της υπηρεσίας στις επαρχίες Λάρνακας, Λεμεσού, Πάφου και Αμμοχώστου μέχρι το τέλος του 2012.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Επιπρόσθετα, στις αρχές του χρόνου θα ενισχυθεί η Υπηρεσία Κατ' οίκον Νοσηλείας Ατόμων με Μηχανική Υποστήριξη Αναπνοής στη Λευκωσία, ενώ θα λειτουργήσει η αντίστοιχη υπηρεσία και στην επαρχία της Λεμεσού.

Όσον αφορά στην **εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα φροντίδας υγείας ηλικιωμένων**, οι δραστηριότητες του Υπουργείου Υγείας αφορούν μεταξύ άλλων στην εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των φροντιστών (άτυπων και τυπικών), καθώς και στην εκπαίδευση των ιδίων των ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού της τρίτης ηλικίας. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί σε θέματα που έχουν εντοπιστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως σημαντικά για τους ηλικιωμένους και τους φροντιστές τους, όπως η αντιμετώπιση της κατάθλιψης στην τρίτη ηλικία, η φροντίδα και η νοητική ενδυνάμωση των ατόμων με γεροντική άνοια και τη νόσο ALZHEIMER, η ολιστική φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων και η διαχείριση της συναισθηματικής επιβάρυνσης των φροντιστών. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των Κοινοτικών Νοσηλευτών της Κατ' οίκον Νοσηλείας, γίνεται προσπάθεια για την αξιοποίηση του οικείου οικογενειακού και κοινωνικού περιβάλλοντος, καθώς και για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μέσα από τις κατ' οίκον επισκέψεις. Σκοπός είναι η πρόληψη προβλημάτων υγείας που συνοδεύουν την τρίτη ηλικία, για όσο το δυνατόν πιο ανεξάρτητη διαβίωση, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Η ορθολογιστική και στοχευμένη προετοιμασία ενός πολύ φιλόδοξου αναπτυξιακού προϋπολογισμού οδήγησε στην πρόσφατη απόφαση για την επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας και την αναβάθμιση σε εξοπλισμό σε όλα τα Γενικά Νοσοκομεία, που αναμένεται ότι θα αποβεί προς όφελος όλων των ασθενών και ιδιαίτερα των ατόμων της τρίτης ηλικίας. Εδώ θέλω να κάνω μία

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

παρένθεση και να πω ότι, ο προϋπολογισμός ο οποίος έχει σχεδιαστεί και εννοώ τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό, είναι πολύ στοχευμένος με βασική φιλοσοφία τη δημιουργία αναβαθμισμένων πυρήνων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε τρεις περιφέρειες, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα όλοι οι πολίτες. Και θέλω να καλέσω όλους να συνετιστούμε όσον αφορά την αντιμετώπιση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού, ειδικά του Υπουργείου Υγείας και να μη δημιουργούμε ανασχετισμούς στην κοινωνία όσον αφορά την ψήφισή του. Ειδικά όσον αφορά τα ακτινοθεραπευτικά Λεμεσού και Λευκωσίας, η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να τα υλοποιήσει και θέλω εδώ τη συνεργασία όλων των κοινωνικών εταίρων, αλλά και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Όσον αφορά τη **δημιουργία Γηριατρικών Κλινικών**, το Υπουργείο Υγείας μελετά τα αποτελέσματα της έρευνας που διενεργήθηκε για το σκοπό αυτό, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις οποίες η ιδρυματοποίηση για λόγους υγείας δέ θεωρείται αποτελεσματικός και εποικοδομητικός στόχος. Αντίθετα, στόχος των κρατών μελών είναι η διατήρηση ενεργών και συμμετόχων πολιτών. Προς το σκοπό αυτό προσφέρεται ποικιλομορφία ως προς την παροχή υπηρεσιών ενδιάμεσης φροντίδας. Ανάλογα, το Υπουργείο Υγείας μελετά τρόπους ανάπτυξης της εν λόγω υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους ασθενείς που χρήζουν ανάρρωσης και εν μέρει αποθεραπείας μετά από οξεία ενδονοσοκομειακή περίθαλψη εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου.

Το θέμα της **εφαρμογής της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος** απασχολεί και το Υπουργείο Υγείας και θα το απασχολήσει και στα πλαίσια της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Υπουργείο έχει εντοπίσει αυξημένα

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

κρούσματα παράβασής της ιδιαίτερα σε κέντρα αναψυχής. Γι' αυτό το λόγο οι προσπάθειές μας για την εξεύρεση μηχανισμών αύξησης της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία έχουν εντατικοποιηθεί. Πρόσφατα κατατέθηκε από το υπουργείο εισήγηση τροποποίησης της νομοθεσίας, έτσι ώστε στους εξουσιοδοτημένους λειτουργούς για έκδοση εξώδικων να προστεθούν και οι υγειονομικοί λειτουργοί, προκειμένου να ενισχυθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την εφαρμογή της. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί στο Υπουργείο Υγείας επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι της Αστυνομίας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με όρους εντολής την υποβολή εισηγήσεων, που να καθιστούν την εφαρμογή της νομοθεσίας πιο αποτελεσματική. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, έχουμε προχωρήσει στη σύσταση Τεχνικής Επιτροπής με στόχο την οριστικοποίηση του υφιστάμενου προσχεδίου της Στρατηγικής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος και την προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο προς έγκριση.

Στα θέματα που τίγονται από τη Βουλή των Γερόντων είναι φυσικά και το θέμα του **Εθελοντισμού**, θέμα με ιδιαίτερες κοινωνικές προεκτάσεις και ευαισθησίες. Το Υπουργείο Υγείας χαιρετίζει την προσφορά για την εθελοντική εργασία, θα πρέπει όμως να γίνεται ορθά γι' αυτό είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τους εθελοντές, όπου και αν είναι, σε όποιο επίπεδο και αν λειτουργούν και όποιο το μέγεθος της προσφοράς τους, να εκπαιδεύονται κατάλληλα σε σχέση με τον τρόπο που θα επικοινωνούν και θα συμπεριφέρονται στους ασθενείς και θα δεσμευτούν ότι θα τηρούν πάνω από όλα το απόρρητο. Θέλω εδώ να σταθώ και να πω ότι, αναλώνω τουλάχιστον το 50% του χρόνου μου για να συναντώμαι με εθελοντικές οργανώσεις και πραγματικά στους τρεις μήνες που είμαι στο Υπουργείο Υγείας έχω αντιληφθεί το μεγάλο συμπληρωματικό ρόλο, τον οποίο επιτελούν οι

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

εθελοντικές οργανώσεις. Πραγματικά χωρίς αυτές τις οργανώσεις δεν μπορώ να φανταστώ πού θα ήταν το έργο του Υπουργείου Υγείας.

Αγαπητοί σύνεδροι, κλείνοντας, να μου επιτρέψετε να επαναλάβω ότι αυτές είναι κάποιες από τις δράσεις του Υπουργείου Υγείας για τον εμπλουτισμό των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας στους ηλικιωμένους. Δεν εφησυχάζουμε, αντίθετα προσπαθούμε, αναζητούμε και χαράζουμε πολιτικές, που θα μας οδηγήσουν σε σωστή πάνω από όλα διαχείριση και κατανομή των περιορισμένων μας πόρων στις πολλές και αυξημένες ανάγκες των ηλικιωμένων. Προχωρούμε έχοντας κατά νουν ότι στόχος κάθε οργανωμένης κοινωνίας πρέπει να είναι η διασφάλιση μιας υγιούς γήρανσης για τους πολίτες, όπου το άτομο θα απολαμβάνει το υπέρτατο αγαθό της υγείας, έχοντας ίση αντιμετώπιση και πρόσβαση σε όσο το δυνατό υψηλότερης ποιότητας υπηρεσίες και θα αποτελεί ενεργό μέλος της κοινωνίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ τον Υπουργό Υγείας για την ομιλία του. Η Βουλή των Γερόντων σημειώνει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ικανοποίηση τις δηλώσεις και τις δεσμεύσεις των Υπουργών Εργασίας και Υγείας για τη στήριξη της κυβέρνησης προς την τρίτη ηλικία. Ιδιαίτερα θα ήθελα να σημειώσω σε ό,τι αφορά το ΓΕΣΥ ότι αποτελεί ένα καθολικό αίτημα και των νέων σε ηλικία και των μεγαλύτερων σε ηλικία και η υλοποίησή του θα αποτελέσει τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση του κυπριακού λαού και της κυπριακής πολιτείας από της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και ασφαλώς η Βουλή των Αντιπροσώπων θα είναι έτοιμη να συζητήσει και να επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις, στη βασική νομοθεσία, που είναι ήδη σε ισχύ εδώ και πάρα πολλά χρόνια, προκειμένου να προχωρήσει η υλοποίηση αυτού του μεγαλεπήβολου, επαναλαμβάνω,

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

κοινωνικού σχεδίου. Άλλωστε η διασφάλιση της υγείας του πληθυσμού είναι δικαίωμα των πολιτών και υποχρέωση της συντεταγμένης πολιτείας.

Θα παρακαλέσω τώρα τον εκπρόσωπο της Κυπριακής Παιδοβουλής, που είναι εδώ μαζί μας, την κα Χριστιάνα Γρηγορίου, να προσέλθει στο βήμα για το δικό της χαιρετισμό.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΟΒΟΥΛΗΣ:

(ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ): Ως συντονίστρια της Κυπριακής Παιδοβουλής στην ΕΚΟ Λευκωσίας μου ζητήθηκε να σας διαβάσω το χαιρετισμό της Παιδοβουλής με την ευκαιρία της πρόσκλησής σας στη συγκεκριμένη Σύνοδο. Αξιότιμε κύριε

Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί, αξιότιμοι κύριοι και κυρίες μέλη της Βουλής των Γερόντων, αγαπητοί προσκεκλημένοι. Καταρχήν θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την ευκαιρία που μας δίνετε να χαιρετήσουμε τη σημερινή σας Σύνοδο στη Βουλή. Είναι κατά τη γνώμη μας πολύ σημαντική η ευκαιρία που μας δίνεται, αφού θεωρούμε πως η επικοινωνία μεταξύ μας είναι απαραίτητη.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε πως το χάσμα γενεών όλο και διευρύνεται και το γεγονός ότι βρισκόμαστε εδώ, μας ενθαρρύνει και δηλώνουμε πως είμαστε έτοιμοι να καταπολεμήσουμε αυτό το πρόβλημα. Είναι αλήθεια πως στις μέρες μας υπάρχει μεγάλος ηλικιακός ρατσισμός, είτε για το νεαρό της ηλικίας ενός ατόμου, είτε λόγω γήρατος.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Εμείς τα παιδιά, επειδή γνωρίζουμε καλά τι σημαίνει ηλικιακή διάκριση και ίσως τη βιώνουμε περισσότερο από τους ενήλικες, θέλουμε να σας πούμε πως θα κάνουμε ό,τι περνά από το χέρι μας, ώστε να συνεργαστούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο μαζί σας για να υπάρξει αλληλεγγύη και εκτίμηση μεταξύ των γενεών. Η συνεργασία αυτή είναι πραγματικά απαραίτητη, έτσι ώστε να υπάρξει αλληλοϋποστήριξη με στόχο τη συμβολή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του νησιού μας, αλλά και του κόσμου ολόκληρου.

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους 2012 για την Ενεργό Γήρανση και Διαγενεαλογική Αλληλεγγύη, θα θέλαμε να σας προτείνουμε τη διοργάνωση κοινών δράσεων, που θα ευαισθητοποιήσουν το κοινό για την αντιμετώπιση των ηλικιακών διακρίσεων. Μέσω της σωστής πληροφόρησης θα έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αν για παράδειγμα γίνονται διάφορα σεμινάρια, έτσι ώστε να προβάλλονται οι απόψεις ατόμων διάφορων ηλικιών, ίσως να μας έφερνε πιο κοντά. Θα μπορούσαμε να οργανώσουμε εκδηλώσεις για θέματα που απασχολούν όλους μας. Έτσι όλοι θα αντιληφθούν πως όσα ενώνουν τις γενιές είναι πολύ περισσότερα απ' όσα τις χωρίζουν. Οι ευκαιρίες για ενεργή συμμετοχή όλων στα κοινά μπορούν να καταπολεμήσουν την περιθωριοποίηση λόγω ηλικίας. Θέλουμε να σας πούμε πως είμαστε ανοικτοί σε οποιαδήποτε πρότασή σας και πως μαζί μπορούμε να πετύχουμε πολλά. Μπορούμε να φτιάξουμε ένα καλύτερο αύριο ξεκινώντας από σήμερα.

Τελειώνοντας, σας ευχαριστούμε ξανά και σας ευχόμαστε κάθε επιτυχία στις σημερινές και μελλοντικές συζητήσεις και δράσεις της Βουλής των Γερόντων. Ευχαριστώ.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ την εκπρόσωπο της Κυπριακής Παιδοβουλής για το χαιρετισμό της. Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι έχει ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος των εργασιών της Βουλής μας. Θα κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα περίπου μισής ώρας και στη συνέχεια θα συνεχιστούν οι εργασίες της Βουλής των Γερόντων με τη συζήτηση των εκθέσεων που έχουν ήδη ετοιμαστεί από τις επιτροπές της Βουλής των Γερόντων. Είσαστε όλοι προσκεκλημένοι για ένα καφέ στο αίθριο της Βουλής.

(Ωρα διακοπής: 10.10 π.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 10.40 π.μ.)

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα

ο κ. Σοφοκλής Φυττής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ) : Προχωρούμε στο πέμπτο θέμα της ημερήσιας διάταξης που είναι η Έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων με θέμα: “Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα

Πλαίσια του Εθελοντισμού”, σε θέματα που αφορούν την κοινωνική πρόνοια.

Κατά τη διάρκεια που θα αναγιγνώσκεται η έκθεση, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι, θα περάσει από κοντά σας ένα έντυπο με μπλε χρώμα, στο οποίο να σημειώσετε το όνομά σας, όσοι προτίθεστε να μιλήσετε για το θέμα αυτό. Είναι παράκληση, οι ομιλίες σας να μην ξεπερνούν τα δύο λεπτά και να μη γίνονται παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια των ομιλιών. Επίσης θα ήταν παράκλησή μου να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

μη γίνονται ομιλίες για θέματα τα οποία έχουν ήδη συζητηθεί και των οποίων η συζήτηση έχει ήδη εξαντληθεί.

Επίσης σας παρακαλώ, να σηκώνετε το χέρι σας για να δίνεται ο λόγος, και όταν παίρνετε το λόγο να είστε όρθιοι, αν αυτό είναι δυνατό, και να αναφέρετε το όνομά σας και την οργάνωση που εκπροσωπείτε, για να διευκολύνετε τις στενογράφους της Βουλής να καταγράψουν όλα όσα λέγονται στη συνεδρίαση αυτή. Επιπρόσθετα θα ήθελα να σας αναφέρω ότι, καταγράφονται στα πρακτικά μόνο οι ομιλίες σας και όχι άλλα κείμενα που δυνατόν να καταθέσετε στη Βουλή.

Παρακαλώ τώρα, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων Δρα Αντώνη Πρωτοπαπά, να διαβάσει την έκθεση. Κύριε Πρωτοπαπά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ:

(Α. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ)

**Έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας
της Βουλής των Γερόντων με θέμα
«Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια
του Εθελοντισμού», σε θέματα που αφορούν
την κοινωνική πρόνοια**

Παρόντες:

Αντώνης Πρωτοπαπάς, πρόεδρος
Τάσος Παπαθωμάς, αναπλ. πρόεδρος
Μενέλαος Κουζούπης
Πάυλος Τρικούπης

Μιχαλάκης Γεωργίου
Παντελάκης Θεοχάρους
Αντρέας Γρηγορίου
Αλέκα Γράβαρη-Πρέκα

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Σωτήρης Παύλου

Πόπη Αρχοντίδου

Γρηγόρης Γρηγοριάδης

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2011. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Δημοσίων Βοηθημάτων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων βουλευτής κ. Ανδρέας Φακοντής και το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ο πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε ότι ο κύριος στόχος της φετινής συνόδου της Βουλής των Γερόντων είναι η συζήτηση και η προώθηση των δράσεων εκείνων, που προάγουν έναν υγιή και ενεργά γηράσκοντα πληθυσμό και οι οποίες μπορεί να εντάσσονται και στα πλαίσια του εθελοντισμού. Ταυτόχρονα, όπως ο ίδιος ανέφερε, η φετινή σύνοδος της Βουλής των Γερόντων αποτελεί μια ευκαιρία για ανασκόπηση των όσων έχουν επιτευχθεί στη διάρκεια της δωδεκαετούς παρουσίας της.

Όπως είναι γνωστό, με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27^{ης} Νοεμβρίου 2009, το έτος 2011 ανακηρύχθηκε σε “Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντικών Δραστηριοτήτων που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη”.

Βασικός σκοπός του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού, είναι η ενθάρρυνση και η υποστήριξη, κυρίως μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών, των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη και οι τοπικές και

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

περιφερειακές αρχές για τη δημιουργία συνθηκών στην κοινωνία των πολιτών που ευνοούν τον εθελοντισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, με την ανακήρυξη του 2011 σε Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού, επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών για την αξία και τη σημασία του εθελοντισμού, καθώς επίσης και η βελτίωση της ποιότητας των εθελοντικών δραστηριοτήτων.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων τόνισε τη σημασία προώθησης μιας ενεργούς και εποικοδομητικής αφυπηρέτησης των ηλικιωμένων. Όπως ο ίδιος ανέφερε ειδικότερα, οι ηλικιωμένοι αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας μας που μπορεί ν' αξιοποιηθεί και μέσα από τον εθελοντισμό. Συναφώς, ο πρόεδρος της επιτροπής επισήμανε ότι στις σύγχρονες κοινωνίες που ζούμε ο παππούς και η γιαγιά έχουν ένα ιδιαίτερο ρόλο να διαδραματίσουν και η προσφορά τους μέσα στην ευρύτερη οικογένεια, προς τα παιδιά και τα εγγόνια τους είναι πολύτιμη. Οι γνώσεις και οι εμπειρίες των ατόμων αυτών σε διάφορους τομείς, που είναι απαραίτητοι για την εξέλιξη του κοινωνικού, πολιτικού και πολιτιστικού μας συστήματος είναι θησαυρός ανεκτίμητος, στον οποίο θα πρέπει να επενδύσουμε. Περαιτέρω, όπως ο ίδιος εξήγησε, τα άτομα της τρίτης ηλικίας πρόσφεραν και συνεχίζουν να προσφέρουν εθελοντική εργασία, ανάλογα με τις δυνάμεις και την κατάσταση της υγείας τους, μέσα από τα οργανωμένα σύνολα στα οποία συμμετέχουν.

Στη συνέχεια, κάνοντας μία ανασκόπηση του έργου της Βουλής των Γερόντων στα δώδεκα χρόνια παρουσίας της, ο πρόεδρος της επιτροπής επισήμανε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφηγήρηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

- Η Βουλή των Γερόντων στη δωδεκάχρονη πορεία της πρόβαλλε τα πολλαπλά προβλήματα της τρίτης ηλικίας, επιδιώκοντας και ασκώντας πιέσεις σ' όλες τις πλευρές για την εξεύρεση λύσεων και την εξάλειψη ή έστω την άμβλυνση των διαφόρων προβλημάτων.
- Κάνοντας μια αναδρομή στους τίτλους των δώδεκα συνόδων, μπορεί κανείς να παρατηρήσει την ποικιλία των θεμάτων με τα οποία η Βουλή των Γερόντων καταπιάστηκε. Μερικά από αυτά, ανάμεσα σ' άλλα, είναι η ανεξαρτησία των ηλικιωμένων, η φροντίδα, η αυτοεκπλήρωση και η αξιοπρέπεια, η κοινωνική τους ενσωμάτωση και η ανάγκη συμμετοχής τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.
- Η Βουλή των Γερόντων πέτυχε πολλές αλλαγές στη ζωή των ατόμων της τρίτης ηλικίας και έγινε μοχλός πίεσης στις διάφορες υπηρεσίες και φορείς για την καλύτερη δυνατή επιτυχία των στόχων της. Η αύξηση των συντάξεων και των επιδομάτων, αλλά και γενικότερα η βελτίωση του συστήματος στήριξης των εισοδημάτων των συνταξιούχων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας ήταν μία πολύ σημαντική κατάκτηση.
- Το αποκορύφωμα των προσπαθειών και το μεγαλύτερο επίτευγμα της Βουλής των Γερόντων υπήρξε η υιοθέτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τους Ηλικιωμένους, το οποίο αποτελεί για την Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας οδηγό για δράση. Επιπλέον, η συμμετοχή εκπροσώπων των ηλικιωμένων στην Μόνιμη Διυπηρεσιακή Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης υπήρξε πολύ σημαντική και μέχρι σήμερα πέντε υπουργεία παρουσίασαν τις δράσεις τους για την τρίτη ηλικία.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφηρημένη στα πλαίσια του εθελοντισμού

Ο πρόεδρος της επιτροπής τόνισε ότι, παρά τα σημαντικά επιτεύγματα της Βουλής των Γερόντων, πολλά από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι μας παραμένουν άλυτα.

Ακολουθώντας, ο πρόεδρος της επιτροπής αναφέρθηκε στα ακόλουθα θέματα που απασχολούν την επιτροπή, διατυπώνοντας ταυτόχρονα και τα αιτήματα της επιτροπής:

1. Επέκταση των πολυδύναμων κέντρων εξυπηρέτησης των ηλικιωμένων και λειτουργία προγράμματος για εθελοντική προσφορά κατ' οίκον φροντίδας σε μονήρη άτομα

Η διερεύνηση της δυνατότητας και η οργάνωση μιας υπηρεσίας φροντίδας για τα μονήρη ηλικιωμένα άτομα θα αποτελούσε ένα πολύ σημαντικό επίτευγμα για την οποιαδήποτε κυβέρνηση. Προς αυτή την κατεύθυνση κρίνεται απαραίτητη η οργάνωση εκστρατείας με σκοπό την εξάλειψη των προκαταλήψεων έναντι της τρίτης ηλικίας και την προώθηση της εθελοντικής φροντίδας των ατόμων που βρίσκονται μόνο τους στο σπίτι. Ο ίδιος ανέφερε χαρακτηριστικά ότι τα άτομα αυτά πολλές φορές δε μιλούν σε κανένα για μέρες ή δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν και κανένας δεν το γνωρίζει για να τους βοηθήσει.

2. Αξιοπρεπής διαβίωση

Η επιτροπή επανέλαβε το πάγιο και διαχρονικό της αίτημα για εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης στους ηλικιωμένους, η οποία επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, μέσω της αξιοποίησης της τεχνολογίας για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων, της προώθησης σχεδίων για τη φροντίδα

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

των ηλικιωμένων και της έκδοσης βιβλιαρίου στο οποίο να καταγράφονται στο σύνολό τους τα δικαιώματα των ηλικιωμένων.

Επίσης η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της φτώχειας, της ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού είναι σταθερά σημεία τα οποία είναι σημαντικά σε ένα κράτος για την κοινωνική ευημερία των πολιτών του και ιδιαίτερα των ατόμων της τρίτης ηλικίας.

3. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τους Ηλικιωμένους

Μέχρι στιγμής, το σχέδιο αυτό έχει επιτύχει ορισμένους από τους στόχους του, όμως πολλά ακόμα αναμένονται να γίνουν, για να ολοκληρωθεί. Η υιοθέτηση από την κυβέρνηση αναπτυξιακών προγραμμάτων, που να εξυπηρετούν την κοινωνία και την αειφόρο ανάπτυξη, είναι στόχοι που πρέπει να τεθούν πάνω από οποιοδήποτε κόστος. Περαιτέρω, ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στο Εθνικό Σχέδιο Υγείας, το οποίο επηρεάζει τη ζωή και την ευημερία των ηλικιωμένων και του οποίου μάταια αναμένεται εδώ και χρόνια η εφαρμογή του.

4. Τα υψηλά ασφάλιστρα που επιβάλλουν οι ασφαλιστικές εταιρείες σε άτομα άνω των εβδομήντα χρόνων για σκοπούς ασφάλισης μηχανοκινήτων οχημάτων

Το πρόβλημα αυτό το ανέδειξε η Βουλή των Γερόντων και πέρσι έγινε μια εντατική προσπάθεια για επίλυσή του. Το θέμα συζητήθηκε πριν λίγες μέρες και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χωρίς όμως μέχρι στιγμής κανένα αποτέλεσμα. Όπως είναι γνωστό, οι ασφαλιστικές εταιρείες αυθαίρετα διπλασιάζουν το ασφάλιστρο για την ασφαλιστική κάλυψη των αυτοκινήτων των ηλικιωμένων, με

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

αποτέλεσμα να τους αποστερούν το δικαίωμα να έχουν ένα μεταφορικό μέσο για τις απολύτως απαραίτητες μετακινήσεις τους. Η επιτροπή ζήτησε όπως μελετηθεί εκ νέου το θέμα αυτό με περισσότερη ευαισθησία από όλες τις πλευρές, για να δοθεί κατάλληλη λύση. Πριν μερικές μέρες είχε γίνει μια συνάντηση με την επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων πάνω στο ίδιο θέμα και ελπίζουμε σύντομα να ληφθεί μια σοβαρή απόφαση που θα μας ευνοεί.

5. Δημιουργία προγράμματος προετοιμασίας των ατόμων της τρίτης ηλικίας πριν τη συνταξιοδότησή τους

Γίνεται εισήγηση όπως το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναλάβει την οργάνωση και λειτουργία μιας εξειδικευμένης υπηρεσίας, που θα προετοιμάζει ψυχολογικά τους ηλικιωμένους λίγο πριν τη συνταξιοδότησή τους, προκειμένου να υπάρξει μια ομαλή μετάβαση σ' αυτό το νέο στάδιο της ζωής τους. Τα άτομα που πλησιάζουν στην αφυπηρέτηση φοβούνται ότι, όταν σταματήσουν να πηγαίνουν πλέον στην εργασία τους, θα έχουν να αντιμετωπίσουν την αδράνεια και την πλήξη, ή ότι θα πάψουν να είναι πλέον χρήσιμοι στην κοινωνία.

Όπως είναι γνωστό, το επάγγελμα είναι πολύ σημαντικό στη ζωή των ανθρώπων σήμερα, αφού πολλές φορές καθορίζει το κοινωνικό τους εκτόπισμα και την κοινωνική τους θέση. Η εισαγωγή ενός τέτοιου προγράμματος προετοιμασίας των ηλικιωμένων θα αποτελούσε πρωτοποριακό επίτευγμα.

6. Αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς έναντι των ατόμων της τρίτης ηλικίας και καλλιέργεια του σεβασμού από την παιδική ηλικία

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Η επιτροπή επανέλαβε την ανάγκη εισαγωγής προγραμμάτων στα σχολεία, που θα έχουν ως στόχο την ευαισθητοποίηση και την καλλιέργεια του σεβασμού της τρίτης ηλικίας από τα παιδιά. Ο διαγενεαλογικός διάλογος, που ξεκίνησε πέρσι με την Κυπριακή Παιδοβουλή, ήταν ένα πολύ θετικό βήμα προς τα εμπρός και η συνέχισή του θα βοηθήσει στην αλληλοκατανόηση και στον αλληλοσεβασμό των γενεών.

7. Ανάγκη άμεσης επίλυσης του προβλήματος έλλειψης ανελκυστήρων σε προσφυγικούς συνοικισμούς

Βάσει στοιχείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, Παγκύπρια υπάρχουν 418 προσφυγικές πολυκατοικίες, χωρίς ανελκυστήρα. Τα ηλικιωμένα άτομα που διαμένουν σε αυτά τα διαμερίσματα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διακίνησης και πολλές φορές αναγκάζονται να παραμένουν εγκλωβισμένα στα δωμάτιά τους μέχρι το θάνατό τους. Η επιτροπή επανέλαβε το αίτημά της για την χωρίς άλλη καθυστέρηση επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος.

8. Επιχορήγηση των διακοπών των ηλικιωμένων και εμπλουτισμός των ωφελημάτων της κοινωνικής κάρτας όσον αφορά τον πολιτισμό και τον αθλητισμό

Η επιτροπή θεωρεί ότι, η επιχορήγηση των διακοπών των ηλικιωμένων υπήρξε ένα επιτυχημένο μέτρο στήριξης των ηλικιωμένων και θα πρέπει να συνεχιστεί. Περαιτέρω, η επιτροπή επανέλαβε το αίτημά της για περαιτέρω επέκταση των ωφελημάτων της κοινωνικής κάρτας, έτσι ώστε οι ηλικιωμένοι να δικαιούνται, μεταξύ άλλων, ελεύθερη είσοδο σε αρχαιολογικούς χώρους και δωρεάν παρακολούθηση ποδοσφαιρικών αγώνων.

9. Αύξηση του ποσοστού του δικαιώματος επιστροφής από την παρακρατηθείσα έκτακτη εισφορά για την άμυνα επί των τόκων

Όπως είναι γνωστό, τον περασμένο Αύγουστο η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε το πρώτο πακέτο μέτρων για την οικονομία, με το οποίο μεταξύ άλλων επήλθε και αύξηση του συντελεστή της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα επί του εισοδήματος από τόκους από 10% σε 15%. Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας επισήμανε ότι, θα έπρεπε ταυτόχρονα να είχε τροποποιηθεί ανάλογα και η σχετική διάταξη που προβλέπει την επιστροφή μέρους της παρακρατηθείσας έκτακτης εισφοράς για τα άτομα των οποίων το συνολικό ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των €12.000 και γι' αυτό καλεί το αρμόδιο υπουργείο να μελετήσει και να προωθήσει σχετική τροποποίηση του νόμου.

10. Πλήρης απασχόληση του λειτουργού της Βουλής των Γερόντων

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας επανέλαβε το πάγιο αίτημά της για εργοδότηση υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης του λειτουργού της Βουλής των Γερόντων, έτσι ώστε ο θεσμός αυτός να μπορέσει να επιτελέσει αδιάλειπτα και ουσιαστικά το έργο του.

Τέλος, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας δήλωσε ότι η επιτροπή γνωρίζει ότι, η οικονομική κρίση αναπόφευκτα επηρεάζει την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης, ταυτόχρονα όμως η επιτροπή απευθύνει έκκληση στην κυβέρνηση, η κρίση που περνά ο τόπος να μην είναι η αφορμή για τη διακοπή ωφελημάτων ή τη μη εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε, επειδή η υπουργός είχε κάνει αυτές τις δηλώσεις που αναφέρονται μέχρι της σελίδας 12, δεν προτίθεμαι να το διαβάσω ξανά, συνεπώς επανέρχομαι στη σελίδα 12 και ξεκινώ αμέσως με τη σελίδα 13.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων βουλευτής κ. Αντρέας Φακοντής και το μέλος της επιτροπής βουλευτής κα Σκεύη Κούτρα Κουκουμά χαιρέτισαν, για ακόμα μια φορά, την επιτυχημένη λειτουργία του θεσμού αυτού και εξέφρασαν την προθυμία και την ετοιμότητα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να στηρίξει τα αιτήματα της Βουλής των Γερόντων και να συζητήσει ειδικότερα σε προσεχή συνεδρία της το αίτημα για ασφαλιστική κάλυψη των ηλικιωμένων άνω των εβδομήντα ετών, για σκοπούς ασφάλισης μηχανοκινήτων οχημάτων. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι, τα τελευταία χρόνια υπήρξε σημαντική πρόοδος στον τομέα της στήριξης των εισοδημάτων των ηλικιωμένων και ότι αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να συνεχιστεί. Σε σχέση με το θέμα της έλλειψης ανελκυστήρων σε πολυκατοικίες σε προσφυγικούς συνοικισμούς, η κα Κουκουμά δήλωσε ότι και υπό την ιδιότητά της ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων θα ζητήσει από το αρμόδιο υπουργείο άμεση ενημέρωση για το στάδιο, στο οποίο βρίσκεται το όλο θέμα, καθώς υπήρξαν δεσμεύσεις για τοποθέτησή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας της Βουλής των Γερόντων εισηγείται τα ακόλουθα:

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

1. Την επέκταση των πολυδύναμων κέντρων εξυπηρέτησης των ηλικιωμένων και λειτουργία προγράμματος για εθελοντική προσφορά κατ' οίκον φροντίδας σε μονήρη άτομα ·
2. την περαιτέρω ενίσχυση των ηλικιωμένων με χαμηλά εισοδήματα και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσής τους ·
3. την ανάγκη επίλυσης του προβλήματος των υψηλών ασφαλίστρων που επιβάλλουν οι ασφαλιστικές εταιρείες σε άτομα άνω των εβδομήντα χρόνων για σκοπούς ασφάλισης μηχανοκινήτων οχημάτων ·
4. τη δημιουργία υπηρεσίας/προγράμματος προετοιμασίας των ατόμων της τρίτης ηλικίας πριν από τη συνταξιοδότησή τους ·
5. την ανάγκη για αλλαγή νοοτροπίας έναντι των ατόμων της τρίτης ηλικίας και για την καλλιέργεια του σεβασμού προς αυτούς από την παιδική ηλικία ·
6. την ανάγκη άμεσης επίλυσης του προβλήματος έλλειψης ανελκυστήρων σε προσφυγικούς συνοικισμούς ·
7. τον περαιτέρω εμπλουτισμό, των ωφελημάτων της κοινωνικής κάρτας, για σκοπούς επιχορήγησής τους ·
8. την αύξηση του ποσοστού του δικαιώματος επιστροφής από την παρακρατηθείσα έκτακτη εισφορά για την άμυνα επί των τόκων ·
9. την έμπρακτη στήριξη του θεσμού της Βουλής των Γερόντων με την εργοδότηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης του λειτουργού της **Βουλής των Γερόντων.**

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστούμε θερμά για την παρουσία σας σήμερα. Γνωρίζουμε ότι πάντοτε υποστηρίζατε τα προβλήματά μας ως Πρόεδρος της επιτροπής προηγουμένως της...

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ:

Μάλιστα και επίσης εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες για τις υπηρεσίες της Βουλής που μας έχουν παρασχεθεί και παρέχονται στη δεκατριετή παρουσία μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Να 'στε καλά, κύριε Πρωτοπαπά. Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρωτοπαπά, και για τα καλά σας λόγια. Τώρα υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Υπάρχουν. Έχουν σημειώσει το όνομά τους επτά βουλευτές της Βουλής των Γερόντων στους οποίους έναν προς έναν θα δώσω το λόγο να λένε και... Το όνομα θα το πω εγώ βεβαίως...

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΜΕΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: (Γ. ΛΟΥΚΑ)

Μα δεν έχει κυκλοφορήσει... Δεν κυκλοφόρησε κατάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτές οι μπλε κόλλες δεν κυκλοφόρησαν μπροστά σας;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΠΟΣΕΗ): (Α. ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ) Κυκλοφορούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Εν πάση περιπτώσει, εδώ εμένα μου έφεραν για την Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας, για το θέμα που μιλήσαμε και για την Επιτροπή Υγείας που έχουν εγγραφεί εδώ δέκα άτομα. Εάν δεν έχουν κυκλοφορήσει οι μπλε κόλλες μπροστά σας, ευχαρίστως θα στείλω τη μια και όσοι θέλουν να εγγραφούν, αφού αρχίσουμε τις ομιλίες. Και θα παρακαλέσω πάρα πολύ τον κ. Χαράλαμπο

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Λάμπρου του ΕΣΣΕ Λάρνακας, το οποίο κατά τη γνώμη μου σημαίνει Επαρχιακό Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού Λάρνακας. Έτσι είναι, κύριε Ολύμπιε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ: (ΣΤ. ΟΛΥΜΠΙΟΣ)

Έτσι είναι, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαράλαμπος Λάμπρου έχει το λόγο από τη θέση του, αν μπορεί και όρθιος είναι καλύτερα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΕΣΣΕ): (Χ. ΛΑΜΠΡΟΥ)

Σε κοινωνίες όπου ο αριθμός των ηλικιωμένων αυξάνεται συνεχώς, η ενεργός γήρανση αποτελεί βασικό παράγοντα για τη διατήρηση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών. Το 2012 είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης Μεταξύ των Γενεών. Είναι μια ευκαιρία να συνειδητοποιήσουμε ότι οι ευρωπαίοι ζουν περισσότερο και παραμένουν πιο υγιείς από ποτέ. Η ενεργός γήρανση μπορεί να δώσει στα αυριανά άτομα μεγαλύτερης ηλικίας τις ευκαιρίες να εξακολουθούν να εργάζονται και να μοιράζονται την πείρα τους, να εξακολουθούν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και να ζουν όσο το δυνατό πιο υγιείς και να ικανοποιούν τις επιθυμίες τους.

Η βελτίωση των ευκαιριών για ενεργό γήρανση, αποτελεί πρόσκληση στα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς καλούνται να περάσουν σε τομείς τελείως διαφορετικούς, όπως η απασχόληση, η υγειονομική περίθαλψη, οι κοινωνικές υπηρεσίες, η επιμόρφωση των ενηλίκων, ο εθελοντισμός, κ.λπ. Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας θεωρούνται βάρος για τους πιο νέους εργαζόμενους κι

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

όμως σήμερα η υγεία των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας τείνει να είναι πολύ καλύτερη από αυτήν των προηγούμενων γενεών. Επίσης οι νεότεροι σε ηλικία μπορεί να επωφεληθούν από τις πολύτιμες δεξιότητες και εμπειρίες των γηραιότερων.

Η γήρανση του πληθυσμού στα αναπτυσσόμενα κράτη και παράλληλα η πληθυσμιακή έκρηξη στον Τρίτο Κόσμο, συνθέτουν ένα ακόμα πολύπλευρο κοινωνικό πρόβλημα. Η αύξηση του μέσου όρου ηλικίας, τα νέα δεδομένα της οικογενειακής και κοινωνικής δομής και η γρηγορότερη συνταξιοδότηση, σηματοδοτούν το νέο προβληματισμό που αφορά τα άτομα τρίτης ηλικίας. Το κλειδί για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της γήρανσης είναι να παραμείνουμε ενεργοί. Αυτό σημαίνει για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας ενθάρρυνση να αναλαμβάνουν εθελοντική εργασία, καθώς και περισσότερες ευκαιρίες να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Λάμπρου. Ο κ. Σάββας Κόκκινος που είναι εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (ΣΠΑΒΟ):

(Σ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ως εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, θα εστιάσω καταρχήν την προσοχή σας σε θέματα που έχουν σχέση με τη βία. Θα ήθελα να φέρω εις γνώση σας κάποια ενδεικτικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη βία, προς προβληματισμό.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Πρώτον. Από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Οκτώβριο του 2011, στο Κέντρο Άμεσης Βοήθειας έγιναν 1, 065 καταγγελίες περιστατικών βίας, δηλαδή τρεις με τέσσερις καταγγελίες καθημερινά. Συγκριτικά με προηγούμενα χρόνια, υπάρχει μια αυξητική τάση. Όσο και αν σας φανεί παράξενο, αυτό μας χαροποιεί γιατί τα θύματα της βίας αρχίζουν να εκφράζονται. Και γιατί εκφράζονται; Επειδή υπάρχει ο σύνδεσμός μας. Τα περιστατικά βίας είναι φυσικά πολύ περισσότερα.

Δεύτερον. Την ίδια περίοδο ο χώρος φιλοξενίας ήταν σε θέση να φιλοξενήσει μόνο δεκαεννιά γυναίκες και εικοσιτέσσερα ανήλικα παιδιά, από το σύνολο των εκατό δεκαέξι που ζήτησαν καταφύγιο και αυτό λόγω έλλειψης χώρου. Η δημιουργία ενός μεγαλύτερου και ιδιόκτητου χώρου φιλοξενίας στη Λευκωσία, εκ των πραγμάτων καθίσταται αναγκαία. Αφού ευχαριστήσω εκ μέρους του Συνδέσμου το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, που μας παραχώρησε κατάλληλο χώρο για καταφύγιο στην Πάφο, θα ήθελα να καλέσω κράτος, εκκλησία, κόμματα, οργανώσεις και άτομα, να αντιληφθούν τη σοβαρότητα του θέματος και να βοηθήσουν οικονομικά το Σύνδεσμο να υλοποιήσει αυτό το έργο. Τελιώνοντας θα ήθελα να αναφέρω και τα εξής που αφορούν συνανθρώπους μας και πρέπει να μας προβληματίσουν.

Πρώτον. Θα επαναλάβω αυτό που ανέφερα και στην Κοινωνία των Πολιτών. Ο σύνδεσμός μας πληροφορήθηκε ότι πολλοί ηλικιωμένοι πέφτουν θύματα των ίδιων των παιδιών τους. Τους στερούν, παραδείγματος χάρη, συντάξεις και περιουσίες και τους εγκαταλείπουν στα γηροκομεία. Για το Σύνδεσμό μας αυτό αποτελεί είδος βίας στην οικογένεια με θύματα τους ηλικιωμένους. Αν θέλουμε να μιλάμε για ωφέλιμη και εποικοδομητική αφυπηρέτηση, πρέπει να βρεθεί λύση και να αποκατασταθεί τουλάχιστον η αξιοπρέπεια και αυτών των ανθρώπων.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Δεύτερον. Φέρω εις γνώση σας ότι ηλικιωμένοι που για κάποιο λόγο δεν μπορούν να συμπληρώσουν τη φόρμα για τη σύνταξή τους, η αρμόδια υπηρεσία αμελεί να εξετάσει έγκαιρα την αιτία με αποτέλεσμα οι ηλικιωμένοι αυτοί να μένουν για μέρες, εβδομάδες, ή και μήνες ακόμη χωρίς τις συντάξεις τους με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Τρίτον και τελευταίο, είναι η περίπτωση των ανέργων ή υποαπασχολούμενων επιστημόνων. Πότε θα αμειφθούν οι κόποι και οι αγώνες αυτών των ανθρώπων, των οποίων η αξιοπρέπεια δεν τους επιτρέπει ούτε και το επίδομα ανεργίας ακόμη να ζητήσουν, ζουν ήδη κάτω από το όριο φτώχειας. Ποια αξιοπρεπή και εποικοδομητική αφυπηρέτηση θα έχουν; Και μη φανταστείτε ότι το ποσοστό ανέργων είναι αυτό που παρουσιάζουν τα επίσημα στοιχεία. Είναι πολύ μεγαλύτερο. Αυτό θα γίνει πιο αισθητό όταν μελλοντικά ο αριθμός τους θα προστεθεί στον αριθμό των συνταξιούχων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Θα επαινούσαμε την πολιτική για τους πολυσυνταξιούχους, αν κάλυπτε τα κενά των ανέργων των κοινωνικών ασφαλίσεων ή υποαπασχολούμενων επιστημόνων για να έχουν και αυτοί μια αξιοπρεπή συνταξιοδότηση στο μέλλον και μια εποικοδομητική τρίτη ηλικία. Η πρότασή μας για αξιοποίηση εγχώριου και οικογενειακού επιστημονικού δυναμικού πιστεύω ακράδαντα ότι θα έλυνε ένα μέρος του προβλήματος, αλλά και κυρίως θα μπορούσε να καταστήσει την Κύπρο μια οικονομική και πολιτισμική υπερδύναμη με ό,τι αυτό σημαίνει για τους δύσκολους καιρούς που διέρχεται ο τόπος μας. Σας ευχαριστώ και θα ήθελα αν μου επιτρέψετε, να αποχωρήσω λόγω ανωτέρας βίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μάλιστα. Ελπίζω να μην είναι κάτι το...

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: Θα το δω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:...κακό.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να 'στε καλά. Ακολουθεί η κ. Ανδρούλα Πασχαλίδου της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων, ΠΟΣΕΗ.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΠΟΣΕΗ): (Α. ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα εστιάσω τα σημεία μου στην αξιοπρεπή

διαβίωση των ηλικιωμένων, η οποία τονίστηκε τόσο από τον Πρόεδρο της Βουλής, όσο και από τους υπουργούς και από τον Πρόεδρο του ΠΣΣΕ και πιστεύω ότι η αξιοπρεπής διαβίωση των ηλικιωμένων

είναι αυτό που χρειάζονται όλοι οι ηλικιωμένοι. Αξιοπρεπής διαβίωση σημαίνει να ζεις χωρίς να εξαρτάσαι από τους άλλους. Να έχεις τα προς το ζην χωρίς να χρειάζεται να ζητάς χρήματα από τα παιδιά σου ή τις φιλανθρωπικές οργανώσεις και εδώ αναφέρομαι σε συντάξεις. Να κινείσαι όπου θέλεις χωρίς να χρειάζεται να σε μετακινούν άλλοι. Εδώ αναφέρομαι στην ασφάλεια των αυτοκινήτων. Να πούμε ότι τα πιο πολλά ατυχήματα γίνονται από νέους και όχι από συνταξιούχους. Να βγαίνεις από το σπίτι σου όποτε θέλεις και εδώ αναφέρομαι

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

στις προσφυγικές κατοικίες που είναι και στο μνημόνιο που αναφέρθηκε από τον πρόεδρο της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας, που οι ηλικιωμένοι που ζουν στις πολυκατοικίες στο δεύτερο και τρίτο όροφο, όταν ήταν νέοι πριν τριάντα εφτά, τριάντα οχτώ χρόνια, ήταν σαράντα, σαράντα πέντε χρόνων, τώρα είναι εβδομήντα πέντε καί και δυσκολεύονται να ανεβοκατεβαίνουν σκάλες και έχει άτομα που είναι αποκλεισμένα για δύο χρόνια, χωρίς να μπορούν να κατέβουν. Επείγει το θέμα των ανελκυστήρων στις προσφυγικές κατοικίες.

Σημαίνει να μην ασκούν πάνω σου βία οικονομική, ψυχολογική, συναισθηματική, κοινωνική, όχι μόνο τα πρόσωπα του περιβάλλοντός σου, όπως ανέφερε ο συνάδελφος, αλλά και από άλλους που δεν σε ξέρουν. Να μπορείς να κινείσαι ελεύθερα -έχουμε το πρόβλημα των εγκλωβισμένων. Ο σεβασμός πρέπει να ξεκινά από το νηπιαγωγείο και είναι μια ευκαιρία το 2012 που είναι το Έτος Αλληλεγγύης Μεταξύ των Γενεών και της Ενεργού Γήρανσης, να ξεκινήσει ένα πρόγραμμα από τα νηπιαγωγεία και νομίζω ότι υπάρχει, όμως πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες ώστε τα προγράμματα αυτά να επεκταθούν και να λειτουργούν όχι μόνο το έτος 2012, αλλά να συνεχίσουν ώστε μέχρι το έτος 2020 που το έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να είναι ένα έτος για όλες τις ηλικίες, να υπάρχει μια συνεχής προσπάθεια κατά τα υπόλοιπα εννιά χρόνια, ώστε να υπάρχει αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και το λυκαυγές της νεότητας, όπως είπε ο κ. Ολύμπιος, να συνεργαστεί με την πείρα των ηλικιωμένων, ώστε να μπορέσουμε το 2020 να είναι πραγματικά μια κοινωνία για όλες τις ηλικίες.

Αξιοπρεπής διαβίωση σημαίνει κοινωνική συνοχή των ηλικιωμένων και να μην είναι περιθωριοποιημένοι. Έχουν γίνει πολλά τόσο από την παρούσα κυβέρνηση, όσο και από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, όμως οι ηλικιωμένοι δεν γνωρίζουν

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

τα δικαιώματά τους. Έχουμε και το Χάρτη των δικαιωμάτων και τις υποχρεώσεις των ηλικιωμένων, τον οποίο φέραμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων και τον στείλαμε στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής της οποίας προεδρεύετε εσείς, κύριε Πρόεδρε, και εισηγούμαστε όπως αυτά τυποποιηθούν και σταλούν σε κάθε συνταξιούχο -αυτό το λέω κάθε χρόνο αλλά δυστυχώς δεν γίνεται- να τυποποιηθούν, να τυπωθούν και να σταλούν σε όλους τους συνταξιούχους τα δικαιώματά τους, ώστε να πάει και στο τελευταίο σπίτι με το λογαριασμό του νερού και του ηλεκτρισμού που φθάνει σε όλους τους συνταξιούχους, αλλά και να αξιοποιηθούν και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε οι ηλικιωμένοι να μάθουν τα δικαιώματά τους και να τα αξιοποιήσουν.

Πιστεύω ότι για να είμαστε όλοι εδώ, κύριε Πρόεδρε, οι πιο πολλοί είμαστε μέλη σε εθελοντικές οργανώσεις και δεν είμαστε έμμισθοι κάποιων οργανώσεων. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι παρά την ηλικία μας, παρά τη συνταξιοδότησή μας, έχουμε ενεργό συμμετοχή, έχουμε ενεργή γήρανση και θέλουμε το κράτος να έρθει δίπλα μας, να μας βοηθά στα προγράμματά μας, στα κοινοτικά, να το ακούσουν οι εκπρόσωποι του Γραφείου Ευημερίας, να είναι πιο πολλές οι χορηγίες ώστε να μπορούμε να συντηρούμε τα προγράμματά μας, διότι πολλές φορές χρησιμοποιούμε και τις βενζίνες μας και κάνουμε και τα τηλεφωνήματά μας όλα, αλλά κανένας δεν τα σκέφτεται, όλα τα δίνουμε για τον εθελοντισμό. Θέλουμε όμως το κράτος να έρθει δίπλα μας και να βοηθά τουλάχιστον τις οργανώσεις που έχουν σχέση με προγράμματα της τρίτης ηλικίας, να υπάρχει μια καλύτερη κρατική χορηγία. Αυτά. Ευχαριστώ και μια εισήγηση: Οι εκθέσεις των Επιτροπών Κοινωνικής Πρόνοιας και Υγείας να στέλνονται στους συναδέλφους -

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ήταν άποψη που την άκουσα στο διάλειμμα- τουλάχιστον δυο βδομάδες ενωρίτερα για να τες έχουν υπόψη τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ. Σημειώνουμε την εισήγησή σας ότι θα πρέπει αυτή η μελέτη που έκανε το Τμήμα Ευημερίας και νομίζω συγκεκριμένα είναι εδώ ο κ. Ευτύχιος Χατζηχριστοδούλου, μου το έδωσαν και εμένα είναι μεγάλο, αν μπορεί να γίνει μια σύνοψη και τα κυριότερα τουλάχιστον δικαιώματα και υποχρεώσεις με βάση τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Δικαιωμάτων, να σταλεί στις οργανώσεις και απ' εκεί και πέρα να απλωθεί παντού. Λοιπόν. Ακολουθεί ο κ. Γεώργιος Αλετράρης της Οργάνωσης των Παραπληγικών.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ:

(Γ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ)

Κύριε Πρόεδρε, εγώ αντιπροσωπεύω την Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιτροπή Υγείας; Α, επειδή σημειώθηκε εδώ. Εντάξει. Ακολουθεί ο κ. Φλουρέντζος Κούτας της Αμμοχώστου. Παρακαλώ.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΣΣΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ:

(ΦΛ. ΚΟΥΤΑΣ)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες βουλευτές, το κύριο θέμα κατά τη δική μου άποψη είναι η σύνταξη των χαμηλά αμειβομένων συνταξιούχων που πρέπει να αυξηθεί και να μην είναι ποτέ μόνοι. Χρειάζονται τη βοήθειά μας ως εθελοντών.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Θα 'θελα να πω κάτι για την αξία των ηλικιωμένων συνταξιούχων. Να σας αφηγηθώ μια ιστορία. Κάποιος βασιλιάς διέταξε τη “σφαγή” των ηλικιωμένων , αλλά κάποιοι νεαροί, όπως είδαμε τη νεολαία μας σήμερα, επήραν τον πατέρα τους και τον έκρυψαν κάπου. Τους ξαναφώναξε ο βασιλιάς και τους είπε: «Έχω ένα πρόβλημα, να μου το λύσετε». «Πες μας το», του είπανε. «Θέλω να κάμετε μια σκάλα να ξεκινά από τη γη μέχρι τον ουρανό». Σκεπτόμενα τα παιδιά δεν ήξεραν τι θα κάμουν. Επήγαν, ήβραν τον κρυμμένο πατέρα τους και του είπαν το πρόβλημα. Και απαντά ο γέρος: «Να πάτε πίσω και να του ζητήσετε ένα δείγμα για τη σκάλα που θέλει να φτιάξετε και αμέσως θα την κάνετε να του πείτε .Επήγαν πίσω, του το είπαν και λέει ο βασιλιάς: «Υπάρχει ζωντανός γέρος ακόμα ανάμεσα σας ». Ευχαριστώ πολύ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ωραία, ωραία. Ευχαριστώ. Βλέπουμε παράδειγμα για τη σοφία και την πείρα των ηλικιωμένων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΣΣΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ: (ΦΛ. ΚΟΥΤΑΣ) :

Των γερόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Των γερόντων. Ακολουθεί ο κ. Μιχάλης Κυριάκου του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας Περιστερώνας. Είναι εδώ;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑΣ: (Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Συγγνώμη, κατά λάθος υπέγραψα τη φόρμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Θα μιλήσετε σε άλλη επιτροπή;

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Α, δε θέλεις να μιλήσεις;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑΣ: Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Εντάξει. Προχωρούμε παρακάτω. Ακολουθεί ο κ. Γεώργιος Λουκά του Συνδέσμου Αφυπηρητησάντων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ :(Γ. ΛΟΥΚΑ)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, οι φορολογίες που έχει επιβάλει και προωθεί η κυβέρνηση πλήττουν σε μεγαλύτερο βαθμό τους συνταξιούχους, γιατί επιβαρύνεται με μεγαλύτερες δαπάνες η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Η φορολογία σε φάρμακα και τρόφιμα έχει μειώσει την αγοραστική δύναμη των συνταξιούχων, η δε περαιτέρω αύξηση του ΦΠΑ θα κάνει δύσκολη τη διαβίωση των ηλικιωμένων. Οι φορολογίες είναι αναγκαίες για ανάκαμψη της οικονομίας μας, πλην όμως είναι ετεροβαρείς και μέχρι σήμερα, όλο σχεδόν το βάρος των φορολογιών έχει πέσει στους ώμους των δημοσίων και ημικρατικών υπαλλήλων. Σε αυτό το κράτος διαβιούν και υψηλόμισθοι στον ιδιωτικό τομέα, ελεύθεροι επαγγελματίες, τραπεζιτικοί και εργαζόμενοι σε άλλες επιχειρήσεις που έχουν εκατομμύρια κέρδη, αλλά αποκρύπτουν τα εισοδήματά τους και δεν πληρώνουν φόρους.

Σίγουρα, τα οικονομικά του κράτους πρέπει να βελτιωθούν, αλλά θα πρέπει όλοι να συνεισφέρουν ανάλογα με τα εισοδήματά τους. Οι πιο βαριά φορολογημένοι πολίτες, όχι μόνο της Κύπρου, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι οι

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

δημόσιοι και ημικρατικοί υπάλληλοι, οι οποίοι πληρώνουν τους φόρους τους και επιπρόσθετα τους αποκόπτεται ολόκληρο το ποσό της αναλογικής σύνταξης που κυμαίνεται από €500-€1.200 το μήνα. Για να γίνω κατανοητός, η κυβέρνηση και οι ημικρατικοί οργανισμοί έχουν εισφέρει για την αναλογική σύνταξη των υπαλλήλων τους από €5.000 - €15.000 για όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Όταν ο υπάλληλος συνταξιοδοτηθεί ο εργοδότης, η κυβέρνηση και οι ημικρατικοί αποκόπτουν ολόκληρο το ποσό της αναλογικής σύνταξης εφόρου ζωής. Αν ένας συνταξιούχος ζήσει μετά τη συνταξιοδότησή του είκοσι χρόνια η κυβέρνηση θα του αποκόψει €315.000, δηλαδή είκοσι μία φορές περισσότερα απ' όσα έχει εισφέρει ως εργοδότης. Η αδικία αυτή θα πρέπει να τερματιστεί και όταν η κυβέρνηση εισπράξει τις εισφορές της, διπλάσια και τριπλάσια, θα πρέπει να τερματίζεται η αποκοπή. Πρέπει να γνωρίζετε ότι και μετά το θάνατό του συζύγου στη χήρα αποκόπτεται η αναλογική σύνταξη. Η κυβέρνηση έχει δώσει αυγό και τώρα έχει κότα που γεννά χρυσά αυγά.

Η αύξηση της φορολογίας πάνω στους τόκους των καταθέσεων από 10% σε 15% πλήττει και τους συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν φροντίσει να έχουν ένα κομπόδεμα σε ώρα ανάγκης για χειρουργικές επεμβάσεις, μισθούς οικιακών βοηθών ή νοσηλείας σε οίκους ευγηρίας. Εισηγούμαι, όπως η αύξηση σε 15% πάνω στους τόκους ισχύει μόνο για καταθέσεις πέραν των €100.000. Ο κ. Πρωτοπαπάς είπε $12 \times 12 = 144$.

Για το θέμα των ασφαλειών ήθελα να αναφέρω ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες επιβάλλουν μεγάλες αυξήσεις στις ασφάλειες των αυτοκινήτων των συνταξιούχων πέραν των 75 ετών, χωρίς να αιτιολογούν την απόφασή τους. Είμαστε έτοιμοι να πληρώσουμε τα αυξημένα ασφάλιστρα, αν διαπιστωθεί με

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

έρευνα ότι οι ηλικιωμένοι πέραν των 70 ετών ευθύνονται για δυστυχήματα περισσότερο από τους υπόλοιπους οδηγούς. Το σώμα αυτό, αλλά και το κράτος θα πρέπει να προστατεύσουν τους ηλικιωμένους από την αυθαιρεσία των ασφαλιστικών εταιρειών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Και εγώ ευχαριστώ. Ο κ. Μιχάλης Παναγή του ΕΚΥΣΥ. Παρακαλώ.

ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΚΥΣΥ): (Μ. ΠΑΝΑΓΗ)

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Γερόντων στη δωδεκάχρονη πορεία της, φέτος είναι η δέκατη τρίτη χρονιά, πραγματικά έχει επιτελέσει ένα σημαντικότερο έργο. Αρκετά διαχρονικά προβλήματα των ηλικιωμένων έχουν προωθηθεί και βρήκαν τη λύση τους. Βεβαίως, όλα τα προβλήματα δεν είναι δυνατόν να λυθούν από μιας. Όμως έγινε μια σημαντική πρόοδος και έγινε ένας καταξιωμένος θεσμός, όπως έχει αναφέρει ο αγαπητός πρόεδρος της Παγκύπριας Οργάνωσης Εθελοντισμού.

Εγώ θέλω να αναφέρω ένα δύο ζητήματα μόνο, αναφορικά με τις συντάξεις των συνταξιούχων. Αρκετές βελτιώσεις έχουν γίνει στα τρία τελευταία χρόνια αναφορικά με την αύξηση των συντάξεων των συνταξιούχων. Έχει παραχωρηθεί ένα ωφέλημα, το οποίο για χρόνια αγωνίζονταν οι συνταξιούχοι, η εφαρμογή του πασχάλινου επιδόματος. Έχει γίνει ειδική αύξηση των συντάξεων για τους χαμηλά αμειβόμενους συνταξιούχους και συνεχίζεται και θα συνεχίζεται αυτή η προσπάθεια, όπως έχει αναφέρει εδώ στην παρέμβασή της η κυρία Υπουργός Εργασίας.

Νομίζω ότι αυτή η προσπάθεια πρέπει να εκτιμηθεί. Δε θέλω να πω ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα των συνταξιούχων. Αναμφίβολα τα προβλήματα των συνταξιούχων και των ηλικιωμένων είναι διαχρονικά. Υπάρχει προκατάληψη και

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

εισηγούμαι όπως γίνεται έγκαιρη διαφώτιση που να ξεκινά και από τα σχολεία αναφορικά με τα θέματα των συνταξιούχων.. Από δική μου πείρα θα ήθελα να αναφέρω ότι η ενασχόλησή μου με την οργάνωση των συνταξιούχων, την ΕΚΥΣΥ, με έχει βοηθήσει στην αφυπηρέτησή μου, γιατί έτσι έχω προετοιμαστεί κατάλληλα. Πιστεύω ότι αρκετοί συνταξιούχοι που βλέπουμε δεν έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα για αυτό και με τη συνταξιοδότησή τους, παρουσιάζουν συνθήκες κατάθλιψης ή και άλλα προβλήματα. Η ενασχόλησή μου με την εθελοντική οργάνωση και η προσφορά μου προς αυτή την οργάνωση μου έχει δώσει ζωή στα χρόνια μου και χρόνια στη ζωή μου. Δηλαδή, αυτό που και το σημερινό θέμα της Συνόδου της Βουλής των Γερόντων λέει: «εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού», όλοι μας να εμπλακούμε σε εθελοντικές οργανώσεις και να προσφέρουμε αρκετά.

Για τα προβλήματα των ασφαλιστρών ελέγχθησαν και από άλλους. Πιστεύω ότι είναι καιρός να λυθεί αυτό το πρόβλημα των αυτοκινήτων, διότι αν μη τι άλλο, κατά την ταπεινή μου γνώμη, αποτελεί και θέμα διάκρισης μεταξύ των ηλικιωμένων. Είναι γνωστό ότι με βάση στατιστικά στοιχεία τα ατυχήματα δε γίνονται κυρίως από ηλικιωμένους, αλλά από άλλες ηλικίες. Γι' αυτό νομίζω ότι ο διπλασιασμός ή καμιά φορά η μη ασφάλιση των συνταξιούχων αποτελεί ένα τύπο διάκρισης και δεν αφήνει στο συνταξιούχο την επιλογή να ζει και να εργάζεται μόνος του. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ. Ακολουθεί ο κ. Αντώνης Παπαντωνίου, της Αγροτικής. Είναι η Αγροτική, η Οργάνωση των Αγροτών;

“ΑΓΡΟΤΙΚΗ”/ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: (Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ): Μάλιστα.

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Έχετε το λόγο.

“ΑΓΡΟΤΙΚΗ”/ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: Θέλετε να σας κάμουμε μέλος μας, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Είμαι και γεωπόνος, είμαι παντού.

«ΑΓΡΟΤΙΚΗ» /ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ:

Είναι σχετικά με το θέμα της σύνταξης χηρείας. Δυστυχώς, η νομοθεσία μας είναι λίγο απηρχαιωμένη σε σχέση με τις νομοθεσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και έχουν τη δυνατότητα, εμείς επί παραδείγματι, να πάμε να παντρευτούμε με μίαν εικοσάχρονη δίμετρη και αντιλαμβάνεστε πως ότι, ενώ θα πρέπει να πάρουμε περίπου για είκοσι χρόνια σύνταξη ή δεκαπέντε, όταν πεθάνουμε θα πάρουμε μεν τα είκοσι χρόνια συν τα ογδόντα χρόνια που θα ζήσει εκείνη επιπρόσθετα. Καταλαβαίνετε πως επιβαρύνεται το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων με ένα υπερβολικά μεγάλο ποσό και ετοιμάζεται τώρα για μερικά χρόνια νομοσχέδιο που να αλλάξει αυτή τη νομοθεσία. Γι' αυτό το λόγο θα εισηγούμουν στην Ολομέλεια της Βουλής να ζητήσει όπως επισπευσθεί η διαδικασία για αλλαγή της νομοθεσίας αυτής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Εννοείς ότι παίρνετε εικοσάχρονες, τριαντάρες και αφού χωρίσετε την προηγούμενη σύζυγο που σας ανάγινε τα παιδικιά σας και τη σύνταξη τελικά την πιάνει η νεότερη; Και η άλλη μεινίσκει με δκυο σείλη καμένα;

“ΑΓΡΟΤΙΚΗ”/ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο έπρεπε να τονίσεις. Ότι η προηγούμενη με τα παιδικιά μεινίσκει με δκυο σείλη καμένα που ήταν μαζί σας σαράντα, σαράντα πέντε χρόνια τζιαι να τα πιάνει η εικοσάρα που ήταν πέντε, έξι χρόνια μαζί σας.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

“ΑΓΡΟΤΙΚΗ”/ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: Το πρόβλημα είναι ότι είναι τζιαι ξένη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μεγάλο πρόβλημα αυτό. Λοιπόν, πάμε πάρα κάτω. Συζητήθηκε πρόσφατα σε μίαν επιτροπή αυτό το θέμα. Ακολουθεί ο κ. Αντρέας Αντωνίου του ΕΚΥΣΥ.

ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΚΥΣΥ): (Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, συναδέλφισσες, με την ευκαιρία που συζητούμε το θέμα της εποικοδομητικής αφυπηρέτησης στα πλαίσια του εθελοντισμού, μου δίδετε την ευκαιρία να κάμω μίαν αναδρομή τούτα τα δώδεκα χρόνια που πέρασαν τι κάναμε σα Βουλή Γερόντων. Πιστεύω ότι όλες οι οργανώσεις, εγώ ανήκω στην ΕΚΥΣΥ για να ξέρετε, αλλά όλες οι οργανώσεις που είναι εδώ χρειάζονται ή τους αξίζει ένα μεγάλο μπράβο για τη δουλειά που κάνουν εθελοντικά. Και εμάς τα στελέχη μας, τα εκατοντάδες στελέχη που έχει η ΕΚΥΣΥ Παγκύπρια, πραγματικά εργάζονται εθελοντικά με την ψυχή τους, για να δώσουν στους συνταξιούχους εκείνο που μπορούν. Πιστεύω ότι από τη δράση μας όλων έχουν πάρει αρκετά οι συνταξιούχοι και θα αναφερθώ έτσι με πολύ λίγα λόγια. Γνωρίζετε όλοι ότι οι κοινωνικές ασφαλίσεις ιδρύθηκαν στην Κύπρο το 1957, ύστερα από αγώνες των συντεχνιών. Και οι συντεχνίες επέτυχαν και εφάρμοσαν τις κοινωνικές ασφαλίσεις, από τις οποίες τώρα έχουμε τα οφέλη αλλά και οι εργαζόμενοι. Με όλους τους αγώνες μας έχουμε πετύχει να δοθεί η 13^η σύνταξη στους συνταξιούχους, έχουμε τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την κοινωνική κάρτα, τη δωρεάν διακίνηση των συνταξιούχων κ.λπ. Έχουμε επιτύχει τις διπλές συντάξεις των γυναικών που χηρεύουν, εάν εργάστηκαν και παίρνουν

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

από τις κοινωνικές ασφαλίσεις σύνταξη να δικαιούνται να παίρνουν και από τον άντρα, ενώ προηγουμένως δε γινόταν.

Τα τελευταία τρία χρόνια και πρέπει να πιστώνουμε αυτή την κυβέρνηση με αυτό το πράγμα, είναι πραγματικά πολύ σοβαρά τα επιτεύγματα. Δόθηκε πασχάλινό επίδομα, το οποίο ήταν €300 και μας το έκαναν €350 φέτος. Δόθηκαν πάρα πολλά άλλα ωφέληματα, αλλά επειδή ο χρόνος δεν μας παίρνει θα τα απαριθμήσω έτσι τροχάδην. Ένα σημαντικό που έγινε με επιτυχία είναι και η εφαρμογή ενίσχυσης των συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα το οποίο εφαρμόστηκε το 2009 και συνεχίζεται, με αύξηση κάτω του ορίου της φτώχειας, που εν τω μεταξύ αυξήθηκε το όριο της φτώχειας το 2011 κατά 7,22%. Το σχέδιο τούτο των χαμηλοσυνταξιούχων έδωσε περίπου σε μια διμελή οικογένεια περίπου €2,000 το χρόνο. Είναι €1,200 οι αυξήσεις και περίπου καμιά €700, €800 τα πασχάλινά επιδόματα. Πέραν των πιο πάνω επιδομάτων υπάρχουν οι φροντίδες, στα παραπληγικά, στα τετραπληγικά άτομα, αυξήθηκε η μηνιαία χορηγία στους πολεμιστές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που δικαιούνται τώρα όταν πεθάνουν να το παίρνει η χήρα, είναι κάτι που δεν το είχαμε πρωτύερα. Στα επιδόματα στους τυφλούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα τούτα που λαλείτε, κύριε Αντωνίου, τα ξέρουν όλα αυτά. Επικεντρωθείτε λίγο πάνω στην έκθεση, πάνω στα νέα σας αιτήματα. Τούτα ούλλα που δικάβασε ο κ. Πρωτοπαπάς πώς τα σχολιάζετε, πώς τα ενισχύετε, τι κάμνετε για να τα δυναμώσετε; Τούτα ούλλα που λαλείτε ξέρουν τα.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΚΥΣΥ): (Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ): Κύριε Πρόεδρε, μπορούσαμε να πούμε ότι συμφωνούμε πλήρως με την έκθεση του κ. Πρωτοπαπά και τελειώνει τούτο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Όχι, να πείτε και άλλα. Τα επιτεύγματα είναι όλων σας.

ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΚΥΣΥ): (Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ασφαλώς! Δεν είπα ότι τα οικειοποιείται κανένας. Είναι όλων εμάς των οργανώσεων των συνταξιούχων. Αλλά δεν μπορεί για παράδειγμα να μην πούμε ότι δόθηκαν όλα αυτά τα ωφελήματα χωρίς να πειραχθούν οι συντάξεις των συνταξιούχων μας. Και ασφαλώς το ξέρουν οι συνταξιούχοι. Αλλά αν δεν το λέμε, έχει μερικούς που δεν το ξέρουν και εκείνοι που το ξέρουν να μην το ξεχάσουν. Διότι όταν για παράδειγμα δόθηκαν τόσα ωφελήματα στις χαμηλές συντάξεις κ.λπ. και δεν αφείρεσαν οτιδήποτε άλλο, ε, είναι σημαντικό για μας τους συνταξιούχους. Μόνο οι αυξήσεις τούτα τα τελευταία τρία χρόνια είναι περίπου 30%.

Νομίζω ότι όλα τα άλλα ειπώθηκαν. Το θέμα των αυτοκινήτων το είχα και εγώ γραμμένο και νομίζω συμφωνώ με όλους τους συνάδελφους ότι πραγματικά δεν μπορεί να πάει άλλο η κατάσταση. Δηλαδή, ένας συνταξιούχος που είναι πάνω από 70 χρονών να χρεώνεται διπλά, τριπλά κάθε χρόνο που τούτες τις συντάξεις. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Εγώ ευχαριστώ, κύριε Αντωνίου. Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Κωνσταντινίδης που είναι της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ (ΠΟΑΑ):(Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ)

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εκπροσωπώ την ΠΟΑΑ, την Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων. Η ΠΟΑΑ αριθμεί πέραν των 4,000 μελών και οργανώνονται κάθε τρία χρόνια με Παγκύπρια και επαρχιακά συνέδρια στη Λευκωσία, την Κερύνειας, τη Μόρφου, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα, την Αμμόχωστο και την Πάφο. Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που την ΠΟΑΑ την απασχολούν πολλά προβλήματα και πολλά θέματα για τους πάσχοντες συνανθρώπους μας, εντούτοις θα περιοριστώ στο θέμα αποκατάστασης και αναβάθμισης του Κέντρου Αναπήρων. Για όσους πιθανόν δε γνωρίζουν τι κάμνουν στο Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων, να σας αναφέρω ότι σε αυτό το κέντρο εκπαιδεύονται συνάνθρωποί μας που έχουν κάποια προβλήματα αναπηρικά. Κατασκευάζουν σκούπες, φλόκκους, φρούτσες, τρικά, παπούτσια, καρεκλούδες κ.λπ. Αυτοί οι άνθρωποι όταν εκπαιδευτούν στο επάγγελμα που οι ίδιοι διάλεξαν, θα πρέπει να φύγουν από το κέντρο και να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο. Σύμφωνα με τους κανονισμούς που θα πρέπει να λειτουργεί το κέντρο, δεν πρέπει να λειτουργεί σαν ένα ίδρυμα, ούτε και σαν ξενώνας, όπως λειτουργεί σήμερα. Θα πρέπει κάποτε αυτός ο θεσμός να σταματήσει. Εισηγούμαστε λοιπόν, να δοθούν κάποια κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα, να προσλαμβάνονται αυτοί οι άνθρωποι ο κάθε ένας στην ειδικότητα που έχει εκπαιδευτεί. Δυστυχώς, κάθε χρόνο σε αυτή τη Βουλή βάζω αυτό το θέμα και δε γίνεται τίποτε. Εισήγηση μας είναι κάποια εργοστάσια τουλάχιστον, να εργοδοτούν κάποια από αυτά τα άτομα Είναι κρίμα να μένουν στο χώρο του Ιδρύματος και να ιδρυματοποιούνται ενώ ο στόχος του χώρου είναι η κοινωνική επανένταξη τους. Ευχαριστώ.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μάλιστα. Ευχαριστώ κ. Κωνσταντινίδη. Ακολουθεί ο κ. Αντώνιος Κ. Δημητριάδης, της Οργάνωσης Πρεσβυτέρων Πολιτών Κύπρου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ: (Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ)

Είναι σχετικά με τις ασφάλειες, αλλά φαίνεται ότι επειδή ειπώθηκαν διάφορα, νομίζω ότι δε θα επεκταθώ τόσο πολύ όσο θα ήθελα. Εκείνο το οποίο ήθελα να τονίσω είναι ότι εμείς, η οργάνωσή μας δηλαδή, θεωρούμε ότι η άρνηση των ασφαλιστικών εταιρειών και επίσης η αύξηση των ασφαλιστρών είναι μία καταπολέμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μία ταπείνωση των ηλικιωμένων. Επίσης θεωρούμε ότι η άρνηση των ασφαλιστικών εταιρειών να ασφαλίζουν τους ηλικιωμένους, επίσης είναι ένα πρόσχημα ότι οι ηλικιωμένοι θεωρούνται πλέον ότι είναι άχρηστοι, διότι δεν μπορούν να κυκλοφορήσουν ή ότι δεν μπορούν να πάνε οπουδήποτε αλλού. Και επίσης ότι η εκμετάλλευση που γίνεται από την κοινοπραξία, πάλι εκεί θεωρούμε ότι είναι εκμετάλλευση και παραβίαση των δικαιωμάτων. Νομίζω ότι δεν πρέπει να επεκταθώ, διότι ήδη είπαν πολλά, ήδη έγιναν και διευθετήσεις με τη Βουλή, νομίζω ως εδώ θα ήταν αρκετό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας ευχαριστώ όλους που έχετε μιλήσει πάνω στο θέμα αυτό. Είναι σημαντικές οι παρεμβάσεις, νομίζω ότι η επιτροπή που έχει αναλάβει αυτό το θέμα, την κοινωνική πρόνοια αφού πάρει και τα πρακτικά των συζητήσεων, των απόψεων, των εισηγήσεων, μπορεί να προχωρήσει στο έργο της και όπως έχει φανεί η Βουλή των Γερόντων μπορεί να πετύχει πολλά, κατά τη γνώμη μου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ και τώρα θα βάλουμε την έκθεση της Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας, αφού έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση, υπό την έγκρισή σας.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έκθεσης; Νομίζω ότι είναι ομόφωνο.

Υπάρχει κάποιος εναντίον; Υπάρχει κάποια αποχή; Όχι.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η έκθεση εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο έκτο θέμα της ημερήσιας διάταξης που είναι η Έκθεση της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων για το θέμα που πιλοφορείται **«Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια του Εθελοντισμού»**, σε θέματα που αφορούν την υγεία. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων τον κ. Τάκη Αγαθοκλέους να διαβάσει την έκθεση. Εν τω μεταξύ θα περάσει ένα έντυπο και παρακαλώ όπως σημειώσετε τα ονόματά σας, όσοι θέλετε να μιλήσετε πάνω στο θέμα της υγείας. Ο κ. Τάκης Αγαθοκλέους, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: (Τ. ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί

εκπρόσωποι των υπουργείων υγείας και κοινωνικών ασφαλίσεων τώρα μπορείτε να φύγετε.

(Γέλια)

Ήθελα να σας ευχαριστήσω που μείνατε ως

τώρα. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Έκθεση της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων για το θέμα

«Εποικοδομητική Αφυπηρέτηση στα Πλαίσια του Εθελοντισμού», σε θέματα που

αφορούν την υγεία

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Παρόντες:

Τάκης Αγαθοκλέους, πρόεδρος	Έλση Ουτιπιζιάν
Ανδρέας Αγρότης	Μιχάλης Παναγή
Γαβριήλ Γαβριηλίδης	Πραξούλα Πετρώνδα
Αναχίτ Εσκιτζιάν	Σωτήρης Προδρόμου
Παναγιώτης Καραβάς	Νίκος Πρωτοπαπάς
Σάββας Καρσεράς	Κώστας Χαϊλής
Γεώργιος Λουκά	Ανδρέας Χατζηγεωργίου
Αστέρω Μεγαλέμου	Λυγία Φυσεντζίδου

Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής των Γερόντων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2011. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, συνοδευόμενος από άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και οι βουλευτές μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας κ. Στέλλα Κυριακίδου, Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου και Ρούλα Μαυρονικόλα.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα στην επιτροπή, ο πρόεδρος της κ. Τάκης Αγαθοκλέους ανέφερε ότι στόχος της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων είναι η συζήτηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι και η υποβολή εισηγήσεων για τη λήψη μέτρων που θα συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Ωστόσο, όπως δήλωσε ο ίδιος, αρκετά από τα αιτήματα των προηγούμενων συνόδων της Βουλής των Γερόντων δεν έχουν επιλυθεί, γι' αυτό και θα συζητηθούν εκ νέου στη 13^η Σύνοδο της Βουλής των Γερόντων. Τα αιτήματα αυτά αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Την απάμβλυνση του προβλήματος των λιστών αναμονής για εξέταση.

Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής των Γερόντων, αναφερόμενη στην ανάγκη να βελτιωθεί περαιτέρω ο χρόνος αναμονής στις λίστες των ασθενών, επισημαίνει ότι η υποστελέχωση των κρατικών νοσηλευτηρίων και το γεγονός ότι δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή το Γενικό Σχέδιο Υγείας καθιστούν δύσκολο το έργο των λειτουργών του αρμόδιου υπουργείου για απάμβλυνση του προβλήματος αυτού.

2. Την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).

Η επιτροπή σημειώνει ότι η εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι σημαντική για τους ηλικιωμένους και γι' αυτό εισηγείται τη σταδιακή εφαρμογή του, με πρώτο στάδιο την έναρξη παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Επιπρόσθετα, επιθυμεί την ολοκλήρωση της μηχανογράφησης σε όλα τα νοσηλευτήρια και τα ιατρικά κέντρα με σκοπό τη μείωση του διοικητικού κόστους και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των ασθενών. Παράλληλα, η ίδια επισημαίνει πόσο σημαντικός είναι ο θεσμός της κατ' οίκον νοσηλείας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και εισηγείται την επέκτασή του στις αγροτικές περιοχές. Τέλος, εκφράζει την πεποίθηση ότι η εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα φροντίδας ηλικιωμένων, όπως η ενθάρρυνση επιστημόνων για εξειδίκευση στη γηροντολογία, αποτελεί σημαντικό τομέα ανάπτυξης των υπηρεσιών υγείας.

3. Τη μετατροπή και αναγνώριση του Νοσοκομείου Κυπερούντας σε Γενικό Νοσοκομείο.

Η επιτροπή εισηγείται τη λειτουργία γενικού νοσοκομείου στις ορεινές περιοχές με στόχο την αποσυμφόρηση των νοσοκομείων των πόλεων και τον περιορισμό της ταλαιπωρίας που υφίστανται οι κάτοικοι της υπαίθρου, καθώς και την αποκέντρωση των ιατρικών υπηρεσιών.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

- 4. Τη συντήρηση παλαιών κτιρίων ιατρικών κέντρων με στόχο τη μετατροπή τους σε γηριατρικές κλινικές.**
- 5. Την αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους.**

Τέλος, ο πρόεδρος της επιτροπής παρέθεσε σε σχέση με το θέμα **“Εθελοντισμός και Τρίτη Ηλικία”**, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «Ο εθελοντισμός στη ζωή των ηλικιωμένων είναι πολύ σημαντικός και ολοένα αναπτύσσεται. Πολλοί είναι αυτοί που μετά τη συνταξιοδότησή τους εμπλέκονται σε εθελοντικές οργανώσεις, συνδέσμους συνταξιούχων, τοπικές οργανώσεις που ενδιαφέρονται για την ευημερία των ηλικιωμένων, φιλανθρωπικά ιδρύματα, επιτροπές προσφύγων, ομάδες εθελοντισμού, εργατικά συνδικάτα, ερανικές επιτροπές, δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, σχολικές εφορείες, εκκλησιαστικές επιτροπές, συνδέσμους αποδήμων, αθλητικά σωματεία, επιτροπές συνεργατικών ιδρυμάτων και άλλα ιδρύματα και οργανισμούς. Η συμμετοχή των συνταξιούχων στις δραστηριότητες των διαφόρων οργανώσεων, συνδέσμων, ιδρυμάτων και σωματείων τους δίνει την ευκαιρία να προσφέρουν υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο και τους παρέχει αισθήματα ικανοποίησης για την προσφορά τους στους συνανθρώπους τους. Παράλληλα, η συμμετοχή τους αυτή τους βοηθά να είναι σε εγρήγορση και μειώνει σημαντικά τη βιολογική και ψυχολογική τους αδράνεια.

Η στήριξη από το Υπουργείο Υγείας της προσπάθειας του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού για δημιουργία εθελοντικής ομάδας με αποστολή την προσφορά βοήθειας σε ηλικιωμένα άτομα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, θα αποτελούσε επίτευγμα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων, καθώς και άλλων ατόμων στα διάφορα ιατρικά κέντρα. Ειδικότερα,

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

με την πρωτοβουλία αυτή σκοπείται η δημιουργία εθελοντικής ομάδας που θα βοηθά άτομα τρίτης ηλικίας, καθώς και άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα προσανατολισμού ή άλλα στους χώρους των νοσηλευτηρίων. Σημειώνεται ότι οι αντίστοιχες ομάδες εθελοντών στην Αμερική και στην Αυστραλία αποτελούνται κυρίως από ηλικιωμένους.

Επιπλέον η πλειοψηφία των συνταξιούχων είναι χρήσιμη όσον αφορά τη βοήθεια που προσφέρουν στην επίβλεψη και φροντίδα των εγγονιών τους, τη μεταφορά των μαθητών στα σχολεία, την ετοιμασία του φαγητού για την οικογένεια, τα ψώνια και άλλες εργασίες που έχουν να κάνουν τα εργαζόμενα παιδιά τους. Παράλληλα όμως, η εμπλοκή τους σε διάφορους συνδέσμους ή εθελοντικές οργανώσεις τους προσφέρει ευκαιρίες για κοινωνικοποίηση και ψυχαγωγία, ενώ οι δραστηριότητες που οργανώνονται είναι απαραίτητες για να νιώθουν οι ηλικιωμένοι μέρος της κοινωνίας στην οποία ζουν και όχι περιθωριοποιημένοι. Ας σημειωθεί ότι η συμπαράσταση που προσφέρουν στους πάσχοντες συνανθρώπους τους είναι ένα τρανό παράδειγμα προσφοράς.

Τα συμβούλια των διαφόρων συνδέσμων και οργανώσεων θα πρέπει να καταρτίσουν έναν κατάλογο των ηλικιωμένων που έχουν ανάγκη βοήθειας από τρίτα πρόσωπα και έναν κατάλογο με τα ονόματα των εθελοντών που θα αναλάβουν να προσφέρουν βοήθεια στους ηλικιωμένους της περιοχής τους ή της ομάδας τους, ώστε να είναι επιτυχής αυτή η προσπάθεια.

Το άτομο μετά την αφυπηρέτηση του σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να μείνει αδρανισμένο, γιατί ψυχολογικά και βιολογικά η αδράνεια και η απομόνωσή του θα το οδηγήσουν σε μαρασμό. Η συμμετοχή του σε εθελοντικές οργανώσεις και άλλα οργανωμένα σύνολα θα του δώσει την ευκαιρία να προσφέρει στους

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

συνανθρώπους του και να νιώθει μιαν ικανοποίηση ότι είναι χρήσιμος στην κοινωνία.»).

Τοποθετούμενος στα πιο πάνω αιτήματα, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, που παρευρέθηκε στη συνεδρία της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων και κατέθεσε γραπτό υπόμνημα στην επιτροπή, στο οποίο αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

1. Λίστες αναμονής για εξέταση

Για το θέμα αυτό ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας δήλωσε ότι οι λίστες αναμονής δεν αποτελούν φαινόμενο που παρουσιάζεται μόνο στο χώρο της υγείας της χώρας μας και ιδιαίτερα στην παρούσα χρονική περίοδο, όπου ο όγκος εργασίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων έχει αυξηθεί σε όλους τους τομείς, εφόσον πολλοί δικαιούχοι λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών έχουν στραφεί προς το δημόσιο τομέα. Από πλευράς Υπουργείου Υγείας οι προσπάθειες για απάμβλυνση του προβλήματος είναι συνεχείς και, προκειμένου να μειωθούν οι λίστες αναμονής, έχουν εφαρμοστεί πρακτικές όπως η επικαιροποίηση των λιστών αναμονής και η συμπερίληψη κονδυλίων στον κρατικό προϋπολογισμό για την υπερωριακή εργασία του προσωπικού. Παράλληλα, όπως ανέφερε ο ίδιος, το Υπουργείο Υγείας καταβάλλει προσπάθειες για τη σωστή στελέχωση των κλινικών των δημόσιων νοσηλευτηρίων και την αντικατάσταση του ιατρικού εξοπλισμού που έχει φτάσει στο τέλος του ωφέλιμου της ζωής του. Τέλος, ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή σε σχέση με την πρόσφατη απόφαση του Υπουργού Υγείας για επέκταση του ωραρίου του προσωπικού των δημόσιων νοσηλευτηρίων κατά τις απογευματινές ώρες η οποία αναμένεται να συμβάλει θετικά στη μείωση των λιστών αναμονής.

2. Εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ)

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, οι προετοιμασίες για την υλοποίηση του ΓΕΣΥ συνεχίζονται με την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων αυτοδιοίκησης και αυτοδιαχείρισης των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε συμπλέγματα, το συντονισμό και την ενημέρωση των εμπλεκόμενων, καθώς και την προώθηση της ψήφισης τροποποιητικού νομοσχεδίου. Η αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας αποτελεί μέρος της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας με σκοπό:

- Την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια.
- Την άσκηση άμεσου και ακριβούς διοικητικού ελέγχου και τη λήψη πραγματικών και μετρήσιμων μεγεθών για τη μείωση των δαπανών και τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.
- Την εισαγωγή ενός συγκροτημένου και ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης της υγείας, αφού θα παρέχεται η δυνατότητα ενσωμάτωσης όλων των παροχών της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (προσωπικοί ιατροί, διαγνωστικά εργαστήρια κ.λπ.), ώστε να προάγεται η διαλειτουργικότητα και η άμεση συνεργασία των παροχών προς όφελος του ασθενούς.
- Την περιθωριοποίηση της γραφειοκρατίας με τη χρήση αυτοματοποιημένων διαδικασιών που θα οδηγούν στην άμεση και ταχύτερη συνεργασία μεταξύ των παροχών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, καθώς και στην άμεση

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του ασθενούς και των αναγκών του με σημαντικά οφέλη για την υγεία του.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στον τομέα της μηχανογράφησης αφορά την πληροφορική δικτύωση του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Νοσοκομείου Αμμοχώστου, καθώς και την επέκταση της τηλεματικής στα κέντρα υγείας. Όπως επίσης αναφέρεται στα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό με τη χρήση του ιατρικού φακέλου επιτυγχάνεται η αποκέντρωση των υπηρεσιών υγείας και η συνέχεια της ιατρικής φροντίδας.

Όσον αφορά το θεσμό της κατ' οίκον νοσηλείας, συνεχίζεται η σταδιακή επέκταση και ενίσχυσή του, αφού αναγνωρίζεται ότι αποτελεί σημαντική μέθοδο παρακολούθησης, κυρίως των ατόμων τρίτης ηλικίας, με έμφαση στην προαγωγή της αυτονομίας και το σεβασμό στις ιδιαίτερες ανάγκες υγείας και αξιοπρέπειάς τους. Ειδικότερα, προγραμματίστηκε η περαιτέρω επέκταση του θεσμού στις επαρχίες Λεμεσού, Αμμοχώστου, Λάρνακας και Πάφου μέχρι το τέλος του 2012. Επιπρόσθετα, αναμένεται να γίνει ενίσχυση της Υπηρεσίας Κατ' οίκον Νοσηλείας Ατόμων με Μηχανική Υποστήριξη Αναπνοής στη Λευκωσία και να λειτουργήσει η αντίστοιχη υπηρεσία στην επαρχία Λεμεσού στις αρχές του πρώτου εξάμηνου του 2012.

Σε σχέση με την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα φροντίδας υγείας ηλικιωμένων, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας και Κοινωνικής Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους για την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των φροντιστών, καθώς και για την εκπαίδευση των ίδιων των ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού τρίτης ηλικίας, με σκοπό την πρόληψη των προβλημάτων υγείας που συνοδεύουν την τρίτη ηλικία

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

για όσο το δυνατό πιο ανεξάρτητη διαβίωση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων. Επίσης, μέσα από τις δραστηριότητες της εκπαίδευσης των κοινοτικών νοσηλευτών ψυχικής υγείας έχει δοθεί έμφαση στα πιο κάτω θέματα που έχουν εντοπισθεί ως σημαντικά για τους ηλικιωμένους και τους φροντιστές τους:

- Αντιμετώπιση της κατάθλιψης στην τρίτη ηλικία.
- Φροντίδα ατόμων με γεροντική άνοια και νόσο Αλτσχάιμερ.
- Ολιστική φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων.
- Νοητική ενδυνάμωση ατόμων με άνοια.
- Διαχείριση της συναισθηματικής επιβάρυνσης των φροντιστών.

Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των κοινοτικών νοσηλευτών της κατ' οίκον νοσηλείας έχει επίσης δοθεί έμφαση στην αξιοποίηση του οικείου οικογενειακού και κοινωνικού περιβάλλοντος μέσα από τις κατ' οίκον επισκέψεις, καθώς και άλλες παρεμβάσεις για ευαισθητοποίηση της κοινότητας. Τέλος, όσον αφορά την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των ατόμων τρίτης ηλικίας και της κοινότητας, αναμένεται να εκδοθεί σχετικό διαφωτιστικό υλικό μέχρι το τέλος του 2011.

3. Μετατροπή και αναγνώριση του Νοσοκομείου Κυπερούντας σε γενικό νοσοκομείο

Για το θέμα αυτό ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας δήλωσε ότι το Νοσοκομείο Κυπερούντας επιτελεί το σκοπό και τη λειτουργία του, ως η πρώτη επαφή του ασθενούς με το γιατρό, εξυπηρετώντας μικρό σε μέγεθος πληθυσμό. Όπως ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή, ο αριθμός των εισαγωγών στο εν λόγω νοσοκομείο κατά το 2010 ανήλθε στις 762 σε σύνολο πληθυσμού 5 ,138 κατοίκων (Κυπερούντα: 1 500, άλλες κοινότητες: 3 638). Στα πλαίσια αυτά και λόγω των

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

δυσκολιών που διέρχεται η οικονομία, πρόσθεσε, η αναβάθμιση του Νοσοκομείου Κυπερούντας σε γενικό νοσοκομείο δεν αποτελεί την καταλληλότερη επιλογή, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περιστατικά που χρήζουν τριτοβάθμιας περίθαλψης μπορούν να εξυπηρετηθούν από τα γενικά νοσοκομεία Λευκωσίας και Λεμεσού και ότι στόχος του Υπουργείου Υγείας είναι να γίνεται ορθολογιστική και στοχευμένη χρήση των πόρων προς όφελος των ασθενών.

4. Συντήρηση παλαιών κτιρίων ιατρικών κέντρων με στόχο τη μετατροπή τους σε γηριατρικές κλινικές

Σύμφωνα με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας λήφθηκε πρόσφατα απόφαση για την κτιριακή αναβάθμιση του Κέντρου Υγείας Κάτω Πύργου, την επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας και την αναβάθμιση του εξοπλισμού σε όλα σχεδόν τα γενικά νοσοκομεία. Όσον αφορά τη δημιουργία γηριατρικών κλινικών, το εν λόγω υπουργείο μελετά τα αποτελέσματα μελέτης που διενεργήθηκε για το σκοπό αυτό, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις οποίες η ιδρυματοποίηση για λόγους υγείας δε θεωρείται αποτελεσματικός και εποικοδομητικός στόχος. Αντίθετα, στόχος των κρατών μελών είναι η διατήρηση ενεργών και συμμετόχων πολιτών. Προς το σκοπό αυτό, δήλωσε ο ίδιος, προσφέρεται ποικιλομορφία ως προς την παροχή υπηρεσιών ενδιάμεσης φροντίδας. Τέλος, ο ίδιος ανέφερε ότι το Υπουργείο Υγείας πρόκειται να μελετήσει τρόπους ανάπτυξης των εν λόγω υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους ασθενείς που χρήζουν ανάρρωσης και αποθεραπείας μετά από οξεία ενδονοσοκομειακή περίθαλψη, εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου.

5. Αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους

Για το θέμα αυτό ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι το υπουργείο έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειές του για την εξεύρεση μηχανισμών αύξησης της συμμόρφωσης με τη σχετική νομοθεσία. Ειδικότερα, όπως δήλωσε ο ίδιος, κατατέθηκε νομοσχέδιο στη Βουλή με το οποίο σκοπείται η παροχή δυνατότητας στους υγειονομικούς επιθεωρητές του Υπουργείου Υγείας να εκδίδουν ειδοποιήσεις εξώδικων προστίμων για τις προβλεπόμενες παραβάσεις. Παράλληλα, έχει συσταθεί επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι της αστυνομίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, με όρους εντολής την υποβολή εισηγήσεων που να καθιστούν την εφαρμογή της νομοθεσίας πιο αποτελεσματική. Τέλος, το Υπουργείο Υγείας έχει προχωρήσει στη σύσταση τεχνικής επιτροπής με στόχο την οριστικοποίηση του υφιστάμενου προσχεδίου της Στρατηγικής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος και την προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

6. Εθελοντισμός και Τρίτη Ηλικία

Η προσφορά εθελοντικής εργασίας είναι ευπρόσδεκτη υπό την προϋπόθεση ότι τα άτομα που θα αναλάβουν έστω και τον πιο μικρό ρόλο, θα εκπαιδευτούν κατάλληλα για τον τρόπο που θα επικοινωνούν και θα συμπεριφέρονται στους ασθενείς, τηρώντας το απόρρητο.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Αντιπροσώπων, κ. Στέλλα Κυριακίδου, Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου και Ρούλα Μαυρονικόλα διαβεβαίωσαν τον πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων ότι θα ενημερωθεί κατάλληλα η Κοινοβουλευτική

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Επιτροπή Υγείας τόσο για τα αιτήματα που τέθηκαν κατά τη συνεδρία αυτή όσο και για όσα θα τεθούν κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής των Γερόντων που θα ακολουθήσει, ώστε να συμβάλει και αυτή με τη σειρά της, στο μέτρο του δυνατού, στην επίλυση ή απάμβλυνση των προβλημάτων που συζητήθηκαν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή Υγείας της Βουλής των Γερόντων εισηγείται προς την ολομέλεια της Βουλής των Γερόντων τα ακόλουθα:

- 1. Την απάμβλυνση του προβλήματος των λιστών αναμονής για εξέταση.**
- 2. Την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).**
- 3. Τη μετατροπή και αναγνώριση του Νοσοκομείου Κυπερούντας σε γενικό νοσοκομείο.**
- 4. Τη συντήρηση παλαιών κτιρίων ιατρικών κέντρων με στόχο τη μετατροπή τους σε γηριατρικές κλινικές.**
- 5. Την αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους.**

Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή Υγείας της Βουλής των Γερόντων εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Γιαννάκη Ομήρου, για την ευγενή καλοσύνη που είχε να παραχωρήσει το κτίριο, τις εγκαταστάσεις και το προσωπικό της Βουλής για τις εργασίες της Βουλής των Γερόντων. Επίσης ευχαριστούμε τον προεδρεύοντα τον κ. Φυττή. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Αγαθοκλέους. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής εγγεγραμμένοι για θέματα της έκθεσης; Υπάρχουν σημειωμένοι δώδεκα και θα δώσω το λόγο πρώτα στον κ. Παναγιώτη Καραβά, της Οργάνωσης ΠΕΣΥΣ, ΣΕΚ.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΣΕΚ (ΠΕΣΥΣ-ΣΕΚ): (Π. ΚΑΡΑΒΑΣ)

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητά μέλη της Βουλής των Γερόντων. Εκ μέρους της Παγκύπριας Επιτροπής Συνταξιούχων ΣΕΚ επιθυμώ να εκφράσω την υποστήριξή μας στην έκθεση της επιτροπής Υγείας και να αναφερθώ στα πιο κάτω θέματα που απασχολούν τους συνταξιούχους και τα ηλικιωμένα άτομα.

Πρώτο, Γενικό Σχέδιο Υγείας. Οι δηλώσεις των υπουργών υγείας, τόσο τα τελευταία χρόνια αλλά και πρόσφατα παραπέμπουν ουσιαστικά το ΓΕΣΥ στις ελληνικές καλένδες και προκαλούν λύπη και βαθύτατο προβληματισμό. Έχουμε την άποψη ότι η εφαρμογή και λειτουργία του ΓΕΣΥ δεν είναι αποκλειστική υπόθεση του εκάστοτε υπουργού υγείας, αλλά αποτελεί συνεχή, συλλογική προσπάθεια που βασίζεται στην επιστημονική μελέτη, στην πρωτοποριακή τεχνογνωσία και στο τεράστιο έργο που έχει επιτελέσει ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας που στοίχισε εκατομμύρια ευρώ στο δημόσιο. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι πρόσφατες τοποθετήσεις του Υπουργού Υγείας δεν αποτελούν υπεκφυγή για μη εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Η ΣΕΚ ως μέλος της τριμερούς συνεργασίας στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, αξιώνει από τον Υπουργό Υγείας να προχωρήσει ταχύτατα στην αυτονόμηση των δημόσιων νοσοκομείων και στην εκπαίδευση των γενικών γιατρών που αποτελούν βασική προϋπόθεση για σταδιακή εφαρμογή του ΓΕΣΥ που τόσο ανάγκη έχει ο λαός μας, μα κυρίως οι εργαζόμενοι και τα πλατιά στρώματα του πληθυσμού.

Δεύτερον, ο Νόμος 1 του 2005 που προνοεί για την Κατοχύρωση και την Προστασία των Δικαιωμάτων των Ασθενών και περί Συναφών Θεμάτων. Ο εν λόγω νόμος ενώ θεωρητικά κατοχυρώνει αναφέροντας τα συγκεκριμένα δικαιώματα των ασθενών, στην ουσία κατοχυρώνει το δικαίωμα των γιατρών να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

παραβιάζουν τα καθοριζόμενα δικαιώματα χωρίς καμιά απολύτως επίπτωση. Ο νόμος καθορίζει σαφέστατα τα δικαιώματα των ασθενών. Προβλέπει τη σύσταση Επιτροπής Εξέτασης Παραπόνων και τη διαδικασία υποβολής και εξέτασης παραπόνων. Όταν όμως μετά από έρευνα της επιτροπής διαπιστώνεται παραβίαση των δικαιωμάτων, απλώς το πληροφορείται ο παραπονούμενος και ο γιατρός, χωρίς όμως καμία θεραπεία. Διερωτώμαι ο εν λόγω νόμος προστατεύει τον ασθενή ή το γιατρό; Επιβάλλεται η άμεση συμπλήρωση του νόμου για καθορισμό ποινών στους παραβιάζοντες τα δικαιώματα των ασθενών.

Τρίτον, κάρτα νοσηλείας. Μια μικρή ομάδα συνταξιούχων της ΑΗΚ και της ΑΤΗΚ δεν μπορούν να ανανεώσουν την πράσινη κάρτα νοσηλείας, λόγω εισοδηματικών κριτηρίων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τουρκοκύπριοι που κατέχουν τα σπίτια και τις περιουσίες μας, χωρίς να πληρώνουν κανένα φόρο στην Κυπριακή Δημοκρατία, άσχετα με τα εισοδήματά τους, δικαιούνται τη ροζ κάρτα νοσηλείας για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θεωρούμε αδιανόητο συνταξιούχοι, πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, που εξακολουθούν να πληρώνουν κάθε μήνα φόρο εισοδήματος πέραν των €300 να στερούνται του δικαιώματος της πράσινης κάρτας νοσηλείας. Εισηγούμαστε όπως, συνταξιούχοι που δε δικαιούνται τη ροζ κάρτα λόγω εισοδηματικών κριτηρίων να μπορούν να παίρνουν την πράσινη κάρτα.

Να μου επιτραπεί να υπενθυμίσω ότι για πολλά χρόνια παραχωρούσαμε στους τουρκοκύπριους ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς να πληρώνουν τίποτε. Όταν όμως μετά τη φονική έκρηξη στο Μαρί χρειαστήκαμε λίγο ηλεκτρικό ρεύμα το πληρώνουμε σε τιμή ψηλότερη από το κόστος. Νομίζουμε ότι είναι καιρός και λόγω της

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

οικονομικής κρίσης να σταματήσει η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς τους Τουρκοκυπρίους. Εάν επιθυμούν να κάμνουν χρήση των νοσοκομείων μας να πληρώνουν όσα καλούνται να πληρώνουν όσοι δεν έχουν κάρτα νοσηλείας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Και εγώ ευχαριστώ. Το Γεννάρη θα δούμε ως αυτεπάγγελτο το θέμα των δικαιωμάτων των ασθενών, που σχετική νομοθεσία πέρασε από τη δική μας επιτροπή, την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και τώρα που αναφέρατε ότι οι επιτροπές εξέτασης παραπόνων εξετάζουν και βρίσκουν κάποιο αποτέλεσμα στο παράπονο και το στέλλουν πίσω και ουδέν γίνεται, μου βάζεις την ιδέα ότι το Γενάρη θα ξαναδούμε αυτό το θέμα. Να καλέσουμε και τις επιτροπές και τους λειτουργούς δικαιωμάτων των ασθενών και το Υπουργείο Υγείας να δούμε τι γίνεται. Πώς προχωρεί η εφαρμογή του νόμου. Μάλιστα. Ακολουθεί ο κ. Σωτήρης Προδρόμου, Παγκύπριος Διαβητικός Σύνδεσμος. .

ΠΑΓΚΥΠΡΙΚΟΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: (Σ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, εγώ ως εκπρόσωπος του Παγκύπριου Διαβητικού Συνδέσμου θα ήθελα να συμπεριληφθεί προς έγκριση από την Ολομέλεια η πιο κάτω εισήγηση και ταυτόχρονα να καλέσω το κράτος όπως μεριμνήσει για την υλοποίησή του.

Είναι καιρός τώρα να δημιουργηθεί ένα βιβλιάριο ή χάρτης δικαιωμάτων των διασυννοριακών ασθενών και ιδιαίτερα της τρίτης ηλικίας που έχουν αρκετά προβλήματα κατά τη διακίνησή τους σε άλλες χώρες. Αυτό ήθελα να καλέσω τα αγαπητά μέλη όπως στηρίξουν το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξήγησέ το λίγο παραπάνω, κύριε Προδρόμου.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: (Σ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ)

Στη διακίνησή τους σε άλλες χώρες οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν πάρα πολλά προβλήματα όσον αφορά τη θεραπεία τους, την αγωγή την οποία θα παίρνουν, τι δικαιούνται να έχουν μαζί τους στις χώρες που ταξιδεύουν. Ιδιαίτερα, εκπροσωπώντας τη δική μας οργάνωση, έχουμε αρκετά προβλήματα, είτε αν θέλεις μεταφορά ινσουλίνης, ενέσεων κ.λ.π. Αυτά πρέπει να δημιουργηθεί ένα βιβλιάριο καταχώρησης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, να το πω, τι πρέπει να φέρει μαζί του ο καθένας όταν ταξιδεύει σε ξένες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Της Ευρώπης, κυρίως.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: Της Ευρώπης, ναι, κυρίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Όπου έχουμε συμβάσεις είναι ελεύθερη η διακίνηση.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, διότι τα άλλα, η τοποθέτηση για τα δικαιώματα του καθενός νομίζω ότι συζητήθηκε προηγουμένως και είπα να μην επεκταθώ σε αυτά, ιδιαίτερα όμως μόνο γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα. Για τους διασυννοριακούς ασθενείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση αυτή νομίζω δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όλοι ενδιαφέρονται. Έχει εγγραφεί εκεί στα πρακτικά και θα το πάρει και η Επιτροπή Υγείας της Βουλής των Γερόντων και τα πρακτικά ασφαλώς θα πάνε και στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής και θα συζητηθεί και θα σταλεί και στην κυβέρνηση, διότι θα το χειριστεί αυτό το θέμα το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Εξωτερικών, η εκτελεστική εξουσία. Μάλιστα.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Και εγώ ευχαριστώ. Ακολουθεί ο κ. Αντώνης Παπαντωνίου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγροτών.

“ΑΓΡΟΤΙΚΗ”/ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: (Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως έχουμε αναφερθεί κατά κόρον στο θέμα των καταλόγων αναμονής για τα νοσοκομεία. Δυστυχώς, αυτό το θέμα αντί να βελτιώνεται χειροτερεύει. Εάν πιάς τώρα για εξέταση στο οφθαλμολογικό τμήμα θα σου καθορίσουν ραντεβού σε έξι μήνες. Ασχέτως με τη σοβαρότητα της κατάστασης σου. Στο καρδιολογικό τμήμα ενώ ήταν για τρεις μήνες προηγουμένως η εξέταση, τώρα έχει γίνει έξι μήνες. Κατ' επέκταση βελτίωση σ' αυτό το θέμα δε βλέπουμε. Πώς μπορεί να γίνει; Χρειάζονται χρήματα και εκείνο το οποίο πρέπει να κάνουν οι υπηρεσίες είναι πώς να βρουν τρόπους για να ελαττώσουν τα έξοδα και να βάλουν επιστημονικό προσωπικό στο θέμα του χειρισμού αυτών των θεμάτων.

Κατ' αρχήν η συσκευασία των φαρμάκων. Δε θα αναφερθώ στην Ελλάδα που από 400 εκατομμύρια, τώρα με τις προσφορές θα καταλήξουν από μία πληροφορία στα 30 εκατομμύρια για τα φάρμακα μόνο. Επί παραδείγματι το υπογλώσσιο για τους καρδιοπαθείς είναι συσκευασμένο σε 100 χάπια. Και ένας καρδιοπαθής μπορεί να πάρει ένα ή δύο, όπως μου έτυχε εμένα, τα δε υπόλοιπα 98 να πεταχτούν, γιατί λήγουν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Μου έδωσαν δεύτερο κουτί μετά από 1,5 μήνα, τα έχω εκεί, 100, και δε χρειάστηκε να τα χρησιμοποιήσω. Αυτό σημαίνει σπατάλη.

Δεύτερο σημείο είναι το θέμα της ιατρικής κάρτας. Εάν πάρουμε ότι ένα άτομο ζει βάσει στατιστικών περίπου στα 80 χρόνια, θεωρείται ότι θα πρέπει να έχει 80 κάρτες. Ευτυχώς, βελτιώθηκε και βγαίνουν οι κάρτες αυτές για πέντε χρόνια για

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ορισμένους. Εάν για κάθε κάρτα χρειαζόταν ένα άτομο, ξέρει πως ότι χρειάζονται είκοσι άτομα για να εκδώσουν τις 20 κάρτες. Εάν όμως ήταν εφ' όρου ζωής η κάρτα, θα χρειαζόταν ένα άτομο. Άρα η μισθοδοσία των δεκαεννέα άλλων θα μπορούσε να πάει σε επιστημονικό προσωπικό.

Το άλλο σημείο το οποίο μπορεί να γίνει είναι η διοίκηση. Χωρίς διοίκηση τα νοσοκομεία υπό τη μορφή την αρμόζουσα από εξειδικευμένα άτομα και όχι από προαγωγές. Οι προαγωγές που γίνονται πολλές φορές δεν είναι στους κατάλληλους ανθρώπους για τις συγκεκριμένες θέσεις, δεν έχω αμφιβολία ότι είναι εξαιρετικοί επιστήμονες, όμως δεν είναι οι κατάλληλοι για διοίκηση νοσοκομείων. Σήμερα υπάρχουν εξειδικευμένοι επιστήμονες, οι οποίοι σπουδάζουν ειδικά για τη διοίκηση στα νοσοκομεία. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε να εξοικονομήσουμε αρκετές ημέρες θεραπείας και με αυτό τον τρόπο να ελαττωθούν οι κατάλογοι αναμονής.

Ένα άλλο θέμα το οποίο αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη και θα πρέπει να προωθηθεί, είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Τα συστήματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών δίνουν τη δυνατότητα να γίνει ειδικό σχέδιο ούτως ώστε όλα τα νοσοκομεία στην Κύπρο να είναι τοποθετημένα σε ένα σύστημα ούτως ώστε όταν ένας ασθενής πάει σε οποιοδήποτε νοσοκομείο και πει τον αριθμό της ταυτότητάς του, αυτόματα θα ξέρει από τι έχει υποφέρει, τι εξετάσεις έχει κάνει και δε θα γίνονται δεύτερες εξετάσεις σε μία βδομάδα ή σε δύο βδομάδες, γιατί άκουσε ότι ο Α ή ο Β γιατρός είναι καλύτερος, στο τάδε νοσοκομείο.

Επί παραδείγματι ένας από την Πάφο πάει και κάμνει ένα καρδιογράφημα. Δεν του άρεσαν αυτά που του είπαν οι γιατροί εκεί και πάει στη Λεμεσό. Δεν του άρεσαν αυτά που του είπαν οι γιατροί της Λεμεσού, σηκώνεται και έρχεται στη

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Λευκωσία. Αυτό σημαίνει σπατάλη των πόρων και των μέσων τα οποία έχουμε. Με αυτό τον τρόπο πιστεύω ότι οι κατάλογοι αναμονής θα μπορέσουν να βελτιωθούν και ίσως να εξαφανιστούν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μάλιστα. Απ' ό,τι μου λέει η γραμματέας, το ανέφερε ο κ. Υπουργός ότι άρχισε η μηχανογράφηση. Ο κ. Αντώνης Δημητριάδης, της Οργάνωσης Πρεσβυτέρων Πολιτών Κύπρου.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ: Σε πολύ περιορισμένη κλίμακα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Εντάξει, θα επεκταθεί. Κάθε αρχή και δύσκολη και η αρχή είναι το ήμισυ του παντός. Η κ. Νάσω Γεωργιάδου της Europa Donna Κύπρου παρακαλώ.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ EUROPA DONNA CYPRUS : (ΝΑΣΩ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ):

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα σταθώ κι εγώ στο θέμα της λίστας αναμονής, αλλά με την επέκταση του στα αποτελέσματα που μπορεί να πάρουμε από το Ιστοπαθολογικό Τμήμα. Υπάρχει τρομερή έλλειψη, όπως δηλώνουν οι ίδιοι οι υπάλληλοι του Ιστοπαθολογικού, πράγμα το οποίο για τους ασθενείς οι οποίοι σε τελική ανάλυση καταλήγουν με μια ιστοπαθολογική απάντηση καρκίνου, σημαίνει κίνδυνο για τη ζωή τους. Καθυστερημένη απάντηση σημαίνει καθυστερημένες θεραπείες, σημαίνει καθυστερημένη προχώρηση της όλης κατάστασης. Το ένα είναι τούτο.

Το άλλο είναι ότι το πάγιο αίτημα για φέτος της EUROPA DONNA, είναι οι κλινικές μαστού. Αν γίνουν όπως πρέπει να γίνουν και όπως είναι οι προδιαγραφές της Ευρώπης, τότε τα άτομα τα οποία έχουν δυστυχώς την εμπειρία να διαγνώσκονται με καρκίνο μαστού -και δεν είναι μόνο γυναίκες, εδώ θα πρέπει να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

πούμε ότι έχουμε και 1% άνδρες- αν μπουν στο πρόγραμμα των κέντρων μαστού και οι ιστοπαθολογικές εξετάσεις θα είναι έγκαιρες και οι γιατροί που θα συμμετάσχουν θα είναι εκπαιδευμένοι, όπως εξειδικευμένοι θα είναι οι πάντες που θα οδηγούν με σωστή ομάδα τους ασθενείς. Αυτό αποδεδειγμένα μας δίνει 35% μείωση της θνησιμότητας από καρκίνο του μαστού. Και για μας είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Στην ουσία σήμερα για το θέμα που συζητούμε των ηλικιωμένων, θα ήθελα να θίξω κάτι το οποίο μέσα στα τριάντα τόσα χρόνια που είμαι εθελόντρια -και ξεκίνησα παιδί κι έφτασα στη Βουλή των Γερόντων- δεν έχει αλλάξει τίποτε και δε χρειάζονται ούτε οικονομικά μέσα για να το βελτιώσουμε, είναι αυτό στο οποίο είχαν αναφερθεί προηγουμένως, ο ηλικιακός ρατσισμός. Τη συμπεριφορά που οι λειτουργοί υγείας έχουν για τους ηλικιωμένους. Δεν μπορούν πλέον κάποιοι μέσα στο χώρο των νοσοκομείων μας - και όχι μόνο - να μη δείξουν τη δυσαρέσκειά τους όταν πρέπει να πάρουν στα χέρια τους την υπόθεση που αφορά ένα άτομο που είναι κάποιας ηλικίας. Δεν μπορεί μια νοσηλεύτρια να μη δυσανασχετήσει αν, για παράδειγμα, ένας άνθρωπος κάποιας ηλικίας χρειάζεται να μουρμουρίσει λίγο παραπάνω. Και αυτό του το δίνει όχι μόνο η ηλικία, αλλά και η ασθένεια. Θα ήθελα αυτό το πράμα να το θίξουμε και να το αγγίξουμε, γιατί βασανίζει πολύ κόσμο μέσα στα νοσοκομεία.

Επιπλέον, ήθελα να πω ότι σε πρόσφατη συμμετοχή μας ως EUROPA DONNA στο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο για τον Καρκίνο του Μαστού, όπου συμμετείχαν άλλες 46 χώρες, θίξαμε το θέμα των ασθενών πέραν των 70 χρόνων. Και έχω να σας πω ότι, πέραν των 70 χρόνων, αυξάνεται η πιθανότητα για καρκίνο του μαστού βάση στατιστικών, όχι για οποιοδήποτε άλλο λόγο, και έχουμε πολλά να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

κάμουμε γι' αυτούς τους τομείς, όπως πολλά έχουμε να κάμουμε και για πολλά άλλα θέματα που θίξαμε σήμερα.

Παρουσιάζοντας τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων πέραν των 70 χρόνων σε μια επιτροπή που συμμετείχαν πολλοί διάσημοι γιατροί και ευρωβουλευτές, το μόνο που έχω να πω είναι ότι δεν ένιωσα καθόλου Ευρωπαία. Όλα αυτά τα προβλήματα που εμείς εδώ παιδευόμαστε τα έχουν ήδη λύσει. Ασχολούνται με πιο εξειδικευμένες καταστάσεις, οι οποίες προσδίδουν στους ασθενείς και σέβας και τρόπο ζωής και συνέχιση της ζωής τους. Αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ. Βεβαίως να σημειώσουμε ότι δεν είναι όλοι οι νοσηλευτές και οι νοσηλεύτριες, ας στο πούμε άκαρδοι, υπάρχουν και πολύ ευγενικοί και πολύ υπομονετικοί.

ΝΑΣΩ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ: Πάντοτε υπάρχουν εξαιρέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Βέβαια. Ακολουθεί ο κ. Γαβριήλ Γαβριηλίδης από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αφυπηρητήσαντων Υπαλλήλων Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ: (ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ):

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς, θα αναφερθώ κι εγώ

στο θέμα των ραντεβού στα νοσοκομεία.

Πριν προβώ σε κάποιες εισηγήσεις για τις οποίες μίλησα και με τον κ. Υπουργό στο διάλειμμα, με διάφορες δικαιολογίες διαχρονικά, μηχανογράφηση, σχέδιο υγείας,

οικονομική κρίση, γραφειοκρατία, ισχύουν τα ίδια ραντεβού δήθεν σε άλλες

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

χώρες -αλλά σε άλλες χώρες δε σου κλείνει ραντεβού ο τηλεφωνητής μετά από εννιά μήνες χωρίς να δει τα μάτια σου- και το μήνυμα ποιο είναι; Αντί να βελτιώνεται η κατάσταση, είναι γνωστό ότι επιδεινώνεται. Αναφέρθηκε προηγουμένως οι τρεις μήνες γίνονται έξι, οι έξι δώδεκα και αισίως πάμε στους δεκαοκτώ μήνες. Ποιο είναι το μήνυμα του κράτους; «Πηαίνετε, πέρκει πεθάνετε τζιαι ησυχάσουμε που λλόου σας ή πέρκει στραωθείτε τζιαι εν ηβρίσκετε τη στρατά να 'ρτετε».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Πολλά σκληρό τούτο που λαλείς.

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πώς να εκλάβω διαφορετικά αυτή τη απάθεια έναντι των συνταξιούχων; Πρέπει να λάβουν υπόψη ότι αυτή η γενιά είναι αυτή που στήριξε την Κυπριακή Δημοκρατία με πάρα πολλούς αγώνες, είτε πολεμώντας, είτε στηρίζοντας αυτό το κράτος, είτε την οικονομία. Έχει ιδρώτα αυτή η γενιά και οφείλουν κάποιοι που χειρίζονται αυτά τα θέματα να επιδεικνύουν περισσότερο σεβασμό.

Φυσικά αχτίδα φωτός, επαναλαμβάνω, είναι ο σημερινός Υπουργός Υγείας τον οποίο ευχαριστώ. Η συσσώρευση των προβλημάτων -γιατί είμαστε ένας λαός που τρέχουμε πίσω από τα προβλήματα αντί να εργαζόμαστε την ώρα που προκύπτουν και γι' αυτό φτάσαμε σε αυτά τα χάλια- κι εγώ θέλω να το συγχαρώ και από το βήμα αυτό για το ενδιαφέρον του γιατί μέσα στο σύντομο χρονικό διάστημα άκουσα τη διάθεση της επίλυσης. Πιστεύω ότι επειδή δεν είναι πολιτικός μπορεί να μας πείσει και περιμένουμε και τον πιστώνουμε με χρόνο, για να προχωρήσει αυτό το έργο.

Μια από τις εισηγήσεις μου, κύριε Πρόεδρε, την οποία όπως σας είπα έκαμα και στον κ. Υπουργό, είναι γιατί δεν προχωρούν -και αν δεν μπορεί η κυβέρνηση, να

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

το κάνουμε εμείς ως Συμβούλιο Εθελοντισμού- με προσφορές από τους ιδιωτικούς γιατρούς; Μπορεί να έχει γιατρούς που προσφέρονται να μας βλέπουν με €20. Μας άφησαν και στη λαίλαπα του ιδιωτικού τομέα, που λέγεται “ιδιωτική ιατρική”. Πηγαίνεις εκεί, €50, €60, €100, που όσες αυξήσεις και αν δοθούν από το κράτος, είναι ασήμαντες για να καλύψουν αυτά τα σοβαρά θέματα. Να έρθει η κυβέρνηση και να πει: «Αυτοί είναι οι εγκεκριμένοι» και να πηγαίνουμε το απόγευμα, να έχει μια θυρίδα και να παίρνουν οι συνταξιούχοι τα φάρμακά τους. Και δε θα ταλαιπωρούν ούτε τα παιδιά τους το πρωί, να κάμνουν τη δουλειά τους κ.λπ.

Το άλλο θέμα που προκύπτει είναι τα χημεία. Γνωρίζετε ότι τους ιδιώτες γιατρούς σήμερα δεν μπορεί να τους πλησιάσει κανένας διότι από τις συνταγές που γράφουν για αναλύσεις, το 50% το επιστρέφει το χημείο κοντά τους γιατί δεν τους αρκούν φαίνεται τα €50 ή €100 της επίσκεψης. Υπάρχουν κι αυτές οι συμφωνίες. Οπότε τότε μπορούν να πουν και τα χημεία: «Εγώ αρκούμαι να παίρνω αυτό το ποσό το ασήμαντο», όταν είναι ανάγκη και βλέπουμε μέχρι να διορθωθούν τα πράγματα να πληρώσουμε κι εμείς κάτι για να μπορέσουμε να εξυπηρετούμεθα. Γι’ αυτό περιμένω κάποιες ενέργειες, μέχρις ότου διορθωθούν τα πράγματα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να παρακαλέσω, όταν έρχονται εδώ στη Βουλή προϋπολογισμοί για θέματα υγείας, να μένουν έξω από το κομματικό πεδίο. Να ψηφίζονται κι αν μπορεί η Βουλή να τα επαυξάνει ακόμα, γιατί είναι το πρώτιστο αγαθό και το οποίο είναι πολύ παραμελημένο. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Να είστε βέβαιος ότι τα θέματα υγείας είναι στην προτεραιότητα της Βουλής και της σχετικής επιτροπής. Δεν είμαι βέβαιος αν κατάλαβα εκείνο το

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

σημείο που λέει ότι οι γιατροί γράφουν συνταγές, πάνε στο φαρμακείο και τα μισά φάρμακα παίρνουν και πάνε να πληρώσουν τα υπόλοιπα; Πέστε το ξανά να το καταλάβουμε.

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, για να το καταλάβετε, γράφει ο ιδιωτικός γιατρός αναλύσεις. Το χημείο παίρνει το 50% γιατί το άλλο 50% το επιστρέφει στο γιατρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Το χημείο το ιδιωτικό;

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: Το ιδιωτικό. Το άλλο 50% πρέπει να πάει στο γιατρό. Αυτό είναι εξακριβωμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Της αμοιβής το 50%;

ΓΑΒΡΙΗΛ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: Όχι, του κόστους που πληρώνει ο οποιοσδήποτε. Δεν ξέρω, είναι σύμβαση, είναι συμφωνία... το χημείο παίρνει το 50% της συνταγής. Αν είναι €200, θα πάρει τα €100 και τα άλλα €100 θα τα επιστρέψει του γιατρού. Αυτό έχει καταγγελθεί και από τον Πρόεδρο της ΕΤΥΚ δημόσια, γι' αυτό το λέω. Εγώ δεν το ξέρω, το έμαθα από την ΕΤΥΚ. Εκεί σκέφτονται ακόμα ότι μπορεί να δημιουργήσουν χημεία-φαρμακεία ιδιωτικά, δικά της ΕΤΥΚ, για να ξεφύγουν από αυτό το, ας μην το χαρακτηρίσω, από αυτή τη λαίλαπα που κατακόφκει τον κόσμο. Γιατί δαμέσα η ιδιωτική ιατρική έχει καταντήσει μάλιστα. Εν κανεί ο πόνος, αυτή η μάλιστα πρέπει να βρεθεί τρόπος να πολεμηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κατάλαβα. Ευχαριστώ πολύ. Παρακαλώ τώρα τον κ. Κώστα Χαϊλή του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Λάρνακας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΛΑΡΝΑΚΑΣ: (ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΙΛΗ): Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί βουλευτές της Βουλής των Γερόντων. Τα διάφορα και πολλαπλά προβλήματα που

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

αντιμετωπίζουμε εμείς, η τρίτη ηλικία, οι γέροντες όπως μας ονομάζουν, κατόπιν πολλών συνεδριάσεων, απόψεων, σκέψεων και διατυπώσεων, είναι όλα σχεδόν ενσωματωμένα στα υπομνήματα που σας παρουσιάζουμε και που βρίσκονται ενώπιον των αρμοδίων υπουργών ή τμημάτων. Κάθε χρόνο και για πολλά χρόνια τώρα τα διάφορα προβλήματα που μας απασχολούν είναι σχεδόν τα ίδια και ελάχιστα έχουν επιλυθεί. Πιστεύω πως το κράτος πρέπει να δει αυτά τα προβλήματα με περισσότερο ενδιαφέρον, να ενσκήψει πάνω σε αυτά και να τα τροchioδρομήσει ένα ένα προς τη λύση τους.

Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται, κατά τη γνώμη μου, να εκλεγεί μια επιτροπή από όλα τα υπουργεία η οποία να συνεδριάζει τακτικά μαζί με τους προέδρους των δύο επιτροπών μας και να προωθούν τα προβλήματά μας προς τη λύση τους. Αυτά τα χρόνια είμαστε εμείς μέλη της Βουλής των Γερόντων κι έχουμε βρει αρκετά προβλήματα από τους προηγούμενους. Αν δε θέλουμε να έρθουν τα παιδιά μας μετά που θα γίνουν κι αυτά μέλη αυτής της Βουλής να βρουν τα ίδια προβλήματα μπροστά τους, τότε ας αλλάξουμε τακτική και ας φροντίσουμε όλοι και ιδιαίτερα το κράτος, ούτως ώστε αυτή η κατάσταση να μη συνεχίζεται από γενιά σε γενιά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ, Κώστα. Ακολουθεί ο κ. Μιχάλης Παναγή της Ένωσης Κυπρίων Συνταξιούχων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΚΥΣΥ): (ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΗ): Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν λεχθεί αρκετά αναφορικά με την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Ίσως να είμαστε ή είμαστε νομίζω η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν έχει Γενικό Σχέδιο Υγείας. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν παρέχεται στο λαό μας η ιατρική περίθαλψη, η στοιχειώδης

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

τουλάχιστο ιατρική περίθαλψη. Δεν είναι τυχαίο που έχει λεχθεί και από τους λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας ότι τα τελευταία τρία τέσσερα χρόνια με την κρίση το 80% του πληθυσμού δικαιούται δωρεάν ιατρικής περίθαλψης, δωρεάν με την έννοια της λέξης, ενώ πρέπει όλοι να γνωρίζουμε ότι με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ -και μακάρι να γίνει το συντομότερο γιατί είναι μια κοινωνική αναγκαιότητα- όλοι μας ανεξαιρέτως -βεβαίως οι ηλικιωμένοι συνταξιούχοι με μερικά εισοδήματα πιστεύω θα έχουν εξαίρεση- όλοι μας θα πληρώνουμε. Και από ό,τι έχει λεχθεί και έχω διαβάσει στον τύπο η συνεισφορά αυτή θα είναι μέχρι το 2,5% με 3%. Τώρα όλοι μας, αυτοί που είναι δικαιούχοι, έχουν δωρεάν ιατρική περίθαλψη. «Με ππαρά με ππούλι, για να είμαστε δίκαιοι.»

Λέω ότι χρειάζεται γιατί αρκετά από τα διαχρονικά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν τα νοσηλευτήριά μας και ο πληθυσμός, θα λυθούν. Οι λίστες αναμονής πιστεύω ότι θα είναι ελάχιστες, η πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη που ταλαιπωρεί αρκετό κόσμο, και γενικά με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ πιστεύω ότι αυτά τα προβλήματα θα εκλείψουν. Γι' αυτό όπως είπα είναι μια κοινωνική αναγκαιότητα και επιβάλλεται το συντομότερο δυνατό, με όποιες δυσκολίες και προβλήματα κι αν υπάρχουν, να λειτουργήσει και να εφαρμοστεί αυτό το ευλογημένο Γενικό Σχέδιο Υγείας που όλοι ευχόμαστε.

Αναφορικά με την τρίτη ηλικία, τα γηριατρεία και τους γηρίατρους. Δεν ξέρω, αλλά έχω την εντύπωση ότι στα νοσοκομεία στον ιδιωτικό τομέα οι εξειδικευμένοι γηρίατροι που υπάρχουν είναι λίγοι, δεν ξέρω αν υπάρχουν. Εκείνο που υπάρχει στην έκθεση και συμφωνώ απόλυτα με τις τοποθετήσεις της Έκθεσης της Επιτροπής Υγείας σε σχέση με τις γηριατρικές κλινικές, όχι μόνο να είναι ηλικιωμένοι μέσα στις γηριατρικές κλινικές, αλλά ύστερα από μια μακρόχρονη

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ασθένεια ή μια εγχείρηση ενός ηλικιωμένου να είναι ένας ενδιάμεσος σταθμός για να αναρρώσει πλήρως, για να μπορεί να πάει στο σπίτι του ή να αυτοεξυπηρετείται μόνος του ή να μην αντιμετωπίζει τα προβλήματα που παρουσιάζονται τώρα που με τη φυγή του από μια κλινική ασφαλώς στα πρώτα στάδια αντιμετωπίζει δυσκολίες.

Πιστεύω ότι η ζωή του πληθυσμού μας με την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας θα αλλάξει. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ. Να είστε καλά. Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Κωνσταντινίδης της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

(ΠΟΑΑ) : (ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ): Κύριε Πρόεδρε, για πάνω από δέκα χρόνια εκπροσωπώ τον ΠΟΑΑ σε αυτή τη Βουλή, τη Βουλή των Γερόντων, αλλά εγώ προσθέτω Βουλή και των αναπήρων, γιατί πλείστοι γέροντες είναι και ανάπηροι. Μακάρι να μην υπήρχαν!

Προηγουμένως έθιξα το θέμα για το Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων, τώρα θα θίξω ένα άλλο θέμα που αφορά το Εργαστήριο Προσθετικών Μελών. Αυτό το εργαστήριο στεγάζεται στον ίδιο χώρο που είναι το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων, δίπλα από τη Σχολή Τυφλών, για όσους δεν το έχουν υπόψη τους. Από τον καιρό που έφυγε ο κ. Μαυράκης, ο οποίος ήταν εξειδικευμένος και πάνω σε παπούτσια με σίδερα, δυστυχώς το εργαστήριο αυτό έμεινε χωρίς διευθυντή για λόγους οικονομικούς, για λόγους που δεν είναι του Υπουργείου Εργασίας, υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας. Πολλές φορές συγχίζουμεντα τζιαι 'μεις. Το Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων υπάγεται στο

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Υπουργείο Εργασίας και το Εργαστήριο Προσθετικών Μελών, που είναι στον ίδιο χώρο εκεί, υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας.

Έτσι, λοιπόν, εισηγούμαστε το εργαστήριο αυτό, και μίλησα και προ ολίγου με τον έντιμο κ. Υπουργό γι' αυτό το θέμα και μου έδωσε την κάρτα του να του στείλουμε ένα e-mail πώς έχει η κατάσταση εκεί, για να μεριμνήσει ο ίδιος προσωπικά. Αναφέρω όμως σε αυτή τη Βουλή ότι έχει δέκα χρόνια που το βάζω αυτό το θέμα και δεν μπορέσαμε να το λύσουμε. Προηγουμένως ήταν η έντιμη Υπουργός η κ. Ντίνα Ακκελίδου, μετά ήρθε άλλος υπουργός, μετά άλλος υπουργός, κάθε τρεις έξι μήνες αλλάζει ο υπουργός οπότεν το θέμα μένει εκεί. Ελπίζω τώρα που υποσχέθηκε ο έντιμος κ. Υπουργός να μας βοηθήσει.

Ήθελα να τονίσω εμφαντικά μια περίπτωση -για να σας δώσω να καταλάβετε πόσο δύσκολο πρόβλημα είναι- πριν δυο χρόνια ήρθε ένας συνάδελφος μας ο οποίος έπασχε με το πόδι του, ήταν ξένο το πόδι του, και τον στείλαμε στο Ισραήλ για να βάλει μια βίδα πάνω στο πόδι του, διότι δεν μπορούσε ο τεχνικός εκεί να το βοηθήσει. Φανταστείτε πόσο δύσκολο πρόβλημα είναι γι' αυτούς που έχουν ξένα χέρια, ξένα πόδια, τι αντιμετωπίζουν.

Έτσι θα εισηγούμουν η Βουλή εδώ και οι επιτροπές μας, που πραγματικά κάμνουν αξιόλογο έργο, να το δουν ίσως εξειδικευμένα αυτό το θέμα διότι είναι κρίμα αυτοί οι άνθρωποι να υποφέρουν και να μην μπορούν να λύσουν ένα πρόβλημα, για παράδειγμα για μια βίδα, παρακαλώ! Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντινίδη. Ακολουθεί ο κ. Δήμος Γιάγκου του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Κερύνειας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ: (ΔΗΜΟΣ ΓΙΑΓΚΟΥ): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλήσαμε

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

όλοι για τις λίστες αναμονής. Έχει ένα πιο σοβαρό πρόβλημα, ραντεβού στο νοσοκομείο. Όλα τα ραντεβού τα ορίζουν η ώρα 8.15 π.μ.. Πάς στο νοσοκομείο και μέχρι τις 2.00 μ.μ. μπορεί να μη σε δει ο γιατρός. Πρέπει στο ραντεβού να σου ορίζει ώρα ο γιατρός που θα πάς να σε δει. Να σου λέει: «Να έρθεις, κύριε, η ώρα 10.00 π.μ.». Ο συνταξιούχος μπορεί να πάει στο νοσοκομείο από η ώρα 7.00 το πρωί, που θα τον πάρει ο γιος του ή η κόρη του ή ο γαμπρός του, ξέρω εγώ ποιος τον βολεύει, τζιαι να μείνει τζιαμαί ως η ώρα 2.00 τζιαι να μην τον δει ακόμα ο γιατρός. Πρέπει να υπάρξει μέσα στο νοσοκομείο κάτι το ιδιαίτερο για τους συνταξιούχους, για τους ηλικιωμένους ειδικά. Διότι, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι εύκολο να κάθεται πάνω στην καρέκλα ή να στέκεις στη σειρά να κλείσεις ραντεβού να πάς να σε δει ο γιατρός.

Ένα άλλο θέμα που συζητήθηκε στην προηγούμενη έκθεση και δεν είχα την ευκαιρία να μιλήσω διότι δεν το ζήτησα, είναι για κάποιο σύντροφο που είπε ότι τις κοινωνικές ασφαλίσεις τις ίδρυσαν οι συντεχνίες. Δεν είναι οι συντεχνίες, είναι η αποικιοκρατική κυβέρνηση που τις ίδρυσε για να κτυπήσει τον αγώνα του κυπριακού λαού για ελευθερία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μάλιστα. Κύριε Κωνσταντινίδη, θέλετε να πείτε κάτι;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

(ΠΟΑΑ): (ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αναφέρω για την περίπτωση της κοινωνικής κάρτας. Κάθε χρόνο ο κ. Πρωτοπαπάς έβαζε ένα θέμα το οποίο υποστηρίζαμε όλοι εδώ, για αρχαιολογικούς χώρους. Πάει ένας γέρος μαζί με τα εγγονάκια του και τον βάζει και πληρώνει. Μήπως αυτή η κοινωνική κάρτα μπορούσε να βάλει κάτι άλλο, για να μπορούμε να πηγαίνουμε στους αρχαιολογικούς μας χώρους;

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Δεν το προνοεί η κοινωνική κάρτα να μπαίνετε ελεύθερα;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

(ΠΟΑΑ): (ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ): Όχι, δεν το προνοεί. Κύριε Πρωτοπαπά, νομίζω ότι δεν το προνοεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Όταν είναι ομάδες ηλικιωμένων επιτρέπεται δωρεάν, όταν είναι ένας ένας και κρατούν την κάρτα δεν επιτρέπεται. Μπράβο μας! Ευχαριστώ. Λοιπόν, δεν ξέρω πότε ιδρυθήκαν οι κοινωνικές ασφαλίσεις, αλλά εγώ ως τώρα ήξερα ότι ιδρυθήκαν επί Δημοκρατίας τζιαι ότι πρωταγωνιστής ήταν ο μακαρίτης ο Τάσος ο Παπαδόπουλος. Αν ιδρυθήκαν πιο μπροστά, αν ήταν στα σπάργανα τζιαι ενισχυθήκαν ύστερα...

(Μη ευκρινή σχόλια)

Μάλιστα. Το 1957. Εν τζιαι να συζητήσουμε τούτο το θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: (ΛΥΓΙΑ ΦΥΣΕΝΤΖΙΔΟΥ): Στην Ελλάδα ήταν δωρεάν οι συνταξιούχοι, τώρα με την κρίση πληρώνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Για τα αρχαιολογικά μουσεία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Άλλαξε και στην Ελλάδα, λέει η κ. Γραμματέας, τώρα πληρώνουν και στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μετά από αυτό το σημείο θα θέσω σε ψηφοφορία την Έκθεση της Επιτροπής Υγείας της Βουλής των Γερόντων. Μαζί με όλα τα σχετικά τα οποία έχουν σημειωθεί στα πρακτικά να σημειώσω ότι εδώ παρίστανται και δύο ανώτεροι λειτουργοί του Υπουργείου Υγείας και όπως τις είδα τις κυρίες έγραφαν συνεχώς τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις σας για να τις έχουν υπόψη τους στο Υπουργείο Υγείας.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Έχει και άλλους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Όι, άλλους ομιλητές εν έσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Έσει τζιαι άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Έσει τζιαι άλλους; Α, με συγχωρείτε, υπάρχουν άλλοι τέσσερις. Συγγνώμη. Είναι στες νέες κόλλες που ήρτασιν. Λοιπόν, είναι ο κ. Κώστας Θεοχαρίδης του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρδιοπαθών.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΩΝ :(ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ):

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έχω να εισηγηθώ δύο συμπληρώματα για την έκθεση της Επιτροπής Υγείας.

Το ένα είναι να συμπεριληφθεί και το σχέδιο συμπληρωμής το οποίο, όσοι έχουν υπόψη τους, όταν υπάρχουν φάρμακα τα οποία δεν τα έχει το νοσοκομείο τα παίρνει ο ασθενής από φαρμακεία από έξω και για τα οποία ο ασθενής πληρώνει το 70% και το κράτος το 30%, ενώ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται το αντίθετο, δηλαδή πληρώνει το κράτος το 70% και το 30% το πληρώνει ο ασθενής. Εισηγούμαι να συμπεριληφθεί.

Το δεύτερο το οποίο εισηγούμαι να συμπεριληφθεί μέσα στην έκθεση είναι το εξής: Πριν οκτώ με δέκα μήνες η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε μια οδηγία για τη διασυννοριακή περίθαλψη, η οποία πρέπει να κλείσει νομίζω σε δύο χρόνια. Επεράσαν ήδη δέκα μήνες και ακόμα δεν έγινε κάτι από τις πληροφορίες τις οποίες έχω. Εισηγούμαι ότι από μέρους της Βουλής μας πρέπει να παρακολουθείται, να πιέζονται οι αρμόδιοι μέχρι που να το φέρουν στη Βουλή να ψηφιστεί και πέραν τούτου να πιέζουμε για την εισαγωγή του.

Ένα άλλο το οποίο ήθελα να εισηγηθώ είναι το εξής: Όλοι μας ζούμε την οικονομική κρίση, όλοι μας έχουμε επηρεαστεί. Εκείνο το οποίο παρακολουθούμε

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

αυτή τη στιγμή είναι κυβέρνηση, κόμματα, συντεχνίες και τα ρέστα να προσπαθούν να λένε φταίει ο τάδε, φταίει ο τάδε και να μένουμε εκεί. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε έξω από την πόρτα του Μηχανισμού Στήριξης και όλοι αντιλαμβανόμαστε αν μπορούμε στο Μηχανισμό Στήριξης τι μπορεί να σημαίνει για τον καθένα μας. Το απεύχομαι και ελπίζω οι πολιτικοί μας να βρουν τρόπο να τα βρουν και να τα βάλουν κάτω στο τραπέζι, για να μην πέσουμε στα χέρια του Ταμείου Στήριξης. Παρακολουθούμε την Ελλάδα που έχει φτάσει και ελπίζω να μην φτάσουμε κι εμείς μέχρι εκεί.

Γι' αυτό εισηγούμαι όπως η σημερινή σύναξη της Βουλής εγκρίνει ένα ψήφισμα το οποίο θα στείλει προς την κυβέρνηση, προς τα κόμματα, προς τα συνδικάτα και οποιουσδήποτε άλλους οι οποίοι αναμειγνύονται και να τους καλεί να αφήσουν το ποιος φταίει και τι δε φταίει, αυτά ας τα βρουν όταν θα προκύψει θέμα εκλογής προέδρου, εμάς μας ενδιαφέρει πιστεύω να μην μπορούμε στο Μηχανισμό Στήριξης. Να βάλουν νερό όλοι στο κρασί τους, για να μπορέσουμε να μείνουμε εκτός του Μηχανισμού Στήριξης γιατί ουαί και αλίμονο αν φτάσουμε μέχρι εκεί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Τώρα τούτο το δεύτερο που είπες, ένα βάλω ψήφισμα τώρα για να ψηφίσει η Βουλή των Γερόντων να βάλουν νερό στο κρασί τους να μονιάσουν; Νομίζω δεν είναι θέμα υγείας. Τα πρώτα που είπες εν πολλά σωστά να καταγραφούν, αλλά το τελευταίο... εκτός αν θέλει η Βουλή των Γερόντων να βάλουμε έτσι ψήφισμα, εγώ δεν έχω ένσταση, δεν είμαι εδώ για να σας ελέγχω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν μας αφορά... να το μελετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Να το μελετήσετε τζαι μπορεί να το κάμετε ως οργάνωση. Ο κ. Γεώργιος Αλετράρης της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου.

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ: (ΓΙΩΡΓΟΣ
ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ):

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, στη σημερινή 13^η Σύνοδο της Βουλής των Γερόντων, σε μια εποικοδομητική συζήτηση

στα πλαίσια του Εθελοντισμού, θα ήθελα να αναφερθώ στα πιο κάτω θέματα τα οποία ταλαιπωρούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τα οποία πρέπει να επιλυθούν το συντομότερο δυνατό για την καλύτερη διαβίωσή τους:

Πρώτον, υπάρχουν άτομα με ειδικές ανάγκες τα οποία χρειάζονται κατ' οίκον φροντίδα και απευθυνόμαστε στις αρμόδιες υπηρεσίες της κυβέρνησης με εισήγηση να δημιουργηθούν υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας για διευκόλυνση των ατόμων αυτών.

Δεύτερο, σε αρκετά κτίρια τα οποία κτίστηκαν το 1999 δεν υπάρχουν σε αυτά προσβάσεις για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, γι' αυτό πρέπει να τροποποιηθεί η νομοθεσία ούτως ώστε να κατασκευαστούν σε αυτά τα κτίρια προσβάσεις.

Τρίτον, όσον αφορά το νέο σύστημα των δημόσιων μεταφορών και ειδικότερα οι προσβάσεις στα λεωφορεία αυτές είναι ανέφικτες. Επίσης η εξυπηρέτηση και η συμπεριφορά των οδηγών θα πρέπει να προσεχθεί, ιδιαίτερα προς τα ηλικιωμένα άτομα με ειδικές ανάγκες. Κύριε Πρόεδρε, μας έκαναν πολλά παράπονα για τους παραπληγικούς που μπαίνουν στα λεωφορεία.

Τέταρτον, η αύξηση του μισθού των οικιακών βοηθών πρέπει να συνεπάγεται ταυτόχρονα και αύξηση των εσόδων, δυστυχώς, όμως, έχουν παραμείνει τα ίδια.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Δηλαδή να πω κάτι. Όταν στην περασμένη κυβέρνηση μας έδωσαν ένα επίδομα για τους παραπληγικούς, τώρα έρχονται και που το ίδιο επίδομα που μας διούν μας λένε να δώσουμε αύξηση και στες οικιακές μας βοηθούς, ενώ τούτο έπρεπε να το πληρώνει η κυβέρνηση.

Ελπίζουμε ότι το συντομότερο θα επιλυθούν τα πιο πάνω προβλήματα που έχω αναφέρει για διευκόλυνση της ζωής των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ, κ. Γιώργο. Τώρα ακολουθεί ο κ. Φλουρέντζος Κούτας του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Αμμοχώστου.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ: (ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ ΚΟΥΤΑΣ): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς σαν βουλευτές, εθελοντές, πρέπει να δίνουμε το καλό παράδειγμα σε όλους και εκεί που χρειάζεται για το καλό των πασχόντων. Για παράδειγμα, να γίνει μέλαθρο ευγηρίας σε κάθε επαρχία, για να παρέχεται ποιοτική ιατρική περίθαλψη και διαμονή στους πάσχοντες. Το ιατρικό και άλλο προσωπικό να προσφέρει όλων των ειδών θεραπείες, κυρίως στα άτομα της τρίτης ηλικίας. Χρειάζεται σε τέτοιους χώρους να υπάρχουν φυσιοθεραπευτές και όχι με ραντεβού, όπως ανέφεραν και οι άλλοι, και να ζουν εκεί με αξιοπρέπεια.

Θα ήθελα να αναφερθώ και πάλι στο παλιό νοσοκομείο Αμμοχώστου που χρειάζεται φαρμακείο γιατί εκεί είναι οι περισσότεροι γιατροί παθολόγοι και άλλοι και δίνουν τις συνταγές στους ασθενείς οι οποίοι δυσκολεύονται να πάνε στο νέο νοσοκομείο. Είναι μεγάλη ταλαιπωρία γιατί απέχει το ένα νοσοκομείο από το άλλο ή ακόμα θέλουν κάποιο βοηθό να πάει να τους φέρει τα φάρμακα. Ευχαριστώ πολύ.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Φλουρέντζο. Ο τελευταίος ομιλητής για τα θέματα υγείας είναι ο κ. Γιώργος Λουκά του Συνδέσμου Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: (ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑ): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, θα αναφερθώ επιγραμματικά σε κάποια θέματα. Θεωρώ πως η ταλαιπωρία των ασθενών όσον αφορά τις λίστες αναμονής έχει επηρεαστεί, γιατί οι ασθενείς που επισκέπτονται τα κρατικά νοσηλευτήρια για χειρουργικές επεμβάσεις και άλλες εξειδικευμένες εξετάσεις έχουν πολλαπλασιαστεί λόγω της οικονομικής κρίσης. Γι' αυτό επιβάλλεται οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους να πάρουν μέτρα για απάμβλυνση του προβλήματος. Η Επιτροπή Υγείας θα πρέπει να παρακολουθεί και να επιμένει για να λυθεί αυτό το πρόβλημα.

Δεύτερο, στο θέμα της απαγόρευσης του καπνίσματος δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία, γι' αυτό παρακαλώ θα πρέπει να καλέσουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες να αναλάβουν τις ευθύνες τους.

Τρίτον, έχω διαβάσει με προσοχή τα όσα αναφέρει ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας στην έκθεση της Επιτροπής Υγείας. Εμείς οι συνταξιούχοι θέλουμε να δούμε αυτές τις τοποθετήσεις του Γενικού Διευθυντή να υλοποιούνται. Έχουμε μπουχτίσει από υποσχέσεις. Θα κρατήσω αυτή την έκθεση, για να διαπιστώσουμε στην επόμενη Σύνοδο της Βουλής των Γερόντων αν τα λόγια θα γίνουν έργα και θα πούμε μπράβο στο Υπουργείο Υγείας.

Σήμερα το ίδιο ακούσαμε και από το στόμα του έντιμου Υπουργού Υγείας. Έχει δώσει πολλές υποσχέσεις για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει το Υπουργείο για

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

απάμβλυνση των προβλημάτων υγείας των ηλικιωμένων και θα χειροκροτήσουμε εάν και εφόσον υλοποιηθούν.

Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής, παρακαλώ, να εξετάσει ένα θέμα το οποίο έχει προκύψει τελευταία με το κότα που επιβάλλουν οι γιατροί στα εξωτερικά ιατρεία. Εξετάζουν λέει μέχρι τριάντα άτομα και σταματούν. Μπορεί αυτό να γίνει και η ώρα 11.30 και η ώρα 12.00. Οι γιατροί πρέπει να εργάζονται μέχρι την ώρα που προνοεί το ωράριο εργασίας τους. Μπορεί να εξετάσουν μια ημέρα δέκα, την άλλη δεκαπέντε, την άλλη τριάντα πέντε. Δεν μπορεί να διώξει τον άρρωστο γιατί άργησε να πάει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Λουκά. Η κ. Πασχαλίδου δεν είναι γραμμένη αλλά επιμένει ότι έπρεπε να είχε γραφτεί και θα της δώσω τα δύο λεπτά.

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Γράφτηκα με τον αριθμό δέκα, κύριε Πρόεδρε, σε μια δεύτερη σελίδα κίτρινη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Η δεύτερη σελίδα γράφει Κώστας Π. Θεοχαρίδης, Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρδιοπαθών. Η άλλη σελίδα γράφει τον κ. Αλετράρη. Εδώ σε αυτές τες κίτρινες σελίδες δεν είσαι.

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Οπωσδήποτε, το είδε ο κύριος εδώ και λέει μπορεί να είναι παρουσιολόγιο και λέω... οπωσδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Δεν έχει πρόβλημα. Πάντως δε μου έφεραν το όνομά σας. Σας δίνω το λόγο.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΠΟΣΗ): (ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ):

Εντάξει. Χαρήκαμε γιατί ακούσαμε από τον κ. Υπουργό για το ΓΕΣΥ. Ήταν βρέφος, έγινε νήπιο, έγινε παιδί, ελπίζουμε να μην ενηλικιωθεί για να εφαρμοστεί.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Θέλω επίσης να αναφερθώ στον ηλικιακό ρατσισμό στα νοσοκομεία. Εισηγούμαστε, με εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας, να τονιστεί ότι πρέπει να είναι καλή η συμπεριφορά των νοσηλευτών προς τους ηλικιωμένους. Παρατηρήσαμε περιπτώσεις που τους βλέπουν ειρωνικά ή όταν είναι σε θάλαμο τεσσάρων ασθενών να μιλούν ειρωνικά για τους ηλικιωμένους.

Για τη διατροφή των ηλικιωμένων σε ιδρύματα. Γίνεται έλεγχος αν είναι υγιεινή η διατροφή και αν παρέχεται αυτή που είναι εγκεκριμένη; Έχουμε ακούσει ότι στο βραδινό φαγητό ή στην απογευματινή κρέμα των τροφίμων σε στέγες βάζουν ουσίες για να κοιμούνται οι ηλικιωμένοι τα βράδια. Γίνεται έλεγχος και ποιοι είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο αυτό;

Για τις εξετάσεις καρκίνου είναι μέχρι 69 χρόνων για τις γυναίκες και τώρα χάρηκα που ο συνάδελφος ανέφερε ότι και πάνω από 70 χρόνων υπάρχουν περιπτώσεις. Εισηγούμαστε να μην υπάρχει ηλικιακός περιορισμός για τις εξετάσεις καρκίνου.

Παλιά μας εισήγηση ήταν να μετεκπαιδευτούν γιατροί σε γηριάτρους καθώς και νοσηλευτές, αλλά η απάντηση ήταν ότι δεν υπήρχε ενδιαφέρον. Μήπως πρέπει να προκηρυχθούν ξανά οι θέσεις;

Η μετατροπή παλαιών κτιρίων σε γηριατρικές κλινικές. Είναι πολύ ενθαρρυντικό αυτό που ακούσαμε σήμερα ότι υπάρχει πιθανότητα να μετατραπούν σε γηριατρικές κλινικές. Αναφέρομαι ειδικά στο παλαιό Νοσοκομείο Λάρνακας. Είναι ένα πάγιο αίτημα, είναι πάνω από δέκα χρόνια που γίνεται η εισήγηση και τίποτε δεν έγινε. Ελπίζουμε να ληφθεί υπόψη αυτό το θέμα και να προωθηθεί ώστε να μετατραπεί σε γηριατρική κλινική. Το τελευταίο που έχω να πω είναι ότι ο εθελοντισμός και η υγεία μπορούν να συμβαδίζουν. Ευχαριστώ.

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Πολύ ωραία! Ευχαριστώ πάρα πολύ. Είναι πολλά τα προβλήματα της υγείας. Τελευταίως πήγαμε και είδαμε τους θαλάμους των νεφροπαθών για την αιμοδιάλυση, έχουμε θέματα για τους ψυχασθενείς, για τους ασθενείς στις φυλακές, είναι πάρα πολλά τα θέματα. Υπάρχει πρόοδος αλλά δεν είναι παντού η πρόοδος τόσο ραγδαία όσο θα θέλαμε εμείς οι πολίτες. Το κράτος κάνει ό,τι μπορεί και με τη συμβολή σας θα κάνει περισσότερα. Λοιπόν, την έκθεση την έχετε ακούσει. Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Η έκθεση εγκρίνεται ομόφωνα. Συγχαίρω τις δύο Επιτροπές της Βουλής των Γερόντων για τις εμπειριστατωμένες εκθέσεις που έχουν καταθέσει.

Συγχαίρω επίσης τα μέλη της τόσο για την αθρόα παρουσία αλλά κυρίως για την ενεργό συμμετοχή τους και για τις σοφές και μεστές παρεμβάσεις τους, γεγονός που συμβάλλει στη δημιουργία ενός γόνιμου διαλόγου κι ενός ωραίου κλίματος.

Τα αιτήματα και οι εισηγήσεις που υποβάλλονται στις εκθέσεις αυτές, αλλά και αυτά που προκύπτουν από τη συζήτηση που επακολούθησε, είναι δικαιολογημένα και πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης μελέτης και προσοχής.

Επαναλαμβάνω την πρόθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων να είναι αρωγός στην προσπάθειά σας και να συμβάλει στη δημιουργία κουλτούρας σεβασμού και αναγνώρισης της προσφοράς σας. Πρόθεσή μας είναι να είμαστε δίπλα σας στην προσπάθεια για το ξεπέρασμα τυχόν δυσκολιών, στο μέτρο του δυνατού.

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Παράλληλα, τα πρακτικά της σημερινής 13^{ης} Συνόδου της Βουλής των Γερόντων θα αποσταλούν στην Εκτελεστική Εξουσία με την παράκληση να τύχουν της δέουσας αντιμετώπισης και να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για υλοποίησή τους, όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, οι δύο εκθέσεις που έχουν συζητηθεί σήμερα θα σταλούν στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων, έτσι ώστε μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους να μελετήσουν τα θέματα που εγείρονται και να προχωρήσουν στις αναγκαίες εισηγήσεις προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης των διαφόρων προβλημάτων, ώστε να εξασφαλίσουμε στους πρεσβύτερους συμπολίτες μας ενεργότερο ρόλο και ενεργότερη εμπλοκή στο κοινωνικό γίγνεσθαι, προσθέτοντας και εμείς το μικρό μας λιθαράκι στην πανευρωπαϊκή προσπάθεια για ενίσχυση του εθελοντισμού και της πολιτότητας.

Συγχαίρω το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού και το Συντονιστικό Σώμα της Βουλής των Γερόντων για την άρτια και άψογη οργάνωση της Δέκατης Τρίτης Συνόδου της Βουλής των Γερόντων, ενός ετήσιου θεσμού που έχει καθιερωθεί και δίνει την ευκαιρία ενός γόνιμου και δημιουργικού διαλόγου και ενός βήματος για ανταλλαγή ιδεών, που χρόνο με το χρόνο γίνεται όλο και καλύτερος. Επίσης ο καταξιωμένος αυτός θεσμός δίνει τη δυνατότητα στους πρεσβύτερους συμπολίτες μας να συμβάλουν στο κοινωνικό γίγνεσθαι και να προβάλουν οι ίδιοι τους προβληματισμούς τους, να αναδείξουν το ρόλο της εθελοντικής προσφοράς στον τόπο μας, έτσι ώστε να καθίστανται ενεργοί πολίτες και να καθιερώνεται η Κοινωνία των Πολιτών στην πράξη.

Ο Εθελοντισμός στις μέρες μας αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία και πρωτεύοντα ρόλο, αφού ο εθελοντής μπορεί να προσφέρει και να συμπληρώσει

13^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

την κρατική παρέμβαση με πιο πετυχημένο τρόπο, έχοντας το πλεονέκτημα να βρίσκεται δίπλα στον κάθε πολίτη που τον έχει ανάγκη και προσφέροντας άμεσα και ανθρωπίνως, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες. Γι' αυτό και ο Εθελοντισμός στον τόπο μας έχει βαθιές ρίζες μέσα στο χρόνο, αλλά και στις μέρες μας επεκτείνεται όλο και περισσότερο. Υπάρχουν όμως πάντα περιθώρια περαιτέρω επέκτασής του και ιδιαίτερα μέσα από τους νέους, γεγονός που μαρτυρεί η παρουσία και ο χαιρετισμός των εκπροσώπων της Κυπριακής Παιδοβουλής στη σημερινή Σύνοδο.

Συγχαίρω επίσης το προσωπικό της Βουλής των Αντιπροσώπων που συνέδραμε στην όλη προσπάθεια. Εδώ, αγαπητοί, έχουμε φθάσει στο τέλος της συνεδρίας μας. Ήταν ιδιαίτερη η χαρά μας, του Προέδρου της Βουλής κ. Γιαννάκη Ομήρου και εμένα προσωπικά, που προεδρεύσαμε των εργασιών της Συνόδου σας, γιατί μας δόθηκε η ευκαιρία να μάθουμε από εσάς πολλά και να φύγουμε από εδώ σοφότεροι. Προτού αποχωρήσετε, σας προσκαλώ σε μια μικρή δεξίωση στο αίθριο της Βουλής, οπότε θα έχουμε την ευκαιρία και τη χαρά να συνομιλήσουμε και πάλι. Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της Δέκατης Τρίτης Συνόδου της Βουλής των Γερόντων.

(Ωρα λήξης: 12.55 μ.μ.)

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΣΥΝΟΛΑ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥΣ

ΣΤΗ 13^η ΣΥΝΟΔΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΟΝΟΜΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ
Μάρω Ανδρεάδου	Επαρχιακό Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού Λευκωσία
Γιάγκος Γεωργίου	Πολυδύναμο Κέντρο Στροβόλου
Γεώργιος Παπαναστασίου	Στέγη Ευγ. Αρχάγγελος Μιχαήλ Καϊμακλί
Ιωάννης Μενελάου	Ταμείο Ευημερίας Τυφλών /Παγκύπριος Σύνδεσμος Ευημερίας Τυφλών
Γρηγόρης Γρηγοριάδης	ΠΕΣΥΣ – ΣΕΚ
Χαράλαμπος Λάμπρου	ΕΣΣΕ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Ανδρέας Χατζηγεωργίου	ΣΚΕ ΜΙΤΣΕΡΟ
Σάββας Κόκκινος	Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)
Νίκος Χριστοδουλίδης (Αναπληρωτής)	Παγκύπριος Σύνδεσμος Πολεμιστών Β Παγκοσμίου Πολέμου
Ανδρούλα Πασχαλίδου	Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμου Ευημερίας Ηλικιωμένων (ΠΟΣΕΗ)
Αλέκα Γράβαρη Πρέκα	ΕΣΣΕΛ
Ντορέττα Δικαίου	Λατινική Κοινότητα

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Πόπη Αρχοντίδου	ΕΣΣΕ Λεμεσού
Λέλλα Πετρίδου	Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός
Δήμος Γιάγκου	ΕΣΣΕ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ
Μαρία Δεσπότη	Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων (ΠΟΣΕΗ)
Μενέλαος Χριστοδούλου	ΕΣΣΕ ΠΑΦΟΥ
Χαράλαμπος Λεωνίδα	ΕΣΣΕ ΠΑΦΟΥ
Νίκος Πρωτοπαπάς	ΕΣΣΕ ΠΑΦΟΥ
Κωνσταντία Κυριάκου	Σύνδεσμος Στήριξης Ατόμων της Νόσου Αλτσχαιμερ
Νικόλας Κυριάκου	Κυπερούντα
Κυριάκος Κυριακίδης	Αντιπρόσωπος ΣΚΕ Κυπερούντας
Πραξούλα Πετρώνδα	Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων
Φλουρέντζος Κούτας	ΕΣΣΕ Αμμοχώστου
Γεώργιος Αλετράρης	Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου
Ανδρέας Αποστόλου	Παγκύπριος Διαβητικός Σύνδεσμος
Σωτήρης Προδρόμου	Διαβητικός Σύνδεσμος
Παντελής Θεοχάρους	Κίνηση Οικολόγων Συνταξιούχων
Μάρω Ιωαννίδου	Σύνδεσμος Αφυπηρητησάντων Υπαλλήλων Τράπεζας Κύπρου
Αρτέμης Ζαχαρίου	Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου
Γαβριήλ Γαβριηλίδης	Σύνδεσμος Αφυπηρητησάντων Υπαλλήλων Τράπεζας Κύπρου

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Ανδρέας Αντωνίου	ΕΚΥΣΥ
Αναχίτ Εσκιτζιάν	Αρμένικη Κοινότητα
Έλση Ουπιτζιάν	Αρμένικη Κοινότητα
Νάσω Γεωργιάδου	Euroρα Donna Κύπρου
Αντώνης Παπαντωνίου	ΠΟΑ "ΑΓΡΟΤΙΚΗ"
Παναγιώτης Καραβάς	ΠΕΣΥΣ - ΣΕΚ
Αντώνης Δημητριάδης	Οργάνωση Πρεσβυτέρων Πολιτών Κύπρου
Κώστας Χαιλής	ΕΣΣΕ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Μιχάλης Παναγή	Ένωση Κυπρίων Συνταξιούχων (ΕΚΥΣΥ)
Πάμπος Γεωργιάδης	Αντιρευματικός Σύνδεσμος
Τάκης Αγαθοκλέους	Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ
Μάρω Κουνιαΐδου	Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ
Μαρία Μιχαηλίδου	Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ
Κωστάκης Θεοχαρίδης	Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρδιοπαθών
Αντώνιος Δημητριάδης	Οργάνωση Πρεσβυτέρων Πολιτών Κύπρου
Σωτήρης Παύλου	Σύνδεσμος Αφυπηρητησάντων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης
Γεώργιος Λουκά	Σύνδεσμος Αφυπηρητησάντων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης
Γεώργιος Χατζηγεωργίου	ΕΣΣΕ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ
Μιχάλης Κυριάκου	ΣΚΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ
Χρίστος	ΕΣΣΕ Λεμεσού

13^η ΣΥΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
Εποικοδομητική αφυπηρέτηση στα πλαίσια του εθελοντισμού

Παπαδόπουλος	
Ανδρέας Κωνσταντινίδης	Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων (ΠΟΑΑ)
Πάυλος Τρικούπης	Σύνδεσμος Αφυπηρητησάντων Υπαλλήλων Μαρφίν Λαϊκής Τράπεζας
Μενέλαος Κουζούπης	Παγκύπριος Σύνδεσμος Πολεμιστών Β' Παγκοσμίου Πολέμου
Αντώνης Πρωτοπαπάς	Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ
Κώστας Κυριακίδης	Στέγη Ευγηρίας Αρχάγγελος Μιχαήλ Καϊμακλί
Λυγία Φυσεντζίδου	Σύνδεσμος Καρδιοπαθών Λάρνακας
Ανδρέας Αγρότης	Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ)
Τάσος Παπαθωμάς	ΕΣΣΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ